

**ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԶԵՎԱՆԻ
ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԻ
«Դ Ի Զ Ա Յ Ն» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
Ծրագրի մասնագիր**

1. Ծրագրի անվանումը և մասնագիտության թվանիշը	Դիզայն 021201.00.6
2. Բուհը	Երևանի պետական համալսարանի Իջևանի մասնաճյուղ
3. Ծրագիրը հավատարմագրված է	–
4. Շնորհվող որակավորումը	Արվեստի
5. Ծրագրի մեկնարկի ուսումնական տարին	բակալավր 2025/26
6. Ուսումնառության լեզուն	Գրական հայերեն
7. Ուսուցման ձևը	Առկա

8. Ծրագրի ընդունելության չափանիշները

Դիմորդը պետք է ունենա.

- Միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթության վկայական,
- Կամ նախնական մասնագիտական կրթության վկայական, որում կա գրառում դիմորդի՝ միջնակարգ (լրիվ) ընդհանուր կրթություն ստանալու վերաբերյալ,
- Կամ միջին մասնագիտական կրթության վկայական,

Դիմորդը հանձնում է ընդունելության քննություններ հետևյալ առարկաներից՝ «Գծանկարչություն», «Կոմպոզիցիա»:

Ընդունելությունը կատարվում է ԵՊՀ ԻՄ–ում հանձնած ընդունելության ներբուհական քննությունների արդյունքների հիման վրա:

9. Ծրագրի նպատակները

- Պատրաստել բարձր որակավորման բակալավր–մասնագետներ, ովքեր իրերի նախագծման պրոցեսում տիրապետում են արդի ստեղծագործական մտածելակերպի և համակարգչով դիզայն ծրագրերի կատարման հմտությունների, հագուստի նախագծման և մոդելավորման հմտությունների:
- Ուսանողների համար ապահովել կրթական միջավայր և տեսական և գործնական դասընթացների շնորհիվ շրջանավարտների մոտ ձևավորել գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են մասնագիտական ոլորտում հաջողությունների հասնելու, ուսանողների գեղագիտական, ինտելեկտուալ, վերլուծական և կատարողական կարողությունների զարգացման համար:

10. Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները

Ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ

Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի.

Բ1. Ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկելու ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծելու և վերարտադրելու վիզուալ ուղերձներ՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից

տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրելու դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորելու դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագույացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառելու քանդակի սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների և մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ Այս ծրագրի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար: Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
--

11. Ծրագրի ուսումնական պլանը
Կցված է

12. Ուսումնական պլանի քարտեզը
Կցված է

13. Տեղեկատվություն գնահատման կարգի վերաբերյալ
«Երևանի պետական համալսարան» հիմնադրամի Իջևանի մասնաճյուղի ուսումնական գործընթացի կազմակերպման կարգ, էջ 7-13:

14. Ապագա կարիերայի հնարավորությունները

«Դիզայն» կրթական ծրագրի շրջանավարտները կարող են աշխատանքի անցնել մշակույթի բաժիններում, գեղագիտական կենտրոններում, պետական և մասնավոր հաստատություններում՝ զբաղեցնելով հետևյալ պաշտոնները.

- ուսումնական վարպետներ, մասնագետ-խորհրդատուներ,
- ներքին միջավայրի ձևավորման մասնագետներ (ինտերիեր),
- արտադրական/արդյունաբերական ոլորտի դիզայներ,
- համակարգչային-գրաֆիկական դիզայներ,
- տպագրության ոլորտի մասնագետ,
- հագուստի/դեկորացիաների ձևավորման մասնագետ,
- ոճաբան,
- նկարիչ-ձևավորող:

15. Ուսումնառության օժանդակության ռեսուրսներ և ձևեր (եթե կան)

Ուսումնառության գործընթացում օգտագործում են հետևյալ օժանդակ ռեսուրսները.

- գիպսե, պլաստմասե ռեկվիզիտներ նախադրումների համար,
- մոլբերտներ և գծագրական վահանակներ,
- կարի մեքենաներ,
- խեցեգործության և քանդակի համար նախատեսված սեղանիկներ,
- մուֆելային վառարան,
- համակարգիչներ,
- գունավոր բազմաֆունկցիոնալ տպիչ/ներ,
- 3Դ տպիչ,
- պրոյեկտոր,
- մանեկեններ,
- երկաթյա սեղաններ,
- էտյուդնիկներ,
- մանրակերտեր պատրաստելու համար նախատեսված,
- նյութեր/սարքավորումներ:

16. Համապատասխան կրթական չափորոշիչները կամ առարկայական կողմնորոշիչները.

ԵԳՊԱ «Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ» մասնագիտության կրթական ծրագիր

ՀՊՄՀ-ի համապատասխան կրթական ծրագրեր

ՌԴ Գժելի պետական համալսարանի Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ և դիզայն մասնագիտության կրթական ծրագիր

Կազանի դաշնային համալսարանի Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ և դիզայն մասնագիտության կրթական ծրագիր

Սանկտ Պետերբուրգի Արդյունաբերական տեխնոլոգիաների և դիզայնի համալսարանի դիզայն մասնագիտության կրթական ծրագիր

Հարավային Ուրալյան պետական համալսարանի Դիզայնի և կերպարվեստի մասնագիտության կրթական ծրագիր

17. Ծրագրային այլ կողմնորոշիչներ

2023 թվականից, մասնաճյուղում իրականացվող «Դիզայն» կրթական ծրագրով, 7-րդ կիսամյակում նախատեսվում է «շաբաթական պատուհան» 15 կրեդիտ արժեքով, որոնք ուսանողները կարող են հավաքել ինչպես Մասնաճյուղի հարակից ծրագրերից, այնպես էլ այլ բարձրագույն ուսումնական հաստատություններից: 8-րդ կիսամյակում ևս նախատեսվում է դասապրոցն 4 շաբաթ տևողությամբ:

Բուհում ստացած կրթությունը թույլ կտա ծրագրի շրջանավարտներին լինել տեղեկացված դեկորատիվ-կիրառական արվեստի ժամանակակից ուղղությունների և զարգացման միտումների վերաբերյալ, կողմնորոշվել ապագա կարիերայի հարցերում և լինել մրցունակ և պահանջված ազգային և տարածաշրջանային աշխատաշուկայում:

18. Պրոֆեսորադասախոսական համակազմին ներկայացվող պահանջներ

**ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱԶՄԻՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎՈՂ
ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ**

1. Ընդհանրական կարողություններ

Դասավանդման/մանկավարժական

- Դասընթացի ուսումնական առարկայական ծրագիր կազմելու կարողություն:
- մեթոդական պատրաստություն՝ դասավանդման, գնահատման ժամանակակից մեթոդների, տեխնոլոգիաների տիրապետում:
- դասընթացի կրթական վերջնարդյունքների, նպատակների և խնդիրների հստակ գիտակցման ու պարզաբանման կարողություն,
- ուսանողների ակտիվության խրախուսման և մոտիվացնելու կարողություն,
- ընդհանուր նպատակ սահմանելու և դրա իրականացման ուղղությամբ ջանքերը համատեղելու հմտություն
- ուսանողների հետ անհատական աշխատանք կատարելու կարողություն
- ուսանողներին վերլուծական հմտությունները զարգացնելու, փաստերն ու իրողությունները ընդհանրացնելու, երևույթները համակողմանիորեն գնահատելու, տեսական եզրակացություններ կատարելու կարողությունների ներդրման ձգտման առկայություն

Հետազոտական

- Հետազոտական աշխատանքների իրականացման հմտություն:
- մանկավարժական դիագնոստիկական գործառնությունների տիրապետում:
- բաց նոր գաղափարների և հեռանկարների համար
- ինտերդիսցիպլինար և համալիր հետազոտությունների մեթոդաբանության, մացություն և իրականացման հմտություն
- դասավանդման, հետազոտությունների իրականացման ուսումնասիրության մեթոդների ճիշտընտրության և կիրառման հմտություն

Հաղորդակցման

- Ուսանողի հետ միջանձնային հարաբերությունների հաստատման և կառուցողական փոխառնչություններ կառուցելու կարողություններ:
- դասընթացը և դասապրոցեսը պլանավորելու, լսարանը կառավարելու կարողություններ:
- առնվազն մեկ օտար լեզվի իմացություն:

S2S կիրառություն

- Բազային համակարգչային (MS Office փաթեթի ազատ տիրապետում՝ Word, Excel, Power-Point) հմտություններ:
- Լուսացուցադրություններ պատրաստելու և ներկայացնելու կարողություն (pptx, prezi, canva կամայլ):

Այլ

- Մանկավարժական էթիկայի կանոնների տիրապետում:
- Բարձրագույն կրթության ոլորտի իրավական նորմերի իմացություն և կիրառման կարողություն:

2. Մասնագիտական կարողություններ

- Դասավանդման ոլորտի հիմնախնդիրների և մեթոդաբանական հիմքերի տիրապետում:
- Դասավանդման գործունեության հիմքում ընկած դասընթացի հիմնական հասկացությունների, հայեցակարգային մոտեցումների, տեսակետների սահմանման կարողություն՝ հաշվի առնելով լսարանի առանձնահատկությունները:
- Ուսուցման գործընթացում ժամանակակից մեթոդների և տեխնոլոգիաների կիրառման կարողություն:
- Ուսուցման գործընթացում միջառարկայական կապեր ստեղծելու կարողություն:
- Դասավանդվող առարկայի ոլորտում խնդիրներ ձևակերպելու, անհրաժեշտ նյութեր և ուսուցման միջոցներ ընտրելու կարողություն:
- Առցանց ձևերով, լուսացուցադրությունների և այլ եղանակներով ուսումնական նյութեր պատրաստելու և ներկայացնելու կարողություն և հմտություն:

- Ոլորտի մեթոդական առաջավոր փորձի իմացություն և ստեղծագործական կիրառմանկարողություն:
- Կրթական ծրագրի վերջնարդյունքներին առարկայական/մոդուլային ծրագրերի վերջնարդյունքները համապատասխանեցնելու կարողություն:

3. Ընդհանուր պահանջներ

Գիտական աստիճան և կոչում

- Որակավորման կամ գիտական աստիճանի առկայություն դասավանդվող առարկայի/մոդուլի ոլորտում:
- Գիտական կոչման առկայություն /ցանկալի է բակալավրատում, պարտադիր՝ մագիստրատուրայի համար / :
- Հետազոտական աշխատանքների առկայություն մանկավարժության կամ դասավանդողառարկայի/մոդուլի ոլորտում:
- Մասնակցություն հանրապետական և միջազգային գիտաժողովներին:

Մանկավարժական փորձ

- Գիտական կամ մանկավարժական աշխատանքի փորձառություն (նվազագույնը 3 տարի):
- Պաշտոնի անձնագրով զբաղեցող պաշտոնին (դասախոս, ասիստենտ, դոցենտ, պրոֆեսոր) ներկայացվող
- Մասնակցություն որակավորման բարձրագույն դասընթացներին վերջին 5 տարիների ընթացքում:

Պրակտիկ աշխատանքի փորձ/ցանկալի է/

- Մասնագիտական գործունեության փորձառություն:

Այլ պահանջներ

- Առցանց ուսուցման տեխնոլոգիաների տիրապետում:
- Դասապրոցներ Moodle ծրագրով իրականացում:

Պետք է նկատի ունենալ, որ ծրագրի մասնագիրը տալիս է ծրագրի հիմնական բնութագրերի համառոտ նկարագրությունը և այն կրթական վերջնարդյունքները, որոնք ենթադրվում է, որ ձեռք կբերի ուսանողը, եթե նա լիարժեք կերպով օգտվի ծրագրի ընձեռած ուսումնառության հնարավորություններից: Ծրագրի վերաբերյալ լրացուցիչ տեղեկատվություն կարելի է գտնել ԵՊՀ ԻՄ կայքէջում:

«ԴԻԶԱՅՆ» ԾՐԱԳՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱԴՐՅՈՒՆՔՆԵՐԸ

Ա. Գիտելիք և իմացություն			
Ա1	Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:		
Ա2	Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:		
Բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ		Գ. Ընդհանրական (փոխանցելի) կարողություններ	
Բ1	Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:	Գ1	Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
Բ2	Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:	Գ2	Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:
Բ3	Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:	Գ3	Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
Բ4	Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:	Գ4	Մտանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
Բ5	Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:	Գ5	Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ6	Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար:	Գ7	Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:
Գ8	Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:	Գ9	Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

«ԴԻՋԱՅՆ» ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԻ ՔԱՐՏԵԶԸ

Կրթական մոդուլի անվանումը	Ամբիոնի կոդը	Ծրագրի կրթական վերջնարդյունքները															
		Ա 1	Ա2	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	Գ6	Գ7	Գ 8	Գ 9
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՊԱՐՏԱԴԻՐ/																	
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	030 2									x		x					
Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	030 2									x		x					
Հայոց պատմություն-1	030 4								x	x	x	x					
Հայոց պատմություն-2	030 4								x	x	x	x					
Անգլերեն/ Ֆրանսերեն/ Վրացերեն- 1	030 5									x	x						
Անգլերեն/ Ֆրանսերեն/ Վրացերեն- 2	030 5									x	x						
Ռուսաց լեզու -1	030 5									x	x						
Ռուսաց լեզու -2	030 5									x	x						
Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակ- ներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	000 1														x		
Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	010 5			x					x								
Փիլիսոփայություն	030 4	x		x					x	x	x	x					
Ֆիզդաստիարակություն	000 1										x				x		
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ		Ա 1	Ա2	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	Գ6	Գ7	Գ 8	Գ 9
Տնտեսագիտության հիմունքներ	020 1			x					x	x		x					x
Գործարարության հիմունքներ	020 1			x	x			x	x	x		x					x
Իրավունքի հիմունքներ	030	<u>8</u>							x	x		x	x			x	x

	4																
Քաղաքագիտության հիմունքներ	030 4								x	x		x	x			x	x
Կրոնագիտության հիմունքներ	030 4	x							x	x		x	x			x	x
Մշակութաբանության հիմունքներ	020 2	x							x	x		x	x			x	x
Հոգեբանության հիմունքներ	030 3								x	x		x	x			x	x
Տրամաբանության հիմունքներ	030 4		x					x	x	x		x	x			x	x
Բարոյագիտության հիմունքներ	030 3								x	x		x	x			x	x
Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	030 3							x	x	x		x	x			x	x
Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	010 5			x					x	x		x	x			x	x
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	010 4				x				x	x		x	x			x	x
Կիրառական վիճակագրություն	010 4							x	x	x		x	x			x	x
Մաթեմատիկայի հիմունքներ	010 5							x	x	x		x	x			x	x
Հաղորդակցման հմտություններ	030 2								x	x		x	x			x	x
Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	030 4							x	x	x		x	x			x	x
Մեդիագրագիտություն	030 2							x	x	x		x	x			x	x
Ռուսաց լեզու-3	030 5								x	x		x	x			x	x
Անգլերեն-3	030 5								x	x		x	x			x	x
ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՊԱՐՏԱԴԻՐ		Ա 1	Ա2	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	Գ6	Գ7	Գ 8	Գ 9
Նկարչություն-1	040		x	x	x	x	x	x				x	x				

	3																
Գծագրություն և հեռանկար	040 3		x	x	x	x	x	x									
Պլաստիկ անատոմիա	010 5			x	x												
Գունատեսություն	040 3	x	x	x	x	x		x									
Նկարչություն-2	040 3		x	x	x	x	x	x								x	
Նյութերի տեխնոլոգիա	040 3		x		x	x		x									
Բիոնիկա և արխիտեկտոնիկա	040 4	x	x	x	x	x		x					x				
Կոմպոզիցիայի հիմունքներ	040 4		x	x	x	x		x					x				
Նկարչություն-3	040 3		x	x	x	x	x	x					x				
Արվեստի պատմություն-1	020 2	x		x									x				
Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -1	040 3	x	x	x	x	x		x					x				
Օրնամենտալ ոճավորում	040 4		x			x		x					x				
Նկարչություն-4	040 3		x	x	x	x	x	x					x			x	x
«ՀԲ» Արվեստի պատմություն-2	020 2	x		x									x				
Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -2	040 3	x	x	x	x	x		x					x				
Նկարչություն-5	040 3		x	x	x	x	x	x					x				
Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -3	040 3	x	x	x	x	x		x					x				
Քանդակագործություն	040 3		x	x		x	x	x									
Դիզայնի պատմություն	040 4	x	x		x	x		x									

Նկարչություն-6	040 3		x	x	x	x	x	x					x			x	
Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -4	040 3	x	x	x	x	x		x								x	
Նկարչություն-7	040 3	x	x	x	x	x		x								x	
Բրենդավորում	040 4		x		x	x		x								x	
ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ-1/		Ա1	Ա2	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	Գ6	Գ7	Գ8	Գ 9
Դիզայն նախագծում -1	040 4	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Ինտերիերի և էքստերիերի դիզայն	040 4	x		x	x	x	x	x	x	x	x	x					
«ՀԲ» Դիզայն նախագծում -2	040 4	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Մակետավորում-1	040 3	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					
Դիզայն նախագծում -3	040 4	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Մակետավորում-2	040 3	x	x		x	x	x	x	x	x	x	x					

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ-2/		Ա 1	Ա 2	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	Գ6	Գ7	Գ8	Գ9
«ՀԲ» Հագուստի մոդելավորում և նախագծում-1	040 4	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Տարազի պատմություն	040 4	x		x		x			x	x	x	x					
«ՀԲ» Հագուստի մոդելավորում և նախագծում-2	040 4	x	x	x		x	x	x	x	x	x	x					
Աշխատանք նյութի վրա-1	040 4	x	x	x	x	x	x	x					x				
Հագուստի մոդելավորում և նախագծում-3	040 4	x	x	x		x	x	x					x				
Աշխատանք նյութի վրա-2	040 4	x	x		x	x	x	x					x				
ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈՂՈՒԼՆԵՐ		Ա1	Ա2	Բ1	Բ2	Բ3	Բ4	Բ5	Գ1	Գ2	Գ3	Գ4	Գ5	Գ6	Գ7	Գ8	Գ 9
Ուսումնական պրակտիկա	040 4			x				x		x	x		x	x		x	x
Մասնագիտական պրակտիկա-1	040 4			x		x		x		x	x						x
Ավարտական աշխատանք	040 4	x	x	x	x	x		x								x	
Մասնագիտական պրակտիկա-2	040 4			x		x		x		x	x					x	x

ԱՌԿԱ ՌԻՍՈՒՑՄԱՍԲ «ԴԻԶԱՅՆ» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՌԻՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆ

Թվանիշ	Ուսումնական մոդուլի անվանումը	Կրեդիտ-ներ	Ուսումնական բեռնվածությունը, ժամ						Կիսամյակներ																Գնահատման ձևեր
									1		2		3		4		5		6		7		8		
			Ընդ.	Լս.ժ	Դիս.	Գրծ./Մեմ.	Լաբ.	Ինք.	Կրդ.	Լս.ժ	Կրդ.	Լս.ժ	Կրդ.	Լս.ժ	Կրդ.	Լս.ժ	Կրդ.	Լս.ժ	Կրդ.	Լս.ժ	Կրդ.	Լս.ժ	Կրդ.	Լս.ժ	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ՊԱՐՏԱԴԻՐ)	27	810	390	165	22 5	0	420	6	6	6	6	6	6	6	6	3	2	0	0	0	0	0	0	
Պարտադիր դասընթացներ		23	690	330	105	22 5	0	360	6	6	6	6	4	4	4	4	3	2	0	0	0	0	0	0	
1	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	2	60	30	0	30	0	30	2	2															Ստ.
2	Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-2	2	60	30	0	30	0	30			2	2													Ստ.
3	Հայոց պատմություն-1	2	60	30	15	15	0	30					2	2											Ստ.
4	Հայոց պատմություն-2	2	60	30	15	15	0	30							2	2									Ստ.
5	Անգլերեն/Վրացերեն/Ֆրանսերեն-1	2	60	30	0	30	0	30	2	2															Ստ.
6	Անգլերեն/Վրացերեն/Ֆրանսերեն-2	2	60	30	0	30	0	30			2	2													Ստ.
7	Ռուսաց լեզու-1	2	60	30	0	30	0	30			2	2													Ստ.
8	Ռուսաց լեզու-2	2	60	30	0	30	0	30					2	2											Ստ.
9	Քաղ. պաշտպան. և արտակարգ իրավիճ. բնակչ. առաջին բուժօգն.	2	60	30	15	15	0	30	2	2															Ստ.
10	Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30							2	2									Ստ.
11	Փիլիսոփայություն	3	90	30	30	0	0	60									3	2							Ստ.
	Ֆիզդաստիարակություն	0								x		x		x		x		x		x					Ստ.

Կամընտրական դասընթացներ		4	120	60	60	0	0	60	0	0	0	0	2	2	2	2	0	0	0	0	0	0	0	Մտ.
12	Տնտեսագիտության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
12	Գործարարության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
12	Իրավունքի հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
12	Քաղաքագիտության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
12	Կրոնագիտության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
12	Մշակութաբանության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
12	Հոգեբանության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
12	Տրամաբանության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
12	Բարոյագիտության հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
12	Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30					2	2										Մտ.
13	Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	2	60	30	30	0	0	30							2	2								Մտ.
13	Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30							2	2								Մտ.
13	Կիրառական վիճակագրություն	2	60	30	30	0	0	30							2	2								Մտ.
13	Մաթեմատիկայի հիմունքներ	2	60	30	30	0	0	30							2	2								Մտ.
13	Հաղորդակցման հմտություններ	2	60	30	30	0	0	30							2	2								Մտ.
13	Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	2	60	30	30	0	0	30							2	2								Մտ.
13	Մեդիագրագիտություն	2	60	30	30	0	0	30							2	2								Մտ.
13	Ռուսաց լեզու-3	2	60	30	30	0	0	30							2	2								Մտ.
13	Անգլերեն-3	2	60	30	30	0	0	30							2	2								Մտ.

	ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ	144	432 0	144 0	328	11 12	0	288 0	24	16	24	16	24	16	21	14	24	16	18	12	6	4	3	6	
14	Նկարչություն-1	9	270	90	8	82	0	180	9	6															Առ.ե զր.գ ն.
15	Գծագրություն և հեռանկար	9	270	90	10	80	0	180	9	6															Առ.ը նթս.
16	Պլաստիկ անատոմիա	3	90	30	14	16	0	60	3	2															Առ.ե զր.գ ն.
17	Գունատեսություն	3	90	30	4	26	0	60	3	2															Առ.ե զր.գ ն.
18	Նկարչություն-2	9	270	90	8	82	0	180			9	6													Առ.ե զր.գ ն.
19	Նյութերի տեխնոլոգիա	6	180	60	30	30	0	120			6	4													Առ.ը նթս.
20	Բիոնիկա և արխիտեկտոնիկա	6	180	60	8	52	0	120			6	4													Առ.ե զր.գ ն.
21	Կոմպոզիցիայի հիմունքներ	3	90	30	4	26	0	60			3	2													Առ.ե զր.գ ն.
22	Նկարչություն-3	9	270	90	10	80	0	180					9	6											Առ.ե զր.գ ն.
23	Արվեստի պատմություն -1	6	180	60	52	8	0	120					6	4											Առ.ը նթս.
24	Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավ. -1	6	180	60	20	40	0	120					6	4											Եզր. գն.
25	Օրնամենտալ ոճավորում	3	90	30	4	26	0	60					3	2											Առ.ե զր.գ ն.
26	Նկարչություն-4	9	270	90	10	80	0	180							9	6									Առ.ե զր.գ

																									ն.
27	«ՀԲ» Արվեստի պատմություն-2	6	180	60	52	8	0	120							6	4									Եզր. գն.
28	Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -2	6	180	60	20	40	0	120							6	4									Եզր. գն.
29	Նկարչություն-5	9	270	90	8	82	0	180									9	6							Առ.ե զր.գ ն.
30	Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավ. -3	6	180	60	10	50	0	120									6	4							Եզր. գն.
31	Քանդակագործություն	9	270	90	10	80	0	180									9	6							Առ.ե զր.գ ն.
32	Դիզայնի պատմություն	3	90	30	22	8	0	60											3	2					Առ.ե զր.գ ն.
33	Նկարչություն-6	9	270	90	8	82	0	180											9	6					Առ.ե զր.գ ն.
34	Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավ. -4	6	180	60	8	52	0	120											6	4					Եզր. գն.
35	Նկարչություն-7	6	180	60	4	56	0	120													6	4			Առ.ե զր.գ ն.
36	Բրենդավորում	3	90	30	4	26	0	60															3	6	Առ.ը նթս.
	ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ 1)	36	1080	360	52	308	0	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	8	12	8	12	24	
37/1	«ՀԲ» Դիզայն նախագծում-1	6	180	60	10	50	0	120											6	4					Եզր. գն.
38/1	Ինտերիերի և էքստերիերի դիզայն	6	180	60	10	50	0	120											6	4					Առ.ե զր.գ ն.
39/1	«ՀԲ» Դիզայն նախագծում-2	6	180	60	10	50	0	120													6	4			Եզր.

																									զն.
40/1	Մակետավորում -1	6	180	60	4	56	0	120													6	4			Առ.ե գր.գ ն.
41/1	Դիզայն նախագծում-3	6	180	60	10	50	0	120															6	12	Առ. ընթ. ստ.
42/1	Մակետավորում -2	6	180	60	8	52	0	120															6	12	Առ. ընթ. ստ.
37/2	ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ (ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ 2)	36	1080	360	62	298	0	720	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	8	12	8	12	24	
	«ՀԲ» Հազուստի մոդելավորում և նախագծում-1	9	270	90	10	80	0	180										9	6						Եզր. զն.
38/2	Տարազի պատմություն	3	90	30	20	10	0	60										3	2						Առ.ե գր.գ ն.
39/2	«ՀԲ» Հազուստի մոդելավորում և նախագծում-2	6	180	60	10	50	0	120													6	4			Եզր. զն.
40/2	Աշխատանք նյութի վրա-1	6	180	60	4	56	0	120													6	4			Առ.ե գր.գ ն.
41/2	Հազուստի մոդելավորում և նախագծում-3	6	180	60	10	50	0	120															6	12	Առ. ընթ. ստ.
42/2	Աշխատանք նյութի վրա-2	6	180	60	8	52	0	120															6	12	Առ. ընթ. ստ.
	ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՍՈՂՈՒԼՆԵՐ	21	630	0	0	0	0	630	0	0	0	0	0	0	3	0	3	0	0	0	0	0	15	0	
43	Ուսումնական պրակտիկա	3	90					90							3	0									Ստ.
44	Մասնագիտական պրակտիկա-1	3	90					90									3	0							Ստ.
45	Ավարտական աշխատանք	12	360					360															12	0	Պաշտ.

46	Մասնագիտական պրակտիկա-2	3	90					90															3	0	Ստ.
	ՀԱՐԱԿԻՑ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԻՑ ԸՆՏՐՎՈՂ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ	12	360	120				240	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12	8	0	0	Առ.ը նթս.
47	Հարակից դասընթաց-1- 6 կրեդիտ	6	180	60				120													6	4			
48	Հարակից դասընթաց-2- 6 կրեդիտ	6	180	60				120													6	4			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ								30	22	30	22	30	24	30	22	30	18	30	20	30	20	30	30	240
Կրթական մոդուլների քանակը									7		7		7		7		5		5		5		5		48

**«Դ Ի Զ Ա Յ Ն» ԲԱԿԱԼԱՎՐԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ
ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐԻ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉՆԵՐԸ**

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ/ ՊԱՐՏԱԴԻՐ

1. 0302/Բ 01	2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ-1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել խոսքը, նրա դրսևորման ձևերը, ուղղախոսական ու արտասանական նորմերը, խոսքի բաղադրիչների կապակցման միջոցները, խոսքի մասերի գործածության յուրահատկությունները, գրագրության ձևերը և խոսքային էթիկան, կառուցել արտահայտիչ ու ներգործուն գրավոր ու բանավոր խոսք: Դասընթացի խնդիրները. - ուսուցանել խոսքի մշակույթի ընդհանուր օրինաչափությունները, լեզվական և գրական նորմերը, հնչյունական, բառային և քերականական մակարդակներն ու նրանց կիրառության յուրահատկությունները, - ձևավորել ու մշակել գրական խոսքի բարձր ճաշակ ու մշակույթ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - ներկայացնելու խոսքի ընդհանուր հատկանիշները, դրսևորման ձևերը, սահմանելու և ճիշտ կիրառելու լեզվական և հնչյունական-արտասանական, ուղղախոսական նորմերը, - ձևավորելու բանավոր խոսքի կուլտուրա և գրավոր խոսքի բարձր մակարդակ՝ ճիշտ և տեղին կիրառելով լեզվական տարբեր իրողությունները (բառապաշարի շերտեր, ձևաիմաստային խմբեր, դարձվածքներ և այլն): - սահմանելու, բացատրելու գրական, լեզվական, ոճական նորմաները, որոնք կիրառելի են ժամանակակից հայերենում: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - կառուցելու հարուստ բառապաշարով, շարահյուսորեն ճշգրիտ կապակցված գրավոր և բանավոր խոսք, - գործառնելու գրագրության ձևերը, ուղղախոսության և արտասանվածքի նորմերը բանավոր խոսքում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, - աշխատելու թիմում:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - քննարկում /բանավեճ - համագործակցային աշխատանք - մտազրոհ - վերլուծական մեթոդ - խոսքային կամ բանավոր մեթոդ - գրավոր մեթոդ - բացատրական մեթոդ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Խոսքի մշակույթ առարկան, նպատակը և խնդիրները: Խոսքի դրսևորման ձևերը: Լեզվական նորմ:		

Թեմա 2. Հնչյունական /արտասանական/ մակարդակ: Գրագրության ձևեր: Թեմա 3. Բառային մակարդակ: Թեմա 4. Քերականական մակարդակ: Ձևաբանություն: Թեմա 5. Շարահյուսություն: 14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014: 2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր, 2015: 3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր, 2002: 4. Բաղդիկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003: 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր, 2003: 6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:

1.0001/Բ 02	2. Քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներում բնակչության առաջին բուժօգնություն	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 10/20/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ սովորողների մոտ ձևավորել ԱԻ-ների մասին պատկերացում, ԱԻ-ներում գործելու հմտություններ, փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման վերաբերյալ հմտություններ և տարաբնույթ պատահարների ժամանակ հնարավոր վնասվածքների և այլ ախտահարումների դեպքում առաջին բուժօգնության ցուցաբերման անհրաժեշտ կարողություններ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու տարաբնույթ ԱԻ-ների հետևանքով ստեղծված իրավիճակները և դրան դիմակայելու ուղիները, 2. ներկայացնելու տեղեկատվություն ԱԻ-ում և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից բնակչության պաշտպանությանն ուղղված միջոցառումների մասին, 3. մեկնաբանելու ՀՀ-ում հավանական ԱԻ-ներից բխող ռիսկերի գնահատման մեթոդները, 4. ներկայացնելու համաճարակային իրավիճակներում վարակի տարածման հնարավոր ուղիներն ու բացատրելու դրանցից պաշտպանության ձևերը, 5. ներկայացնելու առաջին բուժօգնություն ցուցաբերելու հիմնահարցերը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. գնահատելու տուժածի վիճակը (առաջնային և երկրորդային զննում), վնասվածքի տեսակն ու ծանրությունը և ցույց տալ առաջին բուժօգնություն, 2. դրսևորելու նախընտրելի վարքագիծ տարաբնույթ արտակարգ իրավիճակներում, 3. ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն տարաբնույթ վնասվածքների և ախտահարումների դեպքերում, 4. օգտագործելու ձեռք բերված կարողությունները ԱԻ և պատերազմի ժամանակ պետության կողմից իրականացվող միջոցառումների ընթացքում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, 2. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ, 3. վերլուծելու իրավիճակը և կատարելու անհրաժեշտ գործողություններ իր և շրջապատի համար:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը. Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. հարցադրումներ և քննարկումներ 4. լաբորատոր աշխատանքներ 5. տնային, ինքնուրույն և ստուգողական աշխատանքներ և խմբային նախագծեր:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված: Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար		

թույլտվություն է հաճանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Արտակարգ իրավիճակներ ու պատահարներ: Թեմա 1. Արտակարգ իրավիճակների նախարարության կառուցվածքն ու խնդիրները: Թեմա 2. Արտակարգ իրավիճակները, նրանց բնութագրերն ու կանխարգելման միջոցառումները: Բաժին 2. Քաղաքացիական պաշտպանություն: Թեմա 3. Բնակչության գործողությունները ահաբեկությունների և նրանց սպառնալիքի ժամանակ: Թեմա 4. Հակառակորդի հարձակման ժամանակակից միջոցների բնութագրերը, նրանց վարակման օջախները և գնահատման մեթոդները: Թեմա 5. Բնակչության պաշտպանության պաշտպանության կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ: Թեմա 6. Արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ բնակչության բարոյահոգեբանական պատրաստվածության հիմնական ուղղությունները: Թեմա 7. Փրկարարական աշխատանքների կազմակերպումը արտակարգ իրավիճակների և պատերազմի ժամանակ, տեղեկատվության կազմակերպումը: Բաժին 3. ԱՄ-ում բնակչության առաջին բուժօգնություն: Թեմա 8. Առաջին բուժօգնությունն ու մինչբժշկական օգնությունն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 9. Ախտահարվածների ու հիվանդների բժշկական տեսակավորումը արտակարգ իրավիճակների պայմաններում: Թեմա 10. Սուր հիվանդություններ և թունավորումներ: Թեմա 11. Հակահամաճարակային միջոցառումներն արտակարգ իրավիճակներում: Թեմա 12. Վնասվածքներ և սուր վիրաբուժական հիվանդություններ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Մարկարյան Ռ., Ջանջուղազյան Ն., Օհանջանյան Մ., Հարությունյան Ա., Հարությունյան Վ., Բաղդասարյան Լ., Հասրաթյան Ռ., Վարդանյան Ջ., «Քաղպաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր», Եր., 2006: 2. «Մինչբժշկական օգնությունը բնակչությանը արտակարգ իրավիճակներում», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2000: 3. Մանասյան Կ., «Սիրտ-թոքային վերակենդանացման մինչբժշկական մեթոդների ուսուցումը» (ուսումնամեթոդական աշխատանք), Եր., 2007: 4. Աղամյան Մ., «Փոխադրական անշարժացում», ուսումնամեթոդական աշխատանք, Եր., 2011: 5. Մանուկյան Ս., Ճաղարյան Գ., «Արտակարգ իրավիճակների և քաղաքացիական պաշտպանության հիմնահարցեր», ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2017:		

1.0302/ Բ 02	2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ -2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. ստուգաք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցների յուրացմամբ, գործառական բոլոր ոճերի առանձնահատկությունների իմացությամբ ու անսխալ, գրագետ գործառմամբ, ձևավորել կարողություններ՝ գեղարվեստական խոսքի հնչյունական, բառային ու քերականական առանձնահատկությունները ինքնուրույն մեկնաբանելու և արժևորելու համար, ծանոթացնել հրապարակային խոսքի ընդհանուր կառուցվածքին և հիմնական հատկանիշներին և կիրառելի դարձնել ուսումնական գործընթացներում: Դասընթացի խնդիրները. 1. բացահայտել արտահայտչական և պատկերավորման միջոցների դերը խոսքում, խոսքի գործառական տարբերակների համակարգը /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/, գեղարվեստական և հրապարակային խոսքի խնդիրները, կառուցվածքը, լեզվական առանձնահատկությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու խոսքի արժանիքները, 2. կիրառելու արտահայտչական և պատկերավորման միջոցները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. լուսաբանելու գործառական ոճերի դասակարգման հիմունքները և ոճերի առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կառուցելու պատկերավոր և գրագետ խոսքարվեստ, վերացնելու խոսքային անճշտությունները, դրսևորելու խոսքային բարձր էթիկետ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցված բանավոր ու		

գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. մտազրոհ 4. վերլուծական մեթոդ 5. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 6. գրավոր մեթոդ 7. բացատրական մեթոդ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Խոսքի արժանիքները: Թեմա 2. Խոսքի պատկերավորման-արտահայտչական միջոցներ: Թեմա 3. Խոսքի գործառական տարբերակներ /գիտական, պաշտոնական, խոսակցական/: Թեմա 4. Գեղարվեստական ոճ: Հրապարակային խոսք:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ավետիսյան Յու., Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ, Գիրք Ա, Եր., 2014: 2. Հայոց լեզու և խոսքի մշակույթ (Հեղինակային խումբ), Գիրք Բ, Եր., 2015: 3. Ասատրյան Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու/Ձևաբանություն/, Եր., 2002: 4. Բաղդկյան Խ., Դարձվածային ոճաբանություն, Եր., 2003: 5. Եզեկյան Լ., Հայոց լեզվի ոճաբանություն, Եր., 2003: 6. Մարգարյան Ա., Ժամանակակից հայոց լեզու /Բառագիտություն/, Եր., 1997:		
1. 0305/Բ001	2.Ռուսաց լեզու-1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ելնելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից: Դասընթացի խնդիրներն են. 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը, 2. ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշար, 3. կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին), 2. ընկալելու և սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. էվրիստիկական մեթոդ 4. մտազրոհ 5. ինդուկտիվ մեթոդ 6. դեդուկտիվ մեթոդ 7. վերլուծական մեթոդ 8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 9. գրավոր մեթոդ 10. բացատրական մեթոդ:
11. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են Ստուգաբքը անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա: Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգաբքի համար թույլտվություն է հահանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Հնչյունաբանություն: Ձայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: Բաժին 2. Բառագիտություն. բառիմաստ, մենիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: Բաժին 3. Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: Բաժին 4. Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Русский язык, Под общ. ред. Л. М. Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004 2. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П. Б. Балаян, Л. А. Тер-Саркисян, Б. С. Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г. 3. Учебные пособия по специальности.

1. 0305/Բ002	2. Ռուսաց լեզու -2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. ստուգաբք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը: Դասընթացի խնդիրներն են. 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, 2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, 3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ընտրելու, վերլուծելու և աղապատացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու		

նպատակով, - կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները, - վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ, - թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը, - զանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - գնահատելու, վերլուծելու և գուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը, - օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրությունները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - քննարկում /բանավեճ - համագործակցային աշխատանք - էվրիստիկական մեթոդ - մտազրոհ - ինդուկտիվ մեթոդ - դեդուկտիվ մեթոդ - վերլուծական մեթոդ - խոսքային կամ բանավոր մեթոդ - գրավոր մեթոդ - բացատրական մեթոդ:		
11. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հահանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո անց է կացվում բանավոր ստուգարքը:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Ձևաբանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակբայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բաժին 2. Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /բառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: Բաժին 3. Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: Բաժին 4. Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ - Русский язык, Под общ. ред. Л. М. Мкртчяна, Ер., изд-во ЕГУ, 2004. - Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация. Речь. П.Б.Балаян, Л.А.Тер-Саркисян, Б.С.Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015г. - Учебные пособия по специальности.		

1. 0304/Բ01	2. Հայոց պատմություն -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 15/0/15	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Մտուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի ծագումից մինչև 17-րդ դարն ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք Հայկական լեռնաշխարհի պատմական աշխարհագրության, համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտական բարձր մակարդակով:		

Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն ՀՀ քաղաքական լավագույն ապագայի կերտման նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Դասընթացի խնդիրները. ✓ Ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց հին և միջնադարյան պետականությունների առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին: ✓ Ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կոորդինություն: ✓ Ապահովել գիտելիքներն հիմք հետագա դասընթացների հետ տրամաբանական կամ պատճառահետևանքային կապ ապահովելու համար:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. - վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը: - նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները: - ներկայացնելու համապատասխան ժամանակաշրջանում ստեղծված հոգևոր և նյութական մշակույթի արժեքները, լուսաբանելու Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսության, ռազմական և այլ բնագավառներ ու նվաճումները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. - բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը, - արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում, - արժևորելու ինչպես նախաքրիստոնեական, այնպես էլ քրիստոնեական դարաշրջաններում ստեղծված մեր մշակութային արժեքները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության բնորոշ առանձնահատկությունները, ինչը և հնարավորություն կտա քաղաքական կողմնորոշում ունենալու ներկայում և ապագայում, բանավիճելու:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - դասախոսություն - ռեֆերատ - անհատական և խմբային առաջադրանքներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգաքննի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Հայաստանը հնագույն շրջանում: Թեմա 2. Հայաստանի հին շրջանի պատմությունը. Վանի թագավորությունը /Ք.ա. 9-6-րդ դդ/: Երվանդունիների թագավորությունը: Թեմա 3. Մեծ Հայքի թագավորության վերելքը Արտաշեսյան շրջանում: Թեմա 4. Արշակունիների թագավորությունը: Թեմա 5. Հայաստանը վաղ միջնադարում: Թեմա 6. Հայաստանը զարգացած միջնադարում: Թեմա 7. Հայաստանը ուշ միջնադարում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հայոց պատմություն, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012:
2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975:
3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000:
4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:

1.0105/ Բ 01	2.Էկոլոգիայի և բնապահպանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել կենսոլորտի կառուցվածքի տեսական հիմնահարցերը և «մարդ-կենսոլորտ» համակարգում նրանց փոխազդեցությունը, ինչպես նաև պատրաստել որակյալ մասնագետներ, որոնք կարող են գնահատել շրջակա միջավայրի աղտոտման աստիճանը, որպես հասարակության գործունեության արդյունք և նախագծուշացնելու կամ կանխարգելելու անթրոպոգեն գործունեության ոչ ցանկալի հետևանքները: Նպաստել հասկանալու էկոլոգիական հիմնախնդիրների էությունը և զարգացնել այդ խնդիրները լուծելու ունակությունը: Դասընթացի խնդիրները. 1. ուսանողների տալ հիմնարար գիտելիքներ՝ էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունների և օրենքների, էկոլոգիական համակարգերի և գործընթացների, շրջակա միջավայրի էկոլոգիական հնարավորությունների, բնական և տեխնոգեն միջավայրերի, ժամանակակից զարգացման տենդենցների, էկոլոգիական մշակույթի, որպես գործոնի ձևավորման, էկոլոգիական ճգնաժամերի, էկոլոգիայի բնագավառում միջազգային իրավական նորմերի, Հայաստանի Հանրապետությունում գործող էկոլոգիական օրենսդրության մասին, ուսանողների մոտ զարգացնել հմտություններ բնագիտությունից, էկոլոգիայից, բնապահպանությունից՝ ձևավորելով դիտարկելու, ստեղծագործելու, հետազոտելու ունակությունները, տրամաբանական և գիտական լեզվամտածողությունները, եզրակացություն անելու կարողությունները: 2. դաստիարակել քաղաքացիական դիրքորոշում և պատասխանատվություն՝ մարդկության և բնական միջավայրի նկատմամբ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու էկոլոգիայի հիմնական հասկացությունները, էկոլոգիական հիմնական և կարևոր օրենքները, սկզբունքները, օրինաչափությունները և կանոնները, 2. նշելու շրջակա միջավայրի զարգացման կոնցեպցիաները և թվարկելու մթնոլորտի, ջրոլորտի և հողոլորտի վրա հիմնական անթրոպոգեն ազդեցություն ունեցող աղտոտող նյութերը և ներկայացնելու նրանց վերլուծության մեթոդները: 3. բացատրելու, թե ի՞նչ ազդեցություն կարող է ունենալ բնակչության վրա շրջակա միջավայրի աղտոտման հետևանքները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. էկոլոգիական գնահատական տալու շրջակա միջավայրի հիմնական գործոններին, 2. նախագծուշական միջոցառումներ ներկայացնելու՝ գերծ պահելու շրջակա միջավայրը էկոլոգիական աղետներից, 3. անցկացնելու մոնիտորինգ և գնահատելու տարածաշրջանի էկոլոգիական իրավիճակը, համապատասխան եզրակացություն տալ այն նպաստող գործոնների մասին, որոնք կբարելավեն տարածաշրջանի էկոլոգիան: գ. քնդիմանքական/փոխանցելի կարողություններ 1. ցուցաբերելու ինքնուրույն ուսումնասիրելու ունակություն: 2. հետազոտություններ անելու՝ ստացած տեղեկությունը արհեստավարժ օգտագործելու խնդիրների լուծման նպատակով: 3. կիրառելու կանխատեսման մեթոդը՝ որոշելու համար, թե այս կամ այն գործոնը, ինչպիսի ազդեցություն կարող է ունենալ տվյալ էկոհամակարգի վրա:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		

1. Պասիվ դասախոսություն 2. Ակտիվ դասախոսություն ✓ <i>հարց ու պատասխան</i> ✓ <i>զրույց</i> 3.Ինտերակտիվ դասախոսություն ✓ <i>«Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում</i> ✓ <i>հարց ու պատասխան</i> ✓ <i>բանավեճ</i> ✓ <i>զրույց</i>		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. 1. Բանավոր քննում ըստ նախապես ներկայացված հարցաշարի կամ դասախոսի կողմից առաջադրված թեմայով ռեֆերատի գեկուցում: 2. Այն ուսանողները, որոնք ամբողջական դասընթացի մաս կազմող 5 և ավելի թեմաներից կամ ինքնուրույն աշխատանքների թեմաներից գնահատվել են «ստուգված», ապա ստանում են «Ստուգված»: 13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Էկոլոգիայի համառոտ պատմությունը: Էկոլոգիայի կառուցվածքը, առարկան և օբյեկտը: Լիբիխի, մինիմումի, Վիլյամի գործոնների անկախության և Շելֆորդի տոլերանտության օրենքները: Թեմա 2. Էկոհամակարգի գործունեության սկզբունքները: Էկոհամակարգի կառուցվածքը: Պրոդուցենտներ, կոնսումենտներ, ռեդուցենտներ /ավտոտրոֆներ, հետերոտրոֆներ/: Թեմա 3. Օրգանիզմների գոյության միջավայրը և պայմանները: Կենսական, ոչ կենսական, մարդածին, սահմանափակող գործոններ: Օրգանիզմների հարմարվելը միջավայրի պայմաններին: Թեմա 4. Էներգիայի և նյութերի հոսքը Էկոհամակարգում: Էկոհամակարգերի էներգետիկական դասակարգումը: Էներգիայի և նյութերի փոխանցումը Էկոհամակարգերում, Էներգիայի կորուստները սննդային շղթաներում: Ազոտի, ֆոսֆորի, ծծմբի, ածխածնի շրջանառությունը: Թեմա 5. Մարդու առողջության Էկոլոգիական ասպեկտները: Միջավայրի քիմիական, կենսաբանական աղտոտումը, միջավայրի աղտոտումը աղմուկով, սննդամթերքների աղտոտումը: Գյուղատնտեսական և ուրբանիստական համակարգեր: Թեմա 6. Անսպառ և սպառվող պաշարները: Մարդու ազդեցությունը կենսոլորտի վրա: Արդյունաբերության առաջընթացը և բնապահպանության հիմնախնդիրները: Արդյունաբերության Էկոլոգիացման սկզբունքները: Թեմա 7. Քարոլորտի կառուցվածքը: Մթնոլորտի կառուցվածքը, նշանակությունը: Ջուրը երկրի վրա և նրա հատկությունները: Կենսոլորտի կառուցվածքը: Հողը, նրա կառուցվածքը և նշանակությունը բնության մեջ: Թեմա 8. Պոպուլյացիայի բնութագիրը, ծնելիություն և մահացություն, պոպուլյացիայի սեռային կազմը, պոպուլյացիաների միջև գոյություն ունեցող փոխազդեցության ձևերը, գիշատիչ-զոի փոխհարաբերությունը: Թեմա 9. Մթնոլորտային օդի աղտոտման հիմնական աղբյուրները և դրա Էկոլոգիական հետևանքները: Ջրոլորտի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Քարոլորտի և բնահողի վրա մարդածին բացասական ազդեցությունները: Երկրի կլիմայի փոփոխության և անապատացման հիմնախնդիրները:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Գրիգորյան Կ., Եսայան Ա., Ժամհարյան Հ., Խոյեցյան Ա., Մովսեսյան Հ., Փիրումյան Գ., Էկոլոգիայի և բնության պահպանության հիմունքներ, Եր., 2010: 2. Գրիգորյան Ա., Աղայան Ա., ՀՀ բնության հատուկ պահպանվող տարածքների համակարգի ներկա վիճակը, Եր., 2008: 3. Մելքումյան Լ., Գալստյան Մ., Բնապահպանության հիմունքներ: Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 2010: 4. Շահինյան Մ., Թամրազյան Ն., Էկոլոգիա, Եր., 2002: 5. Валова В.Д., Основы экологии: Учебное пособие.-5-е изд., Москва, 2005.		

1. 0304/Բ 02	2. Հայոց պատմություն-2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 15/0/15	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգաթղթ	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել հայ ժողովրդի 17-րդ դարից մինչև մեր օրերը ընկած ժամանակահատվածի պատմությունը: Այդ նպատակով նախ տրվում է նախագիտելիք համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմության սկզբնաղբյուրների վերաբերյալ, որից հետո ներկայացվում է պատմությունը՝ գիտության ամենավերջին ձեռքբերումների մակարդակով: Դասընթացում ոչ միայն ներկայացվում են փաստերն ու իրադարձությունները, այլև տրվում է դրանց վերլուծությունը, ինչն անհրաժեշտ է պատմությունից դասեր քաղելու և այն հանուն մեր ապագայի կառուցման գործածելու նպատակով: Առանձին թեմաներով ուսումնասիրվում են հայ հոգևոր և նյութական մշակույթը, Հայաստանի պետական կառավարման համակարգերը, տնտեսությունը, որոնք ևս ունեն թե՛ ճանաչողական, թե՛ կիրառական նշանակություն: Հայոց պատմությունը դիտարկվում է համաշխարհային պատմության համատեքստում: Դասընթացի խնդիրները՝ ✓ Ձևավորել հստակ պատկերացում հայոց նոր և նորագույն պատմության առանձնահատկությունների, զարգացման ընթացքի և փուլերի մասին: ✓ Ձևավորել պատմական փաստերը համադրելու, երևույթները համակողմանի գնահատելու կարողություն: ✓ Ապահովել գիտելիքներ և հիմք հետագա դասընթացների ուսումնասիրման, քննարկման և ներկայացման համար:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. վերարտադրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների պատմությանը վերաբերող հիմնական փաստական նյութը, 2. նկարագրելու հայոց պատմության համապատասխան ժամանակաշրջանների գլխավոր իրադարձությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. բացահայտելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի իրադարձությունների պատճառահետևանքային կապերը, 2. արժևորելու պատմական տվյալ ժամանակահատվածի կարևոր իրադարձությունները՝ համաշխարհային պատմության համատեքստում գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. տարբերակելու և գնահատելու մեր պատմության որոշակի օրինաչափությունները, ինչը ևս ինարավորություն կտա ապագայում ճիշտ կողմնորոշվելու:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույթները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությում: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն, 2. ռեֆերատ, 3. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հաճախորդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը, որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հայ ազատագրական շարժումները 16-18-րդ դարերում: Թեմա 2. Ռուսաստանի ներթափանցումը Անդրկովկաս 19-րդ դարի սկզբին: Թեմա 3. Հայկական հարցի միջազգայնացումը: Թեմա 4. Ազատագրական խմբակների, կազմակերպությունների ու քաղաքական-ազգային կուսակցությունների ձևավորումը: Թեմա 5. Ազգային-ազատագրական զինված պայքարի փուլը: Թեմա 6. Իրավիճակը Հայաստանը 20-րդ դարի սկզբին: Արևմտահայության Մեծ Եղեռնը և ինքնապաշտպանական մարտերը: Թեմա 7. Հայաստանը 1917թ. ռուսական հեղափոխությունների շրջանում: Թեմա 8. Հայաստանի Հանրապետությունը 1918-1920թթ.: Թեմա 9. Խորհրդային Հայաստանը 1920-1991թթ.: Թեմա 10. Հայաստանի Երրորդ Հանրապետությունը: Թեմա 11. Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունը:	
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Հայոց պատմություն, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2012: 2. Հայ ժողովրդի պատմություն, (Ստ. Մելիք-Բախշյանի խմբագրությամբ), Եր., 1975: 3. Հայոց պատմություն. հիմնահարցեր, (Հր. Միմոնյանի խմբագրությամբ), Եր., 2000: 4. Հայոց պատմություն, (Պողոսյան Ս., Ասրյան Ա.), Եր., 2009:	

1. 0304/Բ 07	2. Փիլիսոփայություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. ստուգաք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, որոնք թույլ են տալիս կերտել ազգային նկարագրով և գիտական աշխարհայացքով զինված մարդ, ձևավորել փիլիսոփայական մտածողության այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է յուրաքանչյուր կրթված և լավ մասնագետի համար: Դասընթացի խնդիրները. 1. բացահայտել փիլիսոփայության հիմնական օրենքները, կատեգորիաներն ու սկզբունքները, 2. բացատրել կեցության և իմացության էությունը, հիմնական ձևերն ու նրանց զարգացման օրինաչափությունները, 3. հիմնարար գիտությունների տվյալների փիլիսոփայական մեկնաբանությունների միջոցով աջակցել ուսանողի համակարգված աշխարհայացքի, քաղաքակրթական զարգացումների, արդի միտումներին և այդ համատեքստում ազգային մրցունակ համակարգի մասին պատկերացումների ձևավորմանը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու կեցության համընդհանուր օրենքները, կատեգորիաները, հիմնական ձևերն ու առանձնահատկությունները, 2. բացահայտելու ճանաչողության, գիտության էության առանձնահատկությունները, 3. ներկայացնելու աշխարհի և նրանում մարդու տեղի ու դերի փիլիսոփայական հայեցակարգի ընդհանուր և տարբերակիչ առանձնահատկությունները, ճշմարտության և մոլորության, գիտելիքների և հավատի, ռացիոնալ և իռացիոնալ սահմանազատման փիլիսոփայական մեթոդաբանության դերն ու նշանակությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. տարբերելու գիտականը ոչ գիտականից, ճշմարիտը կեղծից, էականը ոչ էականից, 2. վերլուծելու հասարակական կյանքում տեղի ունեցող գործընթացները և դրանց պատճառահետևանքային կապերը, 3. կողմնորոշվելու մարդ-մարդ և մարդ-բնություն փոխհարաբերություններում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. տեղին և ժամանակին գործածելու փիլիսոփայական մտածողության կոնցեպտուալ ապարատը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ		

նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. սեմինար 3. քննարկում 4. զեկուցում 5. ռեֆերատ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Փիլիսոփայության առարկան: Թեմա 2. Կեցություն և մատերիա: Թեմա 3. Դիալեկտիկա: Թեմա 4. Բնություն: Թեմա 5. Մարդ և պրակտիկա: Թեմա 6. Գիտակցություն և ճանաչողություն: Թեմա 7. Գիտություն: Թեմա 8. Հասարակություն:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Դավիթ Անհաղթ, Երկեր, Եր., 1980: 2. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 1, Եր., 1987: 1. Բրուտյան Գ., Իմաստասիրական երկխոսություններ, Հ. 2, Եր., 1987: 2. Գաբրիելյան Հ., Հայ փիլիսոփայության պատմություն, Եր., 1980: 3. Կյուրեղյան Է., Փիլիսոփայություն, Եր., 2004: 4. Փիլիսոփայության բառարան, Եր., 1975:

1. 0305/Բ 004	2. Անգլերեն -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ձևավորել ուսանողների լեզվական գիտելիքները անգլերեն լեզվի բոլոր մակարդակներում (կարդալ, գրել, ունկնդրել, խոսել), զարգացնել ուսանողների հաղորդակցական հմտությունները՝ միջմշակութային հաղորդակցման:		
Դասընթացի խնդիրները. 1. ներկայացնել տվյալ մասնագիտության ոլորտում խիստ գործածական բառապաշար, 2. զարգացնել ձեռք բերված գիտելիքները համապատասխան խոսքային իրավիճակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. անգիր վերարտադրելու մասնագիտական բառապաշարը, 2. թվարկելու հնչյունական և ուղղախոսական կանոնները և բացառությունները, 3. թվարկելու նախադասության տիպերը և դրանց շարադասական հատկանիշները, 4. տարբերելու խոսքի մասերը և դրանց կիրառական առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու մասնագիտական բառապաշարը և քերականական գիտելիքները՝ ճիշտ բանավոր և գրավոր խոսք կառուցելիս, 2. ընկալելու կարդացած և ունկնդրած նյութի հիմնական բովանդակությունը, 3. կատարելու A1 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. տարանջատելու հիմնական տեղեկատվությունը երկրորդականից, 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ:		
Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. հաղորդակցական մեթոդ		

2. մտազրոհ 3. ուսանողական պորտֆոլիո 4. խմբային աշխատանք 5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն 6. աշխատանք տեղեկագրով 7. ռեֆերատ 8. ինքնուրույն աշխատանք:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որն անցնելուց հետո ստուգարքը համարվում է ստացած ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ /և վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում. • գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, • ռեֆերատ, • լուսատեսաշար • խմբային աշխատանք, • ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ):
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Հնչյունաբանություն և ուղղախոսություն: Հնչյունների դասակարգումը և արտասանական հատկանիշները: Բաժին 2. Քերականություն: Խոսքի մասեր: Շարահյուսություն: Բաժին 3. Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Համաշխարհային պատմության հիմնահարցեր: Թարգմանություններ անգլերենից հայերեն:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Mkhitarian, Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan, 2004. 2. Cincotta, Howard (Ed.). An Outline of American History. United States Information Agency., 1994. 3. Kirn, Elaine. About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division., 1989. 4. Myers, Sondra (Ed.). Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College. 1997. 5. Short, Deborah J., Seufert-Bosco, Margaret, & Grognet, Allene Guss. (1995). By the People, for the People: U.S. Government and Citizenship. McHenry, IL: Delta Systems Co., Inc.

1.0305/F009	2.Ֆրանսերեն – 1	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականական և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա: Այս փուլում ստացած գիտելիքները հիմք են հանդիսանում հետագա՝ առավել խորացված ուսումնասիրության համար:		
Դասընթացի խնդիրները. 1. խորացնել դպրոցում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա, 2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ, 3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները, 2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ		

1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները, 2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները, 3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ), 4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն, 2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները, 3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր, 4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր: 10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝ 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք: 12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում: 13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ռիթմիկ խմբեր: Շեշտ: Enchainement. Liaison. Թեմա 2. Հատուկ և հասարակ գոյական: Գոյականի սեռը, թիվը: Մեռի արտահայտությունը հոդերի և ածանցների միջոցով: Թեմա 3. Որոշյալ և անորոշ հոդ: Մասնական հոդը որպես անորոշ քանակ արտահայտելու միջոց: Միաձուլված հոդ: Հոդը չօգտագործելու դեպքերը: Թեմա 4. Ածական: Ածականի համաձայնությունը գոյականի հետ: Ածականի իմաստի փոփոխությունը՝ կախված նրա դիրքից: Թեմա 5. Ցուցական, ստացական, հարցական և բացականչական, անորոշ ածականներ: Թեմա 6. Թվական: Քանակական և դասական թվականներ և դրանց գործածությունը: Թեմա 7. Դերանուն: Անձնական անշեշտ դերանուններ, դրանց գործածությունը որպես ենթակա, ուղիղ և անուղղակի խնդիր: Անձնական շեշտված դերանուններ: 14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008 2. M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire). 3. Cl. Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau debutant), 4. M. Djoulhakian, R. Meliksntian, A. Mouradian, «Manuel de francais», Erevan – 2011.		
--	--	--

1. 0305/Բ 007	2. Վրացերեն -1	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել բանավոր և գրավոր խոսքի և երկխոսության կառուցման ունակություններ, ելնելով հաղորդակցման հիմնական պահանջմունքներից: Դասընթացի խնդիրներն են. 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների		

շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն - ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված քերականական նյութը, - ներկայացնելու ծրագրով նախատեսված անհրաժեշտ բառապաշար, - կիրառելու ուղղագրության հիմնական սկզբունքները և կանոնները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - կարդալու, պատմելու, մեկնաբանելու և վերարտադրելու գեղարվեստական և ճանաչողական բնույթի տեքստեր գրքերից, թերթերից, ամսագրերից: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ - շարադրելու տեքստ (20 նախադասություն) առաջարկված որևէ թեմայով (իր, ընտանիքի, ուսման, ազատ ժամանակի, հայրենիքի, հայրենի քաղաքի, եղանակի, հետաքրքրությունների և այլնի մասին), - ընկալելու և սկսելու, շարունակելու և ավարտելու երկխոսությունները:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - քննարկում /բանավեճ - համագործակցային աշխատանք - էվրիստիկական մեթոդ - մտազրոհ - ինդուկտիվ մեթոդ - դեդուկտիվ մեթոդ - վերլուծական մեթոդ - խոսքային կամ բանավոր մեթոդ - գրավոր մեթոդ - բացատրական մեթոդ:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են Ստուգաթիվ անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Հնչյունաբանություն: Ձայնավորների և բաղաձայնների դասակարգումը: Արտասանության և հնչերանգային հիմնական նորմերը: Բաժին 2. Բառագիտություն. բառիմաստ, մեկիմաստ և բազմիմաստ բառեր: Բառի ուղիղ և փոխաբերական իմաստները: Հոմանիշներ, հականիշներ, համանուններ, հարանուններ: Դարձվածքներ: Բաժին 3. Բառակազմություն, բառի ձևաբանական կազմը /արմատներ, ածանցներ, վերջավորություններ, նրանց ուղղագրությունը/: Բաժին 4. Ձևաբանություն. ձևաբանության հիմնական միավորները /բառ, ձևույթ/: Խոսքի մասերի դասակարգումը և նրանց քերականական կարգերը: Գոյական անուն, քերականական կարգերը, գոյականի ուղղագրությունը: Ածական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Թվական անուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Դերանուն, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Գորգաձև Ռ., Հայերեն-վրացերեն գրուցարան, Երևան-Թբիլիսի, 2004:		

1. 0305/Բ 005	2. Անգլերեն- 2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. ստուգաթիվ	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ հարստացնել մասնագիտական բառապաշարը, խորացնել ուսանողների գիտելիքները և հմտությունները հաղորդակցական բարդ իրավիճակներում: Դասընթացի խնդիրները. - ներկայացնել պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և նմուշների հիման վրա ձևակերպել սեփականը, - հաղորդել գիտելիքներ մասնագիտական նորաբանությունների ոլորտից:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. թվարկելու պաշտոնական գրագրության ժամանակ անհրաժեշտ սկզբունքները և ներկայացնելու սեփական օրինակները, 2. կազմելու գրավոր և բանավոր շարադրանք՝ օգտագործելով A2 մակարդակին համապատասխան բառապաշար և քերականական կառույցներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ընկալելու և վերարտադրելու կարդացած և ունկնդրած A2 մակարդակի տեքստերի և երկխոսությունների հիմնական բովանդակությունը, 2. շարադրելու խոսքային իրավիճակին համապատասխան գրավոր և բանավոր պատասխան, 3. կատարելու A2 մակարդակի տեքստերի թարգմանություններ անգլերենից հայերեն և հայերենից անգլերեն: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 2. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ, 3. ներգրավելու ձեռք բերված գիտելիքները և կարողությունները միջազգային ասպարեզում՝ անգլերենը օգտագործելով որպես հետագա մասնագիտական առաջընթացի միջոց:	10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. հաղորդակցական մեթոդ 2. մտազրոհ 3. ուսանողական պորտֆոլիո 4. խմբային աշխատանք 5. գրավոր և բանավոր թարգմանություն 6. աշխատանք տեղեկագրով 7. ռեֆերատ 8. ինքնուրույն աշխատանք:	12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որն անցնելուց հետո ստուգարքը համարվում է ստացած ուսանողի՝ մոդուլի շրջանակներում ցուցաբերած կամ /և/ վերջում ներկայացրած աշխատանքների առկայության դեպքում. • գրավոր և բանավոր թարգմանություններ, • ռեֆերատ, • լուսատեսաշար • խմբային աշխատանք, • ուսանողական պորտֆոլիո (ընթերցանությունը և լսողական ընկալումը ստուգող, գրավոր շարադրանքի վարժություններ):
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Պաշտոնական գրագրություն: Ինքնակենսագրություն, մոտիվացիոն նամակ, դիմում: Բաժին 2. Մասնագիտական բառապաշարի և տեքստերի ուսումնասիրություն: Հայոց պատմությունը համաշխարհային համատեքստում: Թարգմանություններ հայերենից անգլերեն:	14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Mkhitarian, Ye., Basic English for University Students, YSU Press, Yerevan, 2004, 2. Cincotta, Howard (Ed.). An Outline of American History. United States Information Agency, 1994. 3. Kirn, Elaine. About the U.S.A. United States Information Agency, Materials Branch of the English Language Programs Division, 1989. 4. Myers, Sondra (Ed.). Democracy Is a Discussion: Civic Engagement in Old and New Democracies: The Handbook. New London, CT: Connecticut College. 1997. 5. Short, Deborah J., Seufert-Bosco, Margaret, & Grognet, Allene Guss. (1995). By the People, for the People: U.S.

1.0305/Բ 010	2.Ֆրանսերեն – 2	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ խորացնել և զարգացնել նախորդ փուլում ձեռք բերված գիտելիքները, ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր մասնագիտական տեքստերից օգտվելու ունակություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. խորացնել նախորդ կիսամյակում ստացած գիտելիքները՝ շեշտը դնելով ֆրանսերենի հնչյունաբանության, քերականության և բառապաշարի հիմնական առանձնահատկությունների վրա, 2. ֆրանսերենի քերականական կառուցվածքի և բառապաշարի հիմնական շերտի յուրացման հիման վրա ձևավորել խոսքային հմտություններ և գրավոր տեքստերից օգտվելու ունակություններ, 3. հանրագումարի բերել ստացված գիտելիքները՝ դրանք ուղղորդելով դեպի համապատասխան մասնագիտական ոլորտները: 9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ֆրանսերենի արտասանական նորմերը, հնչյունական համակարգը և հնչյունական յուրահատկությունները, 2. ձևաբանորեն և շարահյուսորեն ճիշտ վերլուծելու բառը և նախադասությունը, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ճիշտ արտասանելու ֆրանսերեն հնչյունները և դրանց տառադարձման նշանները, 2. ճիշտ հնչերանգով ձևակերպելու հաստատական, հարցական, բացականչական և հրամայական նախադասությունները, 3. լսելով՝ հասկանալու և վերաշարադրելու տեքստը, որը պարունակում է յուրացրած բառապաշարը և քերականական նյութը (թույլատրվում է 2-3% անձանոթ բառ), 4. առանց բառարանի կարդալու և վերաշարադրելու միջին բարդության մասնագիտական տեքստեր, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ինքնուրույն կատարելու տեքստի ձևաբանական և շարահյուսական վերլուծություն, 2. ընկալելու և մեկնաբանելու ֆրանսերենի արտասանական յուրահատկությունները, 3. ազատորեն հաղորդակցվելու ֆրանսերենով, ընթերցելու միջին բարդության տեքստեր, 4. բառարանի օգնությամբ ընթերցելու գեղարվեստական գրականություն և մասնագիտական տեքստեր: 10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները՝ 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. դիագնոստիկ ստուգում 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք: 12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք Նախապես տրված հարցաշարի շրջանակում կազմակերպվող բանավոր ստուգարքի համար թույլտվություն է հանդիսանում նախնական համակարգչային թեստավորումը: Որից հետո անց է կացվում բանավոր հարցում նախապես տրված հարցաշարի շրջանակներում: 13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.		

Թեմա 1. Գոյականների իգական սեռի կազմության տարբեր միջոցների դասակարգում՝ քերականորեն, ձևաբանորեն, բառային: Երկու սեռ ունեցող գոյականներ: Թեմա 2. Միայն հոգնակի թվով գործածվող գոյականներ. Բաղադրյալ գոյականների հոգնակի թվի կազմությունը: Թեմա 3. Անորոշ դերանվանական ածականներ: Թեմա 4. Հարաբերական դերանուններ. դրանց ձևերը և գործածությունը նախադասության մեջ Թեմա 5. Բայ: Եղանակավորման քերականական արտահայտությունը: Թեմա 6. Ֆրանսերեն լեզվի խոնարհման բնութագիրը: Եղանակների կազմությունը և գործածությունը նախադասություններում: Թեմա 7. Նախդիրների համակարգային դասակարգում: Տարբեր հարաբերություններ արտահայտող նախդիրներ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Попова И.Н., Казакова Ж.А., «Французский язык», Москва, 2008. 2. M. Gregoire, Od. Thievenaz, «Grammaire progressive du francais» (Niveau intermediaire). 3. Cl. Miquel, «Communication progressive du francais» (Niveau debutant), 4. M. Djoulhakian, R. Meliksntian, A. Mouradian, «Manuel de francais», Erevan – 2011.		
1. 0305/Բ 008	2. Վրացերեն -2	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ապահովել և կատարելագործել ուսանողի բանավոր և գրավոր խոսքի կառուցման ունակությունները և մասնագիտական լեզվի տիրապետումը: Դասընթացի խնդիրներն են. 1. ձևավորել գիտելիքներ՝ հիմնված ժամանակակից պատկերացումների վրա, 2. վեր հանել թերություններն ու շտկել դրանք, 3. խորացնել ուսանողի լեզվական հմտությունները և հաղորդակցման կարողությունները, 4. հատուկ ուշադրություն դարձնել մասնագիտական բառապաշարին՝ ուսումնասիրվող թեմաների շրջանակներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. գործածելու տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, 2. կառուցելու տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված, հստակ բանավոր և գրավոր խոսք՝ վերլուծությունների, հաշվետվությունների, հետազոտությունների տեսքով, 3. գործածելու մասնագիտական տեքստին հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ընտրելու, վերլուծելու և ադապտացնելու տնտեսագիտության, բնագիտության և հումանիտար ոլորտներից ձեռք բերած հիմնարար միջգիտակարգային գիտելիքները անկանխատեսելի իրավիճակներում արդյունավետ միջմշակութային հաղորդակցման և թարգմանություններ կատարելու նպատակով, 2. կիրառելու գիտելիքները պրակտիկայում՝ միջմշակութային առնչություններին նպաստելու համատեքստում, ձևակերպելու խնդիրները և դրանց լուծման ուղիները, 3. վերարտադրելու մասնագիտական տեքստը, նաև ներկայացնելու նրա բովանդակությունը սեղմ և ընդարձակ, 4. թարգմանելու մասնագիտական տեքստը հայերենից ռուսերեն և հակառակը, 5. գանազանելու մասնագիտական հատուկ շարահյուսական կառուցվածքները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. գնահատելու, վերլուծելու և զուգադրելու լեզվական, մշակութային և հասարակական տեղեկատվությունը, 2. օգտվելու տեղեկատվական տարբեր աղբյուրներից, մշակելու և ներկայացնելու տեղեկատվությունը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. քննարկում /բանավեճ 2. համագործակցային աշխատանք 3. էվրիստիկական մեթոդ		

4. մտագրոհ 5. ինդուկտիվ մեթոդ 6. դեդուկտիվ մեթոդ 7. վերլուծական մեթոդ 8. խոսքային կամ բանավոր մեթոդ 9. գրավոր մեթոդ 10. բացատրական մեթոդ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր և հիմնված է կիսամյակի ընթացքում տրված ստուգողական աշխատանքների արդյունքների վրա:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Ձևաբանություն: Դերբայ, դերբայական դարձված, ուղղագրությունը: Մակբայ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Կապեր, շաղկապներ, մասնիկներ, ձայնարկություններ, քերականական կարգերը, ուղղագրությունը: Բաժին 2. Շարահյուսություն. շարահյուսության հիմնական միավորները /բառակապակցություն, նախադասություն, նախադասության անդամներ/: Պարզ նախադասություն, դասակարգումը, նախադասության գլխավոր և երկրորդական անդամները: Բարդ նախադասություն, դասակարգումը, տեսակները: Բաժին 3. Մասնագիտական տեքստ, կառուցվածքը, տվյալ մասնագիտության տերմինային համակարգը, մասնագիտական տեքստին բնորոշ շարահյուսական կառուցվածքները: Բաժին 4. Մասնագիտական տեքստի թարգմանություն. գիտական տեքստի թարգմանության տեսության հիմնական խնդիրները: Գիտական զեկույցների և մասնագիտական ռեֆերատների կառուցման հիմնական սկզբունքները:
14. Հիմնական գրականության ցանկ 1. Գորգաձև Ռ., Հայերեն-վրացերեն զրուցարան, Երևան-Թբիլիսի, 2004:

1.0001/ Բ 01, Բ03	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/0/0	
6.1-ին, 2-րդ կիսամյակներ	7.ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է`</b> հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակչության պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները` ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը լիարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը` դասընթացը նպատակ ունի. • ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը, • նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը, • բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց, • նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը, • զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ճկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն:		
Դասընթացի խնդիրներն են. • հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում, • ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ, • ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում, • ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,		

• ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններն ու հմտությունները:
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները, 2. թվարկելու կոփման կանոնները և բացատրել դրանց նշանակությունը, 3. ներկայացնելու ֆիզիկական դաստիարակության պարապմունքների ժամանակ անվտանգության պահպանման կանոնները, 4. ներկայացնելու առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքները, 5. առանձնացնելու վնասակար սովորությունները և բացատրելու դրանց կործանարար ազդեցությունը անձի մտավոր և ֆիզիկական զարգացման վրա: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու նորմատիվներին համապատասխան ֆիզիկական վարժություններ (ակրոբատիկ վարժություններ, վազք, հեռացատկ), 2. ցուցաբերելու շարժողական ընդունակություններն ու ֆունկցիոնալ կարողություններն ուսուցանվող մարզաձևերում, 3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աջակցելու կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս անցկացվող մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի ու սպորտային միջոցառումների կազմակերպմանը, 2. դասընթացի ժամանակ կազմակերպելու թիմային մրցախաղեր տարբեր սպորտաձևերից, 3. կազմելու իր և ընկերների առողջ կենսակերպի ապահովման ուսումնամարզական պարապմունքների պլան:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը. Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1.Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ. • տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ), • մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ), • ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ), 2.արտաուսումնական պարապմունքներ. • ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում, • վերականգնողական միջոցառումների իրականացում, • մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի, • ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով, • մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում, • մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Դասընթացն ավարտվում է 2-րդ կիսամյակում ստուգաբքով: Ստուգաբքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:
13.Դասընթացի բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. 1-ին կիսամյակ Թեմա 1. Ֆիզիկական դաստիարակություն, նրա դերն ու նշանակությունը ընդհանուր կրթական համակարգում: Ֆիզկուլտուրայի և սպորտի հիգիենիկ հիմունքները: Անձնական հիգիենայի և ֆիզիկական

վարժություններով պարապմունքների հիգիենիկ կանոնները: Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: **Թեմա 2.** Մարմնի կոփման կանոնները և դրանց նշանակությունը: Վազք: Վազքի տեխնիկայի ուսուցում: Վազք. փոփոխական արագությամբ, արգելքների հաղթահարումով, 60 մ /ցածր մեկնարկից/, 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Հեռացատկ: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում: Հեռացատկ տեղից: **Թեմա 3.** Սպորտային խաղերի դերն ու նշանակությունը ուսանողի մտավոր և ֆիզիկական դաստիարակության, ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման գործում: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում, գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ուսուցում: Գնդակի վարում և փոխանցում 2 ձեռքով: Զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկայի ուսուցում: **Թեմա 4.** Ուսանողի առողջ կենցաղավարության հիմունքները, նրա արդյունավետության չափանիշները, պայքարը բացասական երևույթների դեմ: Երկկողմանի խաղ (վոլեյբոլ, բասկետբոլ):

2-րդ կիսամյակ

Թեմա 1. Ընդհանուր ֆիզիկական և սպորտային պատրաստության դերը ֆիզիկական դաստիարակության գործում: Շարժողական ընդունակությունների կատարելագործման հիմունքները: Մարմնամարզություն: Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնձի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գործումներ, գլուխկոնձի երկարությամբ: **Թեմա 2.** Ֆիզիկական բեռնվածության ծավալը ուսանողական տարիքում, նրա միջոցով ֆիզիկական զարգացման և մարմնակազմության հնարավորություններն ու շտկման պայմանները: Մարմնամարզություն: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: **Թեմա 3.** Ինքնուրույն պարապմունքների մեթոդական հիմունքները, նրանց ձևերը և տարիքային և սեռային առանձնահատկությունները: Սպորտային խաղ վոլեյբոլ. վերնից սկզբնահարվածի տեխնիկայի ուսուցում: Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս. տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ուսուցում: Սպորտային խաղ բասկետբոլ. գնդակին տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում, պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում, գնդակի նետում զամբյուղի մեջ: **Թեմա 4.** Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Հարձակողական հարվածի տիրապետման տեխնիկայի ուսուցում: Խաղի պաշտպանության տեխնիկայի ուսուցում: Երկկողմանի խաղ: **Թեմա 5.** Ինքնուրույն պարապմունքների հիգիենան և ինքնահսկումը: Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական վազք: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Երկար վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները: Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Հեռացատկ: Հեռացատկ տեղից՝ զույգ ոտքերի հրումով: **Թեմա 6.** Մասնակցությունը սպորտային մրցումների, դրանց ֆիզիկական և հոգևոր դաստիարակչական նշանակությունը: **Թեմա 8.** Ստուգաքային ձևերի նախապատրաստում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Մամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007.
2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002:
3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978:
4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000:
5. Բաբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989:
6. Բոյախյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005:
7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002:
8. Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991:
9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007:
10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:

1.0001/ Բ 04, Բ 05	2.Ֆիզդաստիարակություն	3.0 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/0/0	
6.3-րդ, 4-րդ կիսամյակներ	7.ստուգաք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ հաշվի առնելով հասարակության և անհատի զարգացման հետաքրքրություններն ու շահերը, մարզի բնակլիմայական պայմանները և ուսանողների ֆիզիկական զարգացման ու շարժողական ընդունակությունների առանձնահատկությունները՝ ուսանողների մոտ ձևավորել սոցիալապես անհրաժեշտ գիտելիքների և հմտությունների ծավալը յլարժեք ֆիզիկական պատրաստություն ստանալու, ամենօրյա		

կյանքի ու կրթության պահանջները ապահովելու և շարունակելու վերաբերյալ: Կարևորելով ուսանողների գիտակցական մակարդակի բարձրացումը՝ դասընթացը նպատակ ունի.

- ապահովել երիտասարդ սերնդի կրթադաստիարակչական գործընթացը,
- նպաստել ուսումնառողների առողջական վիճակի բարելավմանը,
- բարձրացնել ֆիզիկական դաստիարակության դերն ու նշանակությունը, պարապմունքները դարձնել ակտիվ հանգստի, մտավոր լարվածության վերացման և ուժերի վերականգնման միջոց, նպաստել սովորողների մտավոր, հոգևոր և ֆիզիկական ունակությունների համակողմանի ու ներդաշնակ զարգացմանը, բարձրացնել նրանց մտավոր և ֆիզիկական աշխատունակությունը և պատրաստվածությունը,
- զարգացնել ուսանողների ֆունկցիոնալ և շարժողական ընդունակությունները, ձևավորել նրանց մոտ արագաշարժություն, ուժ, ճկունություն, դիմացկունություն, ճարպկություն, կոորդինացիա և այլն,
- կենսաձևում արմատավորել ֆիզիկական կուլտուրան և սպորտը որպես առողջ ապրելակերպի միջոց:

Դասընթացի խնդիրներն են.

- հասնել նրան, որ ուսանողները կարևորեն ֆիզիկական դաստիարակության սոցիալական դերն ու նշանակությունը անձի զարգացման և նրա մասնագիտական գործունեության պատրաստման հարցում,
- ուսանողներին հաղորդել հիմնարար գիտելիքներ առողջ կենսաձևի գիտակենսաբանական և գործնական հիմունքների վերաբերյալ,
- ուսանողների մոտ ձևավորել համամարդկային գաղափարներ, բարոյական և կամային հատկանիշներ, կարգապահություն, աշխատասիրություն, սոցիալական ակտիվ դիրքորոշում,
- ուսանողների մոտ ձևավորել ֆիզիկական ինքնակատարելագործման և ինքնադաստիարակման արժեքային համակարգ, սերմանել ֆիզիկական կուլտուրայով և սպորտով կանոնավոր պարապելու պահանջմունք,
- ուսանողների մոտ ձևավորել առողջությունը պահպանելու և ամրապնդելու, հոգեկան կայունությունը զարգացնելու, հոգեֆիզիկական ընդունակություններն ու անձի յուրահատկությունները մշակելու գործնական կարողություններ ու հմտություններ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. ներկայացնելու մասսայական սպորտի, բարձր նվաճումների սպորտի և ուսանողական սպորտի առանձնահատկությունները, թվարկել սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման փուլերը,
2. ներկայացնելու ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգի կառուցվածքը, ունիվերսիադաների և օլիմպիական խաղերի տարբերությունները, թվարկել նրանց դաստիարակչական հատկությունները, ներկայացնել տեղեկություններ օլիմպիական խաղերի և անվանի մարզիկների վերաբերյալ,
3. հիմնավորելու կոնկրետ սպորտաձևի ընտրումը կանոնավոր պարապմունքների համար, թվարկելու հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կիրառման բնութագրերը,
4. թվարկելու տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները, մեկնաբանելու անհատի վրա դրանց ներգործության բնութագրերը,
5. ներկայացնելու արտադրական ֆիզիկական կուլտուրայի, արտադրական մարմնամարզության առանձնահատկությունները և մեկնաբանելու նրանց անհրաժեշտությունը մասնագիտական գործունեության մեջ:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. պահպանելու ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները,
2. սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում իրականացնել օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողություն կիրառելով նրա հիմնական մեթոդները և ցուցանիշները, վարել ինքնավերահսկման օրագիր,
3. ցուցաբերելու տեխնիկական և տակտիկական գործողությունների հստակ կատարում մարզախաղերի ժամանակ,
4. կատարելու շարժողական գործողություններ ֆիզիկական վարժությունների կատարման մատուցված մեթոդներով և ցուցաբերելու նորմատիվներին համապատասխան արդյունքներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. դասախոսի անմիջական հսկողությամբ ուսանողների խմբում իրականացնելու թեմատիկ հանձնարակականի փոխադարձ վերահսկողություն,

2. աջակցելու ընկերներին թեմատիկ շարժողական գործողությունների, հնարքների կատարման ժամանակ, ներկայացնելու իր կարծիքը ընկերների ֆիզիկական պատրաստվածության վերաբերյալ, 3. վերլուծելու դասախոսի կողմից իրեն և խմբին տրված անհատական և խմբային հանձնարարականների իրականացման արդյունքները, 4. կազմակերպելու մասսայական և առողջարարական ֆիզկուլտուրայի պարապմունքներ, սպորտային միջոցառումներ կուրսում, ֆակուլտետում, բուհում և նրա շրջանակներից դուրս, 5. կողմնորոշվելու տարբեր իրավիճակներում, ցուցաբերել առաջին բուժօգնություն վնասվածքների դեպքում:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքը. Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ7. Կողմնորոշվելու արտակարգ իրավիճակներում և անհրաժեշտության դեպքում ցուցաբերելու առաջին բուժօգնություն:
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1.Վերահսկողական ուսումնական պարապմունքներ . • տեսական դասեր դասախոսությունների ձևով (խոսքային մեթոդ), • մեթոդական-գործնական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • ուսումնամարզական պարապմունքներ (ինտերակտիվ մեթոդ), • անհատական և խմբակային լրացուցիչ պարապմունքներ (խմբային մեթոդ), • ինքնուրույն պարապմունքներ դասախոսի հանձնարարությամբ և հսկողությամբ (խմբային մեթոդ), 2.արտաուսումնական պարապմունքներ. • ֆիզիկական վարժությունների կատարում օրվա ընթացքում, • վերականգնողական միջոցառումների իրականացում, • մասնակցություն պարապմունքներ ըստ նախընտրած մարզաձևերի, • ինքնուրույն պարապմունքներ ֆիզիկական վարժություններով, սպորտով, տուրիզմով, • մասնակցություն մասսայական առողջարարական և սպորտային միջոցառումներ բուհում, • մարզաառողջարարական ճամբարների կազմակերպում:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշները Դասընթացն ավարտվում է 4-րդ կիսամյակում ստուգարքով: Ստուգարքը համարվում է հանձնած, եթե ուսումնառողը ապահովում է ստուգիչ վարժությունների կատարումը և բավարարում է սահմանված նորմատիվների պահանջներին:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. 3-րդ կիսամյակ Թեմա 1. Ուսանողական սպորտը, բուհում սպորտային պատրաստության կազմակերպման և պլանավորման առանձնահատկությունները: Թեմա 2. Շարային պատրաստություն, դարձումներ տեղում, շարային քայլք: Թեմա 3. Վազքի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում, վազք փոփոխական արագությամբ, վազք 60 մ, 100 մ /ցածր մեկնարկից/: Հեռացատկի տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Հեռացատկ տեղից, տեխնիկայի ուսուցում և ամրապնդում: Վազք արգելքների հաղթահարումով: Վազք 500 մ /աղջիկներ/, 1000 մ /տղաներ/: Թեմա 4. Ուսանողական սպորտային մրցումների համակարգը, ունիվերսիադաներ, օլիմպիական խաղեր: Օլիմպիզմը և օլիմպիական դաստիարակությունը: Թեմա 5. Սպորտային խաղ վոլեյբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում, սկզբնահարվածի ուսուցում և ամրապնդում: Գնդակի ընդունում և փոխանցում 2 ձեռքով: Թեմա 6. Սպորտային խաղ բասկետբոլ, խաղի կանոնների ամրապնդում: Թեմա 7. Կանոնավոր պարապմունքների համար սպորտաձևի ընտրման դրդապատճառները և հիմնավորումը: Հիմնական սպորտաձևերի և ֆիզիկական վարժությունների համամակարգերի համառոտ հոգեֆիզիոլոգիական բնութագրերը: Թեմա 8. Սպորտային խաղ սեղանի թենիս, խաղի կանոնների ուսուցում, սկզբնահարվածի ուսուցում: Թեմա 9. Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ», կանգ թիակների վրա պառկած դրությունից: Թեմա 10. Մարմնամարզություն: Ցատկ այծիկի վրայից` ոտքերը գատած եղանակով: 4-րդ կիսամյակ Թեմա 1. Տարբեր մարզաձևերով պարապմունքների առանձնահատկությունները: Անհատի ֆիզիկական, շարժողական և հոգեկան հատկությունների վրա դրանց ներգործության բնութագրերը: Թեմա 2. Ակրոբատիկ վարժություններ. գլուխկոնծի առաջ, ետ, «կամուրջ» պառկած դրությունից, կանգ թիակների վրա, կանգ գլխի վրա, գլորումներ, գլուխկոնծի երկարությամբ: Մարզանստարանի վրա հենում պառկած դրությունից ձեռքերի ծալում և ուղղում: Թեմա 3. Մարզապարապմունքների արդյունավետության հսկողությունը, ընտրած սպորտաձևի կամ ֆիզիկական վարժությունների համակարգերի կատարելագործման նորմաները: Թեմա 4.

Սպորտային խաղ վոլեյբոլ: Վերնից սկզբնահարվածի, հարձակողական հարվածի տիրապետման, խաղի պաշտպանության տեխնիկաների ուսուցում և ամրապնդում: Թեմա 5. Սպորտային խաղեր փետրագնդակ, սեղանի թենիս, նրանց տեխնիկական և տակտիկական տարրերի ամրապնդում: Թեմա 6. Սպորտով կանոնավոր պարապելու դեպքում օրգանիզմի վիճակի ինքնահսկողությունը, նրա հիմնական մեթոդները, ցուցանիշները և ինքնավերահսկման օրագիրը: Թեմա 7. Սպորտային խաղ բասկետբոլ, գնդակին տիրապետելու, պաշտպանության, զամբյուղի մեջ գնդակի նետման տեխնիկաների ամրապնդում: Թեմա 8. Սպորտային խաղեր վոլեյբոլ և բասկետբոլ: Երկկողմանի խաղ: Թեմա 9. Առաջին բուժօգնությունը վնասվածքների դեպքում: Թեմա 10. Վազք. ընթացքից, արագացումներով, ցածր մեկնարկից, փոփոխական: Կարճ վազքի տեխնիկայի առանձնահատկությունները՝ 100 մ, 200 մ, 300 մ: Վազք արգելքների հաղթահարումով (աղջիկներ՝ 200-300 մ, տղաներ՝ 500 մ): Վազք 500 մ (աղջիկներ), 1000 մ (տղաներ): Թեմա 11. Հեռացատկ տեղից զույգ ոտքերի հրումով: Թեմա 12. Արտադրական ֆիզիկական կուլտուրա, արտադրական մարմնամարզություն, նրանց նշանակությունը մասնագիտական գործունեության մեջ և նրանց առանձնահատկությունները: Թեմա 13. Ստուգաբային ձևերի նախապատրաստում: 14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Սամվելյան Լ., Պետրոսյան Գ., Թումանյան Հ., Գրիգորյան Ա., Ֆիզիկական դաստիարակության ծրագիր (Բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների համար), Եր., 2007. 2. Ազիզյան Գ., Վանեսյան Հ., Ֆիզիկական պատրաստություն, Եր., 2002: 3. Ավագյան Է., Ֆիզիկական պատրաստություն, Ուսումնական ձեռնարկ, Եր., 1978: 4. Բաբայան Հ., Ուսանողների գեղագիտական դաստիարակություն ֆիզդաստիարակության գործընթացում, Եր., 2000: 5. Բաբայան Մ., Մարմնամարզության հիմունքներ, Եր., 1989: 6. Բոյախյան Գ., Մարմնամարզության կիրառական վարժություններ ուսանողների համար, Եր., 2005: 7. Թումանյան Հ., Դիմացկունություն, տարիքային փոփոխությունները և նրա մշակման մեթոդիկան, Եր., 2002: 8. Մելիքսեթյան Ռ., Տեսական գիտելիքների ուսուցումը ֆիզիկական կուլտուրայի դասերին, Եր., 1991: 9. Մելքոնյան Հ., Կալաջյան Ե., Մարզախաղեր: Խաղերի կանոնները, Եր., 2007: 10. Նահապետյան Ս., Ընդհանուր զարգացնող վարժություններ, Եր., 1988:
--

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ ԿԱՍԸՆՏՐԱԿԱՆ ԴԱՍԸՆԹԱՑՆԵՐ

1.0201/ Բ 01	2.Տնտեսագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգաբք	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել համակարգված տրամաբանական մտածողություն և տալ տնտեսագիտական ընդհանուր գիտելիքներ: Դասընթացի խնդիրները. 1. ուսանողներին մեկնաբանել տնտեսագիտության հիմնարար օրենքները կատեգորիաները, ցուցանիշները, 2. ուսանողներին բացատրել շուկայական տնտեսության սկզբունքները, 3. ուսուցանել ուսանողներին օգտվել մասնագիտական գրականությունից, օրենքներից, 4. ուսանողներին զինել միկրո և մակրո ցուցանիշները հասկանալու, վերլուծելու կարողություններով:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու և մեկնաբանելու շուկայական տնտեսության առանձնահատկությունները, սկզբունքները, տնտեսական օրենքները, 2. ներկայացնելու շուկայի մոդելները, ռեսուրսների շուկաները և դրանց առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ներկայացնելու միկրո, մակրո ցուցանիշները, ֆինանսաբանկային համակարգը, 2. վերլուծելու տնտեսական իրավիճակները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմով, 2. տրամաբանորեն ճիշտ, փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր և գրավոր խոսքը, հմտորեն		

հաղորդակցվելու հանրության հետ: 10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություններ 2. սեմինարներ, քննարկումներ և բանավեճեր 3. խմբային աշխատանքներ 4. ռեֆերատներ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և մեթոդը: Թեմա 2. Տնտեսական զարգացման ընդհանուր խնդիրները: Թեմա 3. Տնտեսության շուկայական համակարգը և եկամտի շրջապտույտը: Թեմա 4. Անհատական շուկաների վերլուծությունը, պահանջարկ և առաջարկ: Թեմա 5. Սպառողի վարքի տեսություն: Թեմա 6. Արտադրության ծախքերի տնտեսություն: Թեմա 7. Շուկայի կառուցվածքը և գնի ու արտադրության ծավալի որոշումը: Թեմա 8. Ջեռնարկությունների ու կազմակերպությունների տիպերը և տեսակները: Թեմա 9. Ռեսուրսների գների ձևավորումը: Թեմա 10. Մակրոտնտեսական ցուցանիշներ: Ազգային հաշիվների համակարգը: Թեմա 11. Մակրոտնտեսական կայունություն և տատանումներ: Թեմա 12. Փողը և բանկային համակարգը, դրամավարկային քաղաքականություն: Թեմա 13. Պետական բյուջեն և ֆիսկալ քաղաքականությունը: Թեմա 14. Միջազգային առևտրի տեսություն: Թեմա 15. Վճարային հաշվեկշիռ և արժույթային կուրսեր:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Գորթնի Զ., Տնտեսագիտություն, Եր., 1999: 2. Սամուելսոն Ս., Նորթհանտու Ու., Տնտեսագիտություն, Եր., 1997: 3. Макконнелл К.Р., Брю С.Л. Экономика. 17-ое изд., Москва, 2009. 4. Экономическая теория. Учебник под ред. В. Камаева, Москва, 1998		

1.0201/ Բ 02	2.Գործարարության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է հաղորդել ներկայիս տնտեսական պայմաններում գործարարություն կազմակերպելու և վարելու համար իրավական, տնտեսական և կազմակերպչական գիտելիքներ և հմտություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. փոխանցել համակարգված գիտելիք գործարարության կազմակերպման վերաբերյալ, 2. մշակել կազմակերպա-կառավարչական հմտություններ գործարարությամբ զբաղվելու համար, 3. հաղորդել գիտելիքներ գործունեության սուբյեկտների պատասխանատվության վերաբերյալ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. բնութագրելու գործարարության միջավայրը և տեսակները,		

2. տարբերելու ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը,
3. իմանալու ձեռնարկության պետական գրանցման փաստաթղթերի փաթեթը,
4. թվարկելու գործունեության տեխնիկա-տնտեսական հիմնավորման պահանջները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. մշակելու բիզնես-գաղափարներ և վերլուծության միջոցով, ընտրել լավագույնը,
2. կազմակերպելու սեփական գործ և որոշել դրա արդյունավետությունը,
3. գնահատելու ռիսկը և կողմնորոշվելու ստեղծված ցանկացած իրավիճակում,
4. հայթաթելու, վերլուծելու և տեղին օգտագործելու գործունեության համար անհրաժեշտ տեղեկատվությունը:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ

1. աշխատելու թիմում,
2. մոտիվացնելու,
3. առաջնորդելու,
4. աշխատելու տեղեկատվության հետ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

- Բ1.** Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:
- Բ2.** Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:
- Բ5.** Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:
- Գ1.** Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:
- Գ2.** Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:
- Գ4.** Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
- Գ8.** Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. գործնական խաղ /թիմային աշխատանք/
2. դասախոսություն, սեմինար
3. ինքնուրույն աշխատանք /գեկույց, ռեֆերատ/
4. ճանաչողական էքսկուրսիաներ:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար նախատեսված ստուգարքը անց կացվում գրավոր:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից.

- Թեմա 1.** Գործարարության էությունը և ֆունկցիաները: **Թեմա 2.** Գործարարության միջավայրը և տեսակները: **Թեմա 3.** Գործարարության սուբյեկտները: **Թեմա 4.** Ձեռնարկության կազմակերպա-իրավական ձևերը: **Թեմա 5.** Բիզնես-գաղափարը և բիզնես հայեցակարգը, որպես գործարարության նախադրյալ: **Թեմա 6.** Մարքեթինգի պլան: **Թեմա 7.** Գործունեության կադրային ապահովումը: **Թեմա 8.** Գործունեության մեկնարկային կապիտալը և ընթացիկ գործունեության ֆինանսական ապահովումը: **Թեմա 9.** Արտադրական պլան **Թեմա 10.** Ինքնարժեքի կալկուլյացիա: **Թեմա 11.** Ձեռնարկատիրական ռիսկ: **Թեմա 12.** Ֆինանսական պլանավորում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Кондратьева М., Баландина Е., Трефилова Ю., «Бизнес-планирование» учебное пособие, Ульяновск УлГТУ 2014/ <http://venec.ulstu.ru/lib/disk/2015/17.pdf/>
2. Буров В. Ю., «Основы предпринимательства», учебное пособие, Чита, 2011.
3. Богомоллова В., Белоусова Н., Кублашвили О., Ролдугина Р., «Бизнес-планирование», учебное пособие, Москва 2014 http://storage.elib.mgup.ru/6/bogomolova_2014.pdf/

4. Башаримова С., Дасько М., Основы предпринимательства, учебное пособие.
5. Торосян Е., Сажнева Л., Ж.Н.Зарубина, «Основы предпринимательской деятельности», учебное пособие, Санкт-Петербург 2016 https://books.ifmo.ru/file/pdf/1909.pdf// .

1. 0304/ Բ 05	2. Իրավունքի հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին սովորեցնել հասարակական կյանքի տարբեր ոլորտների օրենսդրական կարգավորման հիմունքները, ստացած իրավական գիտելիքները գործնականում կիրառելու հմտություններ, ինչպես նաև ձևավորել իրավական աշխարհայացք ու մշակույթ: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել կայուն գիտելիքներ իրավունքի տեսության և իրավունքի առանձին ճյուղերի վերաբերյալ, 2. ձևավորել մասնագիտական գործունեության մեջ նորմատիվ իրավական ակտերի, իրավաբանական փաստաթղթերի կիրառման կարողություններ ու ունակություններ,		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու իրավագիտության հիմնական հասկացությունները, կատեգորիաները, ինստիտուտները և տերմինները, 2. ներկայացնելու հայկական իրավունքի և օրենսդրության համակարգի կառուցվածքը, իրավական նորմերի առանձնահատկությունները և նրանց տեսակները, նորմատիվ իրավական ակտերի համակարգը, 3. մեկնաբանելու իր մասնագիտական ոլորտում իրավաբանական տերմինաբանությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու իրավական ակտերը, իրավաբանական փաստաթղթերը իր մասնագիտական գործունեության մեջ, 2. վերլուծելու իրավական նորմը՝ այն կիրառելով կոնկրետ իրավիճակներում, 3. վերլուծելու և համակարգելու իրավական տեղեկատվությունը: գ. քննական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրությունները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. ռեֆերատ 3. գեկուցում:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքը անց է կացվում բանավոր:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Պետության և իրավունքի տեսություն: Թեմա 2. Սահմանադրական իրավունք: Թեմա 3.		

Քաղաքացիական իրավունք: Թեմա 4. Քրեական իրավունք: Թեմա 5. Աշխատանքային իրավունք: Թեմա 6. Ընտանեկան իրավունք: Թեմա 7. Տեղական ինքնակառավարում: Թեմա 8. Վարչական իրավունք: Թեմա 9. Դատավարական իրավունք: Թեմա 10. Արդարադատություն, դատախազություն և նոտարիատ: Թեմա 11. Կրթության, գիտության, մշակույթի և սոցիալական ոլորտի ՀՀ օրենսդրություն: Թեմա 12. Միջազգային իրավունք:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Այվազյան Վ., Մարդու իրավունքներ, Եր., 2002: 2. Առաքելյան Ս., Գաբուզյան Ա., ՀՀ քրեական իրավունք, Եր., 2003, 2006: 3. Բարսեղյան Ս., ՀՀ Քաղաքացիական իրավունք, Եր., 2000: 4. Դիլբանյան Ա., ՀՀ դատարանակազմությունը և իրավապահ մարմինները, Եր., 1999: 5. Դարախանյան Գ., Ընտանեկան իրավունք, Եր., 2001: 6. Քոչարյան Վ., Միջազգային իրավունք, Եր., 2002:

1.0304/ Բ 06	2.Քաղաքագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողներին ծանոթացնել քաղաքագիտության ձևավորման տեսական և գաղափարական ակունքներին, հիմնական կատեգորիաների ու քաղաքագիտության ուսումնասիրության առարկայական տիրույթին, ձևավորել ուսանողների մոտ քաղաքական իրականության վերլուծության պրակտիկ հմտություններ:		
Դասընթացի խնդիրները. 1. ներկայացնել քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները, 2. ներկայացնել քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները, 3. ներկայացնել ու մեկնաբանել քաղաքական տեխնոլոգիա և քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը և զարգացման էտապները, 2. ներկայացնելու իշխանության կառուցվածքը, ռեսուրսները և տեսակները, 3. թվարկելու ու մեկնաբանելու պետական կառավարման ձևերը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու քաղաքական վարչակարգ հասկացությունը, տեսակները, 2. մեկնաբանելու քաղաքական գաղափարախոսություն հասկացությունը, 3. մեկնաբանելու քաղաքագիտության տեսական և կիրառական նշանակության հիմնահարցերը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, 2. աշխատելու թիմում:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և օրենք օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. բանավեճեր 4. գեկուցումներ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Քաղաքագիտության ձևավորման նախապատմությունը: Թեմա 2. Քաղաքական մտքի զարգացման հիմնական էտապները: Թեմա 3. Քաղաքական իշխանություն և իշխանական հարաբերություններ: Թեմա 4. Քաղաքական ընտրանի /էլիտա/: Թեմա 5. Քաղաքական լիդերություն: Թեմա 6. Քաղաքական ռեժիմներ: Թեմա 7. Հասարակության քաղաքական համակարգը: Պետությունը որպես քաղաքական համակարգի գլխավոր ինստիտուտ: Պետության ծագումը, բնույթը, դերը և հիմնական ֆունկցիաները: Թեմա 8. Քաղաքական կուսակցություններ և կուսակցական համակարգեր: Թեմա 9. Քաղաքացիական հասարակություն: Թեմա 10. Քաղաքական սոցիալականացում և քաղաքական մասնակցություն: Թեմա 11. Ընտրություններ և ընտրական համակարգեր: Թեմա 12. Գաղափարախոսությունների տեսություն: Թեմա 13. Ազգեր և ազգային քաղաքականություն: Թեմա 14. Քաղաքականությունը և կրոնը: Թեմա 15. Քաղաքական մշակույթ:
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Քաղաքագիտություն, ԵՊՀ հրատ., Եր., 2006: 2. Буренко В., Журавлев В., Политология, Москва, 2004. 3. Гаджиев К., Политология. Москва, 2005. 4. Политология. Под ред. А.А. Радугина. Изд-во Центр, Москва, 1999. 5. Пушкарева Г.В. Политология. Изд-во Айрис-пресс, Москва, 2002. 6. Мальцев В.А. Основы политологии. Изд-во ИТПССПИ, Москва, 1998.

1.0304/ Բ 03	2.Կրոնագիտության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների, դրանց դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունների, Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմության հիմնահարցերի, արդի կրոնական ներփակ հոսանքների ու դենոմինացիաների վերաբերյալ:		
Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել ընդհանուր գիտելիքներ ու պատկերացումներ ժամանակակից կրոնների, կրոնական տարատեսակ ուղղությունների վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել կրոնական տարատեսակ ուղղությունների դավանաբանական ու պաշտամունքային առանձնահատկությունները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ինչ է կրոնը, ինչպիսի կրոններ կան աշխարհում, ինչ դավանաբանական, պաշտամունքային, տոնածիսական առանձնահատկություններ ունեն դրանք, 2. նկարագրելու Հայ Առաքելական եկեղեցու պատմությունը, դավանաբանական առանձնահատկությունները:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու ժամանակակից կրոնների և կրոնական հոսանքների ու ուղղությունների զարգացման տրամաբանությունը, առանձնահատկություններն ու միտումները, 2. համեմատական վերլուծության ենթարկելու և իրարից տարբերելու հին աշխարհի տարբեր ժողովուրդների դիցաբանական համակարգերը:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		

10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8.Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. բանավեճ 4. զեկուցում 5. ռեֆերատ 6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Դասընթացի առարկան, կրոնի պատմական ձևերը: Թեմա 2. Ժամանակակից կրոնները: Ազգային և համաշխարհային կրոններ: Թեմա 3. Բուդդայականություն, իսլամ, դավանանքը, պաշտամունքը, հիմնական ուղղությունները: Թեմա 4. Քրիստոնեություն: Դավանաբանությունը և պաշտամունքը: Աստվածաշունչ: Թեմա 5. Արդի կրոնական միավորումներն ու համայնքները: Թեմա 6. Քրիստոնեությունը Հայաստանում I-IV դարերում: Թեմա 7. Հայ Առաքելական եկեղեցին V-IX դարերում: Թեմա 8. Հայ Առաքելական եկեղեցին X-XIV դարերում: Թեմա 9. Հայ Առաքելական եկեղեցին XV-XVIII դարերում: Թեմա 10. Հայ Առաքելական եկեղեցին XIX-XX դարերում:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ալիշան Ղ., Հայոց հին հավատքը կամ հեթանոսական կրոնը, Եր., 2002: 2. Աստվածաշունչ: 3. Գուրան, Սոֆիա, 1929: 4. Երուանդ վրդ. Տեր- Մինասեանց, Ընդհանուր եկեղեցական պատմութիւն, հ. Ա., Էջմիածին, 1908. 5. Владимирон Н., Овсиенко Ф., Мировые религии, М., 1998. 6. История религии, т. 1-2, М., 2002.		

1.0202/ Բ 01	2.Մշակութաբանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. ստուգաբք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ կայուն գիտելիքներ ձևավորել մշակութաբանության առարկայի և «մշակույթ» հասկացության վերաբերյալ, արմատավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների և մեխանիզմների մասին: Հատուկ ուշադրություն դարձնել համաշխարհային ու հայ մշակույթների ընդհանուր բնութագրերի և ներկա գործընթացների վրա: Դասընթացի խնդիրները.		

1. ձևավորել համակարգված պատկերացում մշակույթի բաղադրիչների, երևույթների, գործընթացների վերաբերյալ, 2. ուսումնասիրել հայ և համաշխարհային մշակույթների ընդհանուր բնութագրերը:
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու գիտության մեջ մշակույթ» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները: 2. սահմանելու մշակույթի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու մշակույթ, ենթամշակույթ, հակամշակույթ հասկացությունները, 2. վերլուծելու մշակութային գործընթացները և մշակույթի զարգացման դինամիկան, 3. մեկնաբանելու ժամանակակից մշակութային գործընթացների առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությունում: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8.Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. բանավեճեր 4. ռեֆերատներ 5. զեկուցումներ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաթք. Անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Դասընթացի ուսումնասիրման օբյեկտը, առարկան և խնդիրները: «Մշակույթ» հասկացության սահմանումներն ու մշակույթի էության, ծագման և զարգացման վերաբերյալ տեսությունները: Թեմա 2. Մշակույթի մակարդակները: Ազգային և համամարդկային բնույթը: Զանգվածային և էլիտար մշակույթ: Թեմա 3. Հոգևոր գործունեության մշակութային ձևերը: Կրոն, գիտություն և արվեստ: Թեմա 4. Մշակույթ-բնություն-հասարակություն: Թեմա 5. Նախնադարյան մշակույթ: Հին Արևելյան քաղաքակրթություններ (միջագետքյան, եգիպտական, հին հնդկական և չինական): Թեմա 6. Անտիկ (հունահռոմեական) մշակույթ: Թեմա 7. Միջնադար՝ քրիստոնեական և իսլամական մշակույթներ: Թեմա 8. Վերածնունդ և Ռեֆորմացիա: Թեմա 9. Նոր դարաշրջանի եվրոպական մշակույթը: Թեմա 10. Մոդեռնիզմի և պոստմոդեռնիզմի դարաշրջանների մշակույթը: Թեմա 11. Հայկական մշակույթ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.
1. Մելքունյան Գ., Մշակութաբանություն, Եր., 2000:
2. Սարգսյան Ս., Մշակութաբանություն, Եր., 1997:
3. Սարգսյան Ս., Մշակույթի տեսություն և հայ մշակույթի պատմություն, Եր., 2004:
4. Арутюнов С., Рыжакова С., Культурная антропология, М., 2004.
5. Розин В., Культурология, М., 1998.

1. 0303/ Բ 04	2. Հոգեբանության հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողին ընդհանուր հոգեբանության և դրա հիմունքներին, տարբեր բաժինների կառուցվածքին ու զարգացմանը, հոգեկանի ակտիվության մակարդակներին, անձնավորությանը, նրա կառուցվածքին և դրսևորումներին, անձի պարզագույն, հոգեկան իմացական գործընթացներին, ուսումնասիրել ընկալման, ըմբռնման առանձնահատկությունները, հիշողության, մտածողության, երևակայության առանձնահատկությունները, պարզաբանել անձի հուզակամային կողմը, անձի հոգեբանական անհատական առանձնահատկությունները: Դասընթացի խնդիրները 1. բացահայտել հոգեբանության սկզբունքներն ու հիմնական դրույթները, կրթական նոր տեխնոլոգիաները, 2. լուծել մասնագիտական խնդիրներ, պլանավորել և իրականացնել հետազոտություններ, 3. ցույց տալ ընդհանուր հոգեբանության առանցքային տեսությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ճանաչելու ընդհանուր հոգեբանության կառուցվածքը, տարբեր բաժինների զարգացումը և գործառույթները, մեթոդները, 2. տարբերակելու հոգեկանի ակտիվության մակարդակները, 3. պարզաբանելու հոգեկան պարզագույն իմացական գործընթացները և նրանց առանձնահատկությունները, 4. բացատրելու հոգեկան իմացական բարձրագույն գործընթացները և նրանց առանձնահատկություններին: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու անձի հուզակամային ոլորտի մասին, 2. տարբերակելու անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները, 2. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.		

1. դասախոսություն 2. քննարկում 3. բանավեճ 4. գործնական պարապմունք 5. ռեֆերատ/էսսե 6. անհատական և խմբային առաջադրանքներ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Հոգեբանության առարկան, խնդիրները: Թեմա 2. Հոգեբանական հիմնական մեթոդները, բնագավառները: Թեմա 3. Հոգեկանի ռեֆլեկտորային մեկնաբանությունը: Թեմա 4. Հոգեկանի ակտիվության մակարդակները: Թեմա 5. Հոգեկանի և գիտակցության զարգացումը: Թեմա 6. Անձի հոգեբանական բնութագիրը: Թեմա 7. Ուշադրություն, ֆիզիոլոգիական հիմքերը, տեսակները, զարգացումը: Թեմա 8. Անձի իմացական հոգեկան գործընթացները՝ զգայություններ: Թեմա 9. Զգայությունների դասակարգումը, զգայունակություն: Թեմա 10. Հնկալում, ըմբռնում, առանձնահատկությունները: Թեմա 11. Հիշողություն և անձ, տեսակները, գործընթացները: Թեմա 12. Մտածողություն, տեսակները, գործընթացները: Թեմա 13. Երևակայության և պրոբլեմային իրադրություն, տեսակները: Թեմա 14. Անձի հուզականային կողմը: Թեմա 15. Անձի անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունները՝ խառնվածք, բնավորություն, ընդունակություններ:
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ավանեսյան Հ., Հովհաննիսյան Հ., Ասրիյան Է., Հոգեբանություն, դեմքեր, փաստեր/ Ուսումնական ձեռնարկ/, Եր., 2010: 2. Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997: 3. Психология. Учебное пособие под. Ред. Е. И. Рогова. М., 2005: 4. Маклаков А.Г., Общая психология. М., 2007: 5. Немов Р.С., Психология: учеб. для студ. высш. пед. учеб. заведений: в 3 кн." М.: Гуманит. изд. центр ВЛАДОС (2003). 6. Столяренко Людмила Дмитриевна, Психологии.учебник для вузов.-СПб.: Питер, 2010.

1.0304/ F 04	2.Տրամաբանության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսումնասիրել մտածողության օրենքները և կանոնները, սովորեցնել մտածել, կոռեկտ դատել, զերծ մնալ տրամաբանական սխալներից: Դասընթացի խնդիրները. 1. ցույց տալ հասկացության և բառի տարբերությունները, 2. ծանոթացնել հասկացության տեսակների, տրամաբանական հնարների հետ, 3. ծանոթացնել տրամաբանության և նախադասության կապին, անդրադառնալ դատողության տեսակներին, տրամաբանության օրենքներին, 4. ծանոթացնել մտահանգման տարբեր տեսակներին և նրանց կանոններին, պարզաբանել ապացուցման և հերքման էությունը, նրանց եղանակները, բացահայտել ապացուցման և հերքման ընթացքում հնարքները, տրամաբանական սխալները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու հասկացության, նրա տեսակների, հասկացության ծավալների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հնարները, 2. մեկնաբանելու դատողության, նրա տեսակների, դատողությունների միջև հիմնական հարաբերությունները, տրամաբանական հիմնական օրենքները, 3. սահմանելու մտահանգումը, նրա տեսակները, անհրաժեշտ մտահանգման տեսակները, նրանց կանոնները, ապացուցումն ու հերքումը, նրանց տեսակները, վարկածը, տրամաբանական սխալները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. բաժանելու, դասակարգելու, տեսակավորելու հասկացությունները, դրանց տեսակները, 2. զանազանելու հասկացությունն ու դատողությունը, դատողությունները տեսակավորելու ըստ տարբեր		

հիմքերի, գործածելու տրամաբանության հիմնական օրենքները, 3. զանազանելու մտահանգման տարբեր տեսակները, անսխալ ապացուցել և հերքել: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կառուցելու և հիմնավորելու սեփական մտքերը առանց տրամաբանական սխալների: 10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8.Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկում 3. բանավեճ:		
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:		
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Տրամաբանություն առարկան և նրա դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հասկացություն: Թեմա 3. Դատողություն: Թեմա 4. Տրամաբանության օրենքները: Թեմա 5. Մտահանգում: Թեմա 6. Ապացուցում և հերքում: Թեմա 7. Պարալոգիզմ, սոփեստություն, սրամտություն, Պարադոքս: Հիպոթեզ:		
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Բրուսյան Գ., Տրամաբանության դասընթաց, Եր., 1976: 2. Кондаков Н., Логический словарь, Москва, 1975. 3. Гетманов А., Логика, Москва, 1993. 4. Маковелский А., История логики, Москва, 1967. 5. Демидов И., Логика, Москва, 2004:		

1.0303/ Բ 05	2.Բարոյագիտության հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել բարոյականության տեսության հիմնահարցերը, ամբողջացնել բարոյականության մասին սովորողի պատկերացումները, բարձրացնել բարոյական գիտակցությունը և համաշխարհայնացման արդի ժամանակաշրջանում նպաստել ուսանողի բարոյափիլիսոփայական աշխարհայացքի ձևավորմանը: Դասընթացի խնդիրները. 1. ծանոթացնել բարոյագիտության հիմնական հասկացություններին, բարոյական առաջընթացի էությանն ու չափանիշներին, բարոյականության էությանը, կառուցվածքային բաղադրիչներին, յուրահատկությանը, գործառնություններին, բարոյականության և ազատության հարաբերությանը, ազգային ու համամարդկային բարոյամշակութային արժեքներին, բարոյական արժեհամակարգին, 2. ցույց տալ ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին, 3. նպաստել անձի բարոյական մտահաղորդակցության ձևավորմանը, 4. բացահայտել բարոյական իդեալի էությունը ազգային և համամարդկային տեսանկյունից,		

5. վերլուծել բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները, 6. ընդլայնել սովորողների մտածողիզոնը:
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու բարոյագիտության հիմնական հասկացությունները, բարոյական առաջընթացի էությունը ու չափանիշները, 2. արժևորելու ազգային և համամարդկային բարոյամշակութային արժեքները, բարոյական արժեհամակարգը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ցույց տալու ճշմարտության, արդարության, ազատության, բարու և գեղեցիկի կապը կյանքի նպատակի և իմաստի հիմնահարցերին: 2. բացահայտելու բարոյական իդեալի էությունը ազգայինի և համամարդկային տեսանկյունից, 3. վերլուծելու բարոյականություն հասկացության տարբեր սոցիալ-մշակութային մեկնաբանությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5.Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8.Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9.Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ 3. զեկուցումներ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաթք. Ստուգաթքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Բարոյագիտության հիմնական կատեգորիաները. Թեմա 1. Հասկացություն բարոյագիտության կատեգորիաների մասին: Թեմա 2. Բարին և չարը: Թեմա 3. Պարտք և պատասխանատվություն: Թեմա 4. Պատիվ և արժանապատվություն: Թեմա 5. Խիղճ: Բարոյական իդեալ: Թեմա 6. Կյանքի իմաստն ու նպատակը: Թեմա 7. Երջանկություն. Սեր: Բաժին 2. Բարոյականության էությունը, կառուցվածքային բաղադրիչները, յուրահատկությունը և գործառնությունները: Թեմա 8. Բարոյականության էությունը, յուրահատկությունը և կառուցվածքային բաղադրիչները: Թեմա 9. Բարոյականության հիմնական սոցիալական գործառնությունները: Բաժին 3. Բարոյականություն և ազատություն: Թեմա 10. Անձը և համակեցությունը: Թեմա 11. Բարոյականության հասարակական խնդիրները: Բաժին 4. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 12. Անձի բարոյական գիտակցությունը: Թեմա 13. Անձի բարոյական գործունեությունը: Թեմա 14. Անձի բարոյական հարաբերությունները: Թեմա 15. Անձի բարոյական մշակույթը: Բաժին 5. Համամարդկային բարոյական արժեքներ և ազգային բարոյական նկարագիր: Թեմա 16. Ժողովրդավարության և մարդու իրավունքների վերաիմաստավորումը եվրոպական բարոյամշակութային արժեհամակարգի համատեքստում: Թեմա 17. Ազգային-բարոյական նկարագիր: Բաժին 6. Բարոյագիտության կիրառական խնդիրներ: Թեմա 18. Կիրառական բարոյագիտություն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Разин А., Этика, Москва, 2003.
2. Дробницкий О., Понятие морали, Москва, 2004.
3. Мур Дж., Прунципы этики, Москва, 1984.
4. Этика, Учебник под. Ред. А. Гусейнова и Е. Дубко, Москва, 2000.
5. Словарь по этике.

1.0303/ F 06	2. Սոցիոլոգիայի հիմունքներ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել ուսանողներին անհատների, սոցիալական խմբերի, դասակարգերի, մարդկային այլ խմբերի գործունեության մեջ հասարակական ընդհանուր օրինաչափությունների դրսևորման ձևերին և գործողության մեխանիզմներին տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել համակարգված պատկերացում կիրառական սոցիոլոգիայի ընդհանուր կառուցվածքի վերաբերյալ: 2. ուսումնասիրել սոցիալական խմբերի ընդհանուր օրինաչափությունները, դրսևորման ձևերը և գործողության մեխանիզմները տարբեր պատմական պայմաններում և իրադրություններում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու գիտության մեջ «սոցիոլոգիա» հասկացության ամենատարածված սահմանումները և տեսությունները, 2. սահմանելու սոցիոլոգիայի կառուցվածքը, բաղադրիչները, տիպաբանությունը, մշակույթի ծագման և զարգացման հիմնական օրինաչափությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. մեկնաբանելու տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները, 2. վերլուծելու սոցիալական խմբերը, դասակարգերը, 3. մեկնաբանելու կիրառական սոցիոլոգիայի հետազոտության մեթոդների տեսակները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. աշխատելու թիմում, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. քննարկումներ		

3. բանավեճեր 4. ռեֆերատներ 5. զեկուցումներ:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անցկացվում է բանավոր: Տրվում է առավելագույնը 4 հարց՝ նախապես տրամադրված հարցաշարից:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Կիրառական սոցիոլոգիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Տեղեկատվություն հավաքելու մեթոդները: Թեմա 3. Դիտման մեթոդ, հարցման մեթոդ, հարցազրույցի մեթոդ, փաստաթղթերի վերլուծության մեթոդ, ֆլուս խումբ: Թեմա 4. Հարցաշարի կառուցվածքը, տեսակները: Թեմա 5. Սոցիոլոգիական հետազոտության փուլերը, ծրագիրը, ընտրանքը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Бабосов Е., Прикладная социология. Тетра Системс, 2001. 2. Горшков М., Шереги Ф., Прикладная социология. Методология и методы. Москва, 2011. 3. Горшков М., Шереги Ф., Прикладная социология. Методология и методы. Интерактивное уч. пособ. На CD-ROM. 2012. 4. Долгоруков А., От замысла к действию. Стратегическое управление. ДИСКУРС, 2011. 5. Ельмеев В., Овсянников В., Прикладная социология: Очерки методологии. СПб.: СПбГУ, 1994 г. (1-е изд.) 6. Кравченко А., Прикладная социология и менеджмент: Хрестоматия. М., 1998.

1.0105/ Բ 02	2.Բնագիտության ժամանակակից հայեցակարգեր	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ հումանիտար և սոցիալ-տնտեսագիտական մասնագիտությունների ներկայացուցիչներին բնագիտական գրագիտության հիմունքներին 21-րդ դարի մակարդակով ծանոթացնելն է: Այն պիտի առաջին հերթին ապագա մտավորականին ուսանի բնագիտության, մաթեմատիկայի և հումանիտար գիտությունների ուսումնասիրման առարկաների ու մեթոդոլոգիայի ընդհանրություններին ու տարբերություններին, որ նման մտավորականն իր հետագա գործունեության ընթացքում հնարավորին չափ քիչ ենթարկվի զանազան մոլորություններին, նախապաշարմունքներին ու սնահավատություններին: Դասընթացի ուսումնասիրման ընթացքում կներկայացվի ժամանակակից բնագիտությունը համապիտանի մեթոդների և օրենքների ամբողջության մեջ՝ ցուցադրելով շրջապատող աշխարհի ճանաչման ռացիոնալ մեթոդի առանձնահատկությունը, բնագիտության տրամաբանությունը և կառուցվածքը: Դասընթացի խնդիրներն են 1. ձևավորել բնագիտական աշխարհայացք, 2. ծանոթացնել բնագիտության զարգացման պատմությանը, 3. բացատրել բնության համակարգերի կազմավորման, կառուցվածքի և զարգացման օրինաչափությունները, 4. ուսանողներին ծանոթացնել բնագիտության զարգացման ներկա միտումներին:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու բնագիտության զարգացման փուլերը, 2. ներկայացնելու բնագիտության հիմնական սկզբունքներին, 3. մեկնաբանելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու բնության համակարգերի կառուցվածքի, զարգացման ընդհանուր սկզբունքների և օրինաչափությունների վերաբերյալ գիտելիքները տարբեր հետազոտություններում, 2. կատարելու հաշվարկներ որոշակի գործընթացների վերաբերյալ և տալու որակական ու քանակական գնահատական բնության երևույթների վերջնական արդյունքների մասին, 3. կատարելու համապատասխան եզրակացություններ բնության առավել ընդհանուր համակարգերի վերաբերյալ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ներկայացնելու թիմային աշխատանքի ընթացքում հստակ սեփական միտքը, 2. օգտվելով տարբեր աղբյուրներից կատարելու վերլուծություններ և դասակարգելու ստացած		

ինֆորմացիան, 3. ստեղծագործելու՝ պահպանելով մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսումը, բացատրումը, պատմումը, զեկուցումը), 2. գործնական մեթոդները (վարժությունների և տնային առաջադրանքի կատարումը), 3. տրամաբանական մեթոդները (ինդուկտիվ, դեդուկտիվ, անալոգիա), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային և խմբային աշխատանքներ), 6. քննադական մտածողության մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր և բանավոր, պլանավորված և ոչ պլանավորված վերահսկողություն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարք. Ուսանողին տրվում է ինքնուրույն աշխատանք ռեֆերատի տեսքով՝ դասընթացին վերաբերվող: Տրվում է ռեֆերատը բանավոր և ժամանակակից մեթոդներով ներկայացնելու հնարավորություն, եթե ուսանողը ինքնուրույն աշխատանքը ներկայացնում է դրսևորելով անհրաժեշտ վերջնարդյունքի 50 տոկոսից ավելին նա ստանում է ստուգված:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ առարկայի նպատակները, խնդիրները, ուսումնասիրության մեթոդները և զարգացման հիմնական փուլերը: Թեմա 2. Բնագիտական և հումանիտար մշակույթներ: Աշխարհի մեխանիկական, էլեկտրամագնիսական և ժամանակակից պատկերները: Թեմա 3. Նյութի կառուցվածքի կոնցեպցիաները: Միկրոաշխարհի կառուցվածքների և փոխազդեցությունների կոնցեպցիաները: Տարրական մասնիկները: Հիմնարար փոխազդեցությունները: Թեմա 4. Հարաբերականության հատուկ և ընդհանուր սկզբունքները: Անորոշությունը աշխարհում: Անորոշությունների առնչություն: Լրացման սկզբունք: Թեմա 5. Աստղերի, մոլորակների և տիեզերքի կառուցվածքի, առաջացման և էվոլյուցիայի կոնցեպցիաները: Թեմա 6. Կենդանի նյութի ձևերը, հատկությունները և կազմավորման մակարդակները: Թեմա 7. Էվոլյուցիոն կենսաբանության կոնցեպցիաները:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ասլանյան Լ., Բնագիտության ժամանակակից կոնցեպցիաներ, ԵՊՀ, Եր., 2007: 2. Канке В., Концепции современного естествознания, Логос., М., 2002. 3. Концепции современного естествознания Питер 2008 , (Под. редакц. Л. А. Михайлова).

1. 0104/ F 01	2. Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. Մտուցարք	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել համակարգչային և ժամանակակից SS գրագիտություն, ինչպես նաև կիրառական հմտություններ՝ կապված թվային միջավայրում փաստաթղթերի ձևավորման, տվյալների վերլուծության, ներկայացումների պատրաստման, ինչպես նաև արհեստական բանականության (ԱԲ) և Google Workspace հավելվածների կիրառմամբ հետազոտական, ստեղծագործական և մասնագիտական առաջադրանքներ կատարելու հետ: Դասընթացը նպատակ ունի նաև զարգացնել թվային կարիերայի հիմքեր, ներառյալ՝ ֆրիլանս հարթակներում առաջին քայլերը: Դասընթացի խնդիրները. 1. Ուսանողներին ծանոթացնել համակարգչային հիմնական ճարտարապետությանը և ծրագրային միջավայրերին: 2. Ներկայացնել Microsoft Office-ի հիմնական բաղադրիչները՝ Word, Excel, PowerPoint: 3. Իմաստավորել Google Workspace-ի գործիքների արդյունավետ կիրառումը: 4. Վերհանել արհեստական բանականության (ԱԲ) գործիքների դերը կրթական և մասնագիտական առաջադրանքների մեջ: 5. Զարգացնել վերլուծական և ստեղծագործական հմտություններ՝ թվային միջոցներով: 6. Ուսանողներին ուղղորդել՝ ճանաչելու և կիրառելու ֆրիլանս հարթակների հնարավորությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. Ներկայացնել համակարգչի կառուցվածքային բաղադրիչները, օպերացիոն համակարգերի հիմնական գործառնություններն ու SS դերը մասնագիտական ոլորտում: 2. Ճանաչել և կիրառել փաստաթղթերի ձևավորման կառուցվածքային տարրերը՝ ոճեր, տառատեսակներ, ձևաչափեր, աղյուսակներ և սիմվոլիկա՝ MS Word և Google Docs միջավայրում: 3. Ստեղծել և կառավարել էլեկտրոնային աղյուսակներ՝ օգտագործելով MS Excel և Google Sheets հարթակներ, պարզ տրամաբանական արտահայտություններով և գործառնություններով: 4. Վերլուծել և ներկայացնել տեղեկատվություն PowerPoint, Canva և Google Slides հարթակներում՝ համապատասխան ձևավորման և կառուցվածքային սկզբունքներով: 5. Մեկնաբանել արհեստական բանականության գործիքների հիմնական հնարավորությունները և կիրառության ձևերը՝ բովանդակության ստեղծման, վերլուծության և ներկայացման մեջ: բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Օգտագործել օպերացիոն համակարգի հիմնական հնարավորությունները՝ ֆայլերի կազմակերպում, որոնում, պահպանում և տեղադրում տարբեր հարթակներում: 2. Կազմակերպել և ձևավորել պաշտոնական, կրթական կամ մասնագիտական փաստաթղթեր՝ Word/Docs միջավայրում՝ համապատասխան ձևաչափերով: 3. Կատարել հաշվարկային և վերլուծական աշխատանքներ Excel/Sheets ծրագրերով՝ օգտագործելով տրամաբանական ֆունկցիաներ, տեսակավորում, ֆիլտրում և գրաֆիկական ներկայացում: 4. Պատրաստել ներկայացումներ գեկուցումների, կուրսային և ավարտական աշխատանքների համար՝ ներառյալ անիմացիա, պատկերներ, ձայնային/տեսողական շերտեր: 5. Կիրառել ԱԲ գործիքներ (օր. ChatGPT, Gemini, Copilot)՝ գրավոր աշխատանքների կառուցման, տվյալների ամփոփման և բովանդակության վերլուծության նպատակով: 6. Կիրառել Google Workspace գործիքներ՝ համագործակցային առաջադրանքների, հարցումների և տեղեկատվության փոխանակման համար: գ. Ընդհանրական / Փոխանցելի կարողություններ 1. Պահպանել մասնագիտական և թվային էթիկայի նորմերը, հետևել տեղեկատվության արժանահավատության սկզբունքներին և հեղինակային իրավունքի կանոններին: 2. Ձևավորել վերլուծական, քննադատական և ստեղծագործական մոտեցում ԱԲ և SS գործիքներով կատարվող առաջադրանքներում: 3. Կիրառել թվային գործիքներն ու հարթակները՝ մասնագիտական և կրթական կարիերայի կառավարման նպատակով, ներառյալ՝ ֆրիլանս միջավայրերի ուսումնասիրություն և առաջին փորձի ձեռքբերում:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի.

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. Փոքր խմբերով ակտիվ քննարկումներ և հարցադրումներով խնդիրների համատեղ քննարկում՝ խրախուսելով ուսանողների մտավոր համագործակցությունը և քննադատական մտածողությունը:

2. Լաբորատոր պայմաններում իրականացվող գործնական աշխատանքներ՝ տեսական գիտելիքների կիրառման և հմտությունների զարգացման նպատակով:

3. Տնային և ինքնուրույն աշխատանքներ՝ ուսուցանվող նյութի խորացման և անձնական ուսումնասիրման համար:

4. Ստուգողական աշխատանքներ՝ սովորած նյութի ընկալումն ու յուրացման գնահատման համար:

5. Խմբային նախագծեր, որոնք զարգացնում են թիմային աշխատանքը, պատասխանատվությունը և նախագծի արդյունավետ ներկայացումը:

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Ստուգաթղթ. Ուսանողը ստանում է ստուգված, եթե ներկայացնում է՝

1. Հանձնարարված թեմայով ռեֆերատ (MS Word տարբերակով) և համապատասխան շնորհանդես (PowerPoint կամ համարժեք այլ ծրագրով)

2. Ռեֆերատը պետք է ներկայացվի դասընթացի ընթացքում ստացած գիտելիքների կիրառմամբ:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

ԹԵՄԱ 1. ՏՏ և թվային գրագիտության հիմունքներ.

1. Ներածություն: Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառության դերը, վտանգներ, հեռանկարներ:

2. Համակարգչային հիմունքներ՝ կառուցվածք, ֆայլային համակարգ, ծրագրային ապահովում:

3. Ինֆորմացիոն անվտանգություն, թվային էթիկա:

ԹԵՄԱ 2. Գործնական գրասենյակային գործիքներ.

4. Microsoft Word – փաստաթղթերի ստեղծում և ձևավորում:

5. Microsoft Excel – հաշվարկներ, տրամաբանական արտահայտություններ, գրաֆիկներ:

6. Microsoft PowerPoint / Canva – ներկայացումների պատրաստում, վիզուալիզացիա:

ԹԵՄԱ 3. Թվային համագործակցություն և վերլուծություն.

7. Google Workspace – Docs, Sheets, Slides, Forms, Drive, Calendar, Keep:

8. Տվյալների հավաքագրում և վերլուծություն՝ Google Forms, Excel:

ԹԵՄԱ 4. Արհեստական բանականության գործիքներ. խորացված կիրառություն և քննադատական մոտեցում.

9. ԱԲ հիմնական գործիքներ և դրանց հնարավորությունները, Հրահանգների մշակում (Prompt

Engineering):

10. ԱԲ ներդրում փաստաթղթերում, հարցումներում և ներկայացումներում (Word, Docs, Slides):
11. Տվյալների հուսալիության գնահատում և սխալների վերլուծություն:
12. Հեղինակային իրավունք և տվյալների գաղտնիություն:

ԹԵՄԱ 5. ԱԲ գործիքների կիրառությունը մասնագիտական ոլորտներում և թվային կարիերայի հնարավորություններ.

13. Մասնագիտական ոլորտներում SS և ԱԲ գործիքների կիրառություն:
14. Ֆրիլանս հարթակներ և թվային կարիերայի հնարավորությունները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հովակիմյան Ա., Սարգսյան Ս. և այլք, «Համակարգչային գրագիտություն», Երևան, 2012:
2. Գյուլումյան Ս., Գալանտերյան Ա., Պողոսյան Մ., «Տեղեկատվական համակարգեր և տեխնոլոգիաներ», Երևան, 2016:
3. Կոստյան Ս., «Excel աղյուսակային խմբագիր (գործնական ձեռնարկ)», ՀԱԱՀ, 2017:
4. Սմբատյան Ա., Կոստյան Ս., «Ինֆորմատիկա և տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ», ՀԱԱՀ, 2013:
5. Ikonnikov V.F., Sadovskaya M.N., «Information Technologies in Tourism», Minsk: RIPO, 2014:
6. Божко В.П., Власов Д.В., «Информационные технологии в экономике и управлении», Москва, 2008:

Հղումներ և ռեսուրսներ

7. <https://chat.openai.com>
8. <https://deepai.com>
9. <https://elicit.org>
10. <https://wolframalpha.com>
11. <https://www.tableau.com>
12. <https://researchrabbit.ai>
13. <https://openai.com/dall-e>
14. <https://www.canva.com/features/ai/> (նաև հղում Canva Design School-ին)
15. <https://www.tidio.com>
16. <https://openai.com/blog/chatgpt-plugins>
17. <https://www.microsoft.com/en-us/microsoft-365/excel>
18. <https://www.notion.so/product/ai>
19. <https://www.fiverr.com>
20. <https://www.upwork.com>
21. <https://learn.microsoft.com>
22. <https://support.google.com/a/users>

1. 0104/ Բ 03	2. Կիրառական վիճակագրություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. ստուգաթիվ	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ծանոթացնել կիրառական վիճակագրության հիմնական մեթոդների հետ, սովորեցնել ուսանողներին կիրառել վիճակագրության մեթոդները գործնական խնդիրներ լուծելու համար, ծանոթացնել ուսանողներին կիրառական վիճակագրության տարբեր բաժինների հետ:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
<i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն</i>		
1. ձևակերպելու վիճակագրական խնդիրներ,		
2. կառուցելու նմուշին համապատասխան հաճախությունների սյունապատկերը,		
<i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ</i>		
1. վերլուծելով առկա տվյալները՝ կատարելու վիճակագրական հետևություններ:		
2. ստանալու տարբեր բնութագրիչների գնահատականներ:		
<i>գ. քննիչանքական/փոխանցելի կարողություններ</i>		

1. համակարգելու և վերլուծելու ստացած տեղեկատվությունը, անելու հետևություններ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. գործնական պարապմունք 3. ինքնուրույն աշխատանքներ		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգարքն անց է կացվում բանավոր:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Նկարագրական վիճակագրություն: Բաժին 2. Նմուշային եղանակ: Բաժին 3. Գնահատման տեսություն: Բաժին 4. Միջակայքային գնահատականներ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ահարոնյան Ն., Իսրայելյան Ե., Հավանականությունների տեսության խնդրագիրք, ԵՊՀ, Եր., 2016. 2. Գասպարյան Կ., Վիճակագրության խնդիրների ժողովածու, Եր., 2017: 3. Հարությունյան Ե. և այլք, Հավանականություն և կիրառական վիճակագրություն, Եր., 2000: 4. Ивченко Г. , Медведев Ю. , Математическая статистика, кн. дом Либроком, М., 2014.		

1.0105 / Բ03	2. Մաթեմատիկայի հիմունքներ	3. 2 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 0/30/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. Ստուգարք	
8. Օրագիրը նպատակ ունի ուսանողներին ծանոթացնել մաթեմատիկայի հիմունքներին՝ որպես ընդհանուր մշակույթի բաղկացուցիչ մասի, ուսանողներին մոտ ձևավորել վերացական մտածողություն:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. • լուծելու հանրակրթական և հանրամատչելի բնույթի մաթեմատիկական որոշ հարցեր: • ճիշտ մշակելու թվային տվյալները, մասնագիտական վերլուծությունները գրաֆիկների, սանդղակների, մասերով, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. • տարրական ֆունկցիաների հենքի վրա դասակարգել ֆունկցիաները, սահմանել ֆունկցիայի անընդհատությունը, հաշվել նրա սահմանը: • գործնականում իրականացնել հետազոտական աշխատանքի ճիշտ պլանավորում, • գործնականում իրականացնել հետազոտման մեթոդի ճիշտ ընտրություն: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. • աշխատել հետազոտական խմբում, • կիրառել գիտելիքները պրակտիկայում:		

վերլուծել խնդիրները և առաջարկել լուծման եղանակներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:		
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ:		
Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:		
Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		
Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. Դասախոսություններ դիդակտիկ նյութերի կիրառմամբ (համակարգիչ, աղյուսակներ և այլն)		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաբքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգաբքը համարվում է հանձնված		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բաժին 1. Մաթեմատիկա առարկան և մաթեմատիկական լեզու: Բաժին 2. Բազմությունների տեսության տարրեր և թվային բազմություններ: Բաժին 3. Ոչ էվկլիդեսյան երկրաչափություն: Բաժին 4. Վեկտորական հաշիվ: Բաժին 5. Տեքստային խնդիրներ: (տոկոսի, խառնուրդների և շարժման խնդիրներ): Բաժին 6. Հանրահաշվական կորեր(ուղիղ գիծ, շրջանագիծ): Բաժին 7. Հավանականությունների տեսություն և մաթեմատիկական վիճակագրության տարրեր:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Աթաբեկյան Վ. և ուրիշներ, Մաթեմատիկա հումանիտար մասնագիտությունների համար, ԵՊՀ, Երևան, 2004: 2. Тихомиров Н. Б., Шелехов А. М., Математика, Учебный курс для юристов, Москва, Юрайт, 2000. 3. Քարտաշյան Ա.Հ. Մաթեմատիկա Երևան. Լույս, 1983 4. Стойлова Л.П. Математика Москва, Академия, 2007 5. Лавров И.А., Максимова Л.Л. Задачи по теории множеств, математической логике и теории алгоритмов Москва, Физматлит 1995		

1.0305/ Բ 011	2.Հաղորդակցման հմտություններ	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6.3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգաբք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար:		
Դասընթացի խնդիրները՝		
1. Նպաստել սովորողների քննադատական մտածողության ձևավորմանը՝ ստեղծելով ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու, բազմաթիվ կարծիքների ու տեսակետների նկատմամբ հարգանք ունենալու, արդյունավետ հաղորդակցվելու մթնոլորտի զարգացմանը:		
2. ուսումնասիրել լեզվի կիրառական և հաղորդակցային հնարավորությունները,		
3. բացահայտել խոսքի ընդհանուր օինաչափությունները,		
4. դրսևորել գրական խոսքի բարձր մշակույթ,		

5. հարստացնել ու զարգացնել լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու լեզվի կիրառական և հաղորդակցական հնավորությունները. 2. լուսաբանելու լեզվի դերը որպես հաղորդակցական միջոց, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. տիրապետելու որոշակի աշխատանքային հմտությունների և տարբեր միջավայրերում քաղաքակիրթ, բարյացակամ հաղորդակցվելու ունակությունների: 2. ընտրելու հաղորդակցման համար անհրաժեշտ լեզվաոճական միջոցներ. գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. դրսևորելու լեզվական բաժր մշակույթ, հարուստ բառապաշար, լայն աշխարհայացք, մասնագիտական էթիկա, հանրության հետ հաղորդակցվելու ունակություններ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. Պասիվ դասխոսություն 2. Ակտիվ դասխոսություն ✓ <i>հարցուպատասխան</i> ✓ <i>զրույց</i> 3. Ինտերակտիվ դասխոսություն ✓ <i>«PowerPoint» համակարգչային ծրագրով տեսադրվագաշարերի ցուցադրում</i> ✓ <i>հարցուպատասխան</i> ✓ <i>բանավեճ</i> ✓ <i>զրույց</i>		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաթիվ. վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար անց է կացվում բանավոր հարցում:		
13. Համառոտ բովանդակություն. Թեմա 1. Հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը: Թեմա 2. Հաղորդակցման խոչընդոտները. գործնական հաղորդակցում: Թեմա 3. Հաղորդակցման դասակարգումները: Թեմա 4. Ուղղակի և անուղղակի հաղորդակցման ձևերը:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ավետիսյան Յու., Պաշտոնական գրագրություն, Երևան, 2001: 2. Գաբրիելյան Յու., Լեզվական հաղորդակցության տեսություն, Երևան, 2018: 3. Գաբրիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Երկրորդ հրատարակություն, Երևան, 2009: 4. Պետրոսյան Ա., Գործարար հաղորդակցություն, Երևան, 2003թ.: 5. Պետրոսյան Հ., Մարտիրոսյան Ա., Գործարար և գիտական հայոց լեզու, Երևան, 2015:		

1.0304/ Բ 08	2. Քննական և ստեղծագործական մտածողություն	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	

6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք
8. Դասընթացի նպատակն է ներկայացնել քննական և ստեղծագործական մտածողության առանձնահատկությունները, ուսանողների մոտ ձևավորել ստեղծագործական և քննական մտածողություն:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. սահմանելու քննական և ստեղծագործական մտածողությունը 2. մեկնաբանելու քննական և ստեղծագործական մտածողության հիմնական սկզբունքներն ու հատկանիշները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կիրառելու քննական և ստեղծագործական մտածողության գործիքները: 2. մեկնաբանելու քննական մտածողության տեսակները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի, Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:	
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. զրույց լեզվակրի հետ 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք	
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:	
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Ստեղծագործական և քննական մտածողության սահմանումը: Թեմա 2. ստեղծագործական և քննական մտածողության կարևորությունը: Թեմա 3. ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման փուլերը: Թեմա 4. Ստեղծագործական և քննական մտածողության խրախուսման մեթոդները: Թեմա 5. Քննական և ստեղծագործական մտածողության հմտությունների զարգացման մոտեցումները: Թեմա 6. Ստեղծագործական և քննական մտածողության զարգացման գործիքները: Թեմա 7. Քննական մտածողության տեսակները: Թեմա 8. Ստեղծագործական մտածողության սկզբունքները, հիմնական հատկանիշները:	
14. Հիմնական գրականության ցանկ.	

1. Бутенко А. В., Ходос Е. А. Критическое мышление: метод, теория, практика. Учеб.-метод. пособие. М.: Мирос, 2002. — 176 с.
2. Ивунина Е. Е. О различных подходах к понятию «критическое мышление» // Молодой учёный. — 2009. — № 11. — С. 170—174.
3. Турчин В. Ф. Феномен науки. Кибернетический подход к эволюции. — Изд. 2-е — М.: Словарное издательство ЭТС. — 2000. — 368 с.
4. Халперн Д. Психология критического мышления. — СПб.: Питер, 2000. — 512 с.

1.0302/ Բ 11	2.Մեղիագրագիտություն	3. 2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.30/0/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.Ստուգարք	
8.Դասընթացի նպատակն է՝ ուսանողին ներկայացնել հասարակության և մեղիայի փոխհարաբերությունները, դրանց առանձնահատկությունները, ծանոթացնել մեղիայի կողմից հանրային կարծիքի, սոցիալական դիրքորոշման, արժեհամակարգի ձևավորման մեխանիզմներին, ուսումնասիրել հասարակական գիտակցության և մեղիամիջավայրի փոխազդեցությունների շրջանակը, հասկանալ դրանց նախադրյալները և հետևանքները::		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. հիմնավորելու մեղիայի և տեղեկատվական հասարակության էությունը, դրանց հետ կապված հասկացությունները և հիմնական տեսությունները, 2. որոշելու մեղիայի արժեքաստեղծ գործառույթը, վերջինիս միջոցով հասարակական արժեքների ձևավորման փուլերը, 3. մատնանշելու սոցիալական դիրքորոշման փոփոխման մեխանիզմները՝ մեղիայի դերն ավելի ամբողջական պատկերացնելու համար, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. տարբերակելու մեղիայի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը, 2. գնահատելու տեղեկատվական հասարակության հայաստանյան յուրահատկությունները, 3. հետազոտության ժամանակակից մեթոդներով համեմատելու մեղիատեսակները (մեղիա)՝ ըստ իրենց ազդեցիկության աստիճանի, 4. տարբերակելու ամբոխի կարգավորման/մանիպուլացման մեխանիզմներն ու հնարքները կոնկրետ դեպքերում, գ. քննադատական/փոխանցելի կարողություններ 1. արժևորելու և քննադատական մոտեցում ցուցաբերելու մեղիաարտադրանքին, 2. սեփական հետազոտություններում մեթոդաբանական սկզբունքներով համակարգելու մեղիաազդեցության մեխանիզմները:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Դասընթացի ավարտին ուսանողը ունակ կլինի, Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու		

ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
11.Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. դասախոսություն 2. գործնական պարապմունք 3. ինքնուրույն խստանքներ:
12.Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ստուգաբքն անց է կացվում բանավոր:
13.Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հասարակության կառուցվածքը: Հասարակություն և անհատ: Թեմա 2. Մեդիա և մեդիամիջավայր: Մեդիայի հաղորդակցային և գաղափարական բնույթը: Թեմա 3. Տեղեկատվական հասարակություն. ձևավորման նախադրյալները: Թեմա 4. Հասարակական գիտակցություն-մեդիամիջավայր. փոխադարձ ազդեցության բնույթը: Թեմա 5. Հասարակական գիտակցության մանիպուլյացիա: Թեմա 6. Մեդիա և արժեքներ. մեդիայի արժեքաստեղծ գործառնությունը:
14.Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Morin E., Au-delà de la globalisation et du développement, société-monde ou empire-monde ? », La revue du MAUSS, 20, pp. 43-53, 2002. 2. Назаров М. М., Массовая коммуникация и общество. Введение в теорию и исследования. — М.: «Аванти плюс», 2003. 3. Поликарпова Е.В., Аксиологические Функции Масс-Медиа В Современном Обществе, Ростов-на-Дону, 2002.

1.0305/ F 003	2. Ռուսաց լեզու -3	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7.ստուգաբք	
8.Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. խորացնել և հարստացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշարը, 2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները, 3. զարգացնել ռուսերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները, 4. զարգացնել ռուսերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու ռուսերենի բառակազմության միջոցները: 2. կիրառելու հոմանիշները, հականիշները և համանունները համատեքստում: 3. գործածելու ռուսերենին բնորոշ խոսակցական կառույցներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական քերականական և բառապաշարային գիտելիքները: 2. վարելու գրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոններ: 3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. ունկնդրելու և վերարտադրելու գրույց/երկխոսություն: 2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ: 3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:		
10.Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցված բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ		

նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. զրույց լեզվակրի հետ 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Շարահյուսություն: Թեմա 2. Ուղղագրության հիմնական կանոնները: Թեմա 3. Մասնագիտական տեքստ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Русский язык. Под общ. ред. к. ф. н. доцента Лалаян С. А. Ер., изд-во ЕГУ, 2018. 2. Русский язык. Под общ. ред. Л. М. Мкртчяна. Ер., изд-во ЕГУ, 2004. 3. Учебник по русскому языку. Грамматика. Коммуникация Речь., П. Б. Балаян, Л. А. Тер-Саркисян, Б. С. Ходжумян. Ереван, изд-во ЕГУ, 2015. 4. Учебные пособия по специальности.		

1.0201/ Բ 006	2. Անգլերեն -3	3.2 ECTS կրեդիտ
4.2 Ժամ/շաբ.	5.0/30/0	
6. 3-րդ/4-րդ կիսամյակ	7. ստուգարք	
8. Դասընթացի նպատակն է խորացնել և զարգացնել նախորդ 2 փուլերում ձեռք բերված գիտելիքները, ուսանողների մոտ ձևավորել հաղորդակցության համար անհրաժեշտ բանավոր խոսքի ունակություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. խորացնել և հարստացնել ուսանողների խոսակցական բառապաշարը, 2. ակտիվացնել բանավոր խոսքը և շփման կարողությունները, 3. զարգացնել անգլերենի ուղղախոսության նորմերը, խոսքի մասերի կառուցվածքային և գործառական առանձնահատկությունները, 4. զարգացնել անգլերենով ազատ հաղորդակցվելու տեխնիկան:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու անգլերենի բառակազմության միջոցները: 2. կիրառելու հոմանիշները, հակառիշները և համանունները համատեքստում: 3. գործածելու անգլերենին բնորոշ խոսակցական կառույցներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ընդհանրացնելու լեզվի նախնական քերականական և բառապաշարային գիտելիքները: 2. վարելու զրույց/երկխոսություն՝ կիրառելով ուղղախոսության և շարահյուսության կանոններ: 3. արտահայտելու և հիմնավորելու սեփական կարծիքը, կազմելու գործնական նամակներ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ		

1. ունկնդրելու և վերարտադրելու գրույց/երկխոսություն: 2. պատրաստելու ինքնուրույն աշխատանքներ և զեկուցումներ: 3. բանավիճելու մասնագիտական թեմաներով:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. անհատական և խմբային առաջադրանքներ 2. ընթերցանություն 3. թեստ 4. ռեֆերատ 5. գրույց լեզվակրի հետ 6. շնորհանդես 7. ինքնուրույն աշխատանք
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Վերջնարդյունքների ձևավորումը ստուգելու համար ստուգարքն անցկացվում է բանավոր հարցման ձևով: Ուսանողին տրվում է 4 հարց դասընթացի բովանդակությունից, որոնց բավարար պատասխանի դեպքում ստուգարքը համարվում է հանձնված:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական թեմաներից. Թեմա 1. Ընդհանուր անգլերեն՝ շեշտադրելով բառապաշարի ընդլայնումը: Թեմա 2. Խոսակցական անգլերենին բնորոշ կառույցների ուսուցում: Թեմա 3. Բանավոր խոսք՝ ուղղված ուսանողների անհատական ստեղծագործական մտքի ու վերլուծական ունակությունների խթանմանը:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Harutyunyan K., Mkrтчhyan H., Bagumyan L., Do you Speak English? Yerevan, Lusakn, 2015. 2. Mkhitarian K., Gevorgyan A., Develop Your Vision of English. Yerevan: Antares, 2017. 3. Vince M., First Certificate Language Practice. USA: Macmillan, 2010. 4. Alexander L.G., Fluency In English, Longman, 1967. 5. Alexander L.G., For and Against, Longman, 1969.

ՄԱՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ /ՊԱՐՏԱԴԻՐ ԴԱՍԸՆԹԱՅՆԵՐ

1.0403/Բ 03	2. Նկարչություն -1	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 8/82/0	
6.1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել նկարչության հնարավորություններին, ձևավորել տարածական մտածելակերպ: Ուսումնասիրել և նկարչության օրենքներին համապատասխան կառուցել երկրաչափական մարմիններ, կենցաղային իրեր ու առարկաներ: Սովորեցնել ջրաներկով պատկերել նատյուրմորտ և բնանկար, կարճատև գծանկարներ, նախանկարներ:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. սովորեցնել կառուցել երկրաչափական մարմիններ, 2. սովորեցնել ընկալել ու յուրացնել միջավայրի ազդեցությունը առարկաների վրա ու հակառակը, լուսաստվերային փոխազդեցություններին, տոնային ու գծային կառուցումներին, 3. ուսումնասիրել վարպետների աշխատանքները, 4. ծանոթացնել նյութերի նրբություններին, նկարչական պարագաներին, 5. նախապատրաստել ինքնուրույն ստեղծագործական աշխատանքի, 6. յուրացնել ջրաներկի տարբեր տեխնիկաները, կիրառման եղանակները, 7. գծանկարի գծատոնային արտահայտչամիջոցներով, ճիշտ տոնային համադրումներով հասնել կոնստրուկտիվ, վերլուծական, լուսաստվերային պլաստիկայի, առարկաների կերպավորմանն ու ճիշտ տեղադրմանը, 8. կատարել պարզ նատյուրմորտներ ու կարճատև բնանկարներ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝		
ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.		
1. ներկայացնելու նկարչության դերն ու նշանակությունը, հիմնական հասկացությունները, 2. թվարկելու նկարչության տարրական հասկացությունները, 3. նկարագրելու աշխատանքի ընթացքը, նաև մեկ գույնի տոներով աշխատելու տեխնիկան, 4. բացատրելու լույսի ու ստվերի, գծի տոնի համակցումը, 5. ցուցադրելու առարկաների՝ գրագետ չափագրման և թղթի մեջ կառուցման ձևերը, 6. մեկնաբանելու համաչափության մասին մոտեցումները, 7. բնութագրելու գունային և տոնային ներդաշնակ համադրման սկզբունքներն ու կատարման ձևերը:		
բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		
1. գծի տոնի միջոցով ստանալու նյութականություն, 2. կատարելու գունատոնային աշխատանք՝ թղթի մեջ գրագետ տեղադրելով պարզ կենցաղային իրեր և տարբեր առարկաներ, 3. հարթ մակերեսի վրա ստանալու եռաչափ ծավալներ՝ օգտագործելով գիծը, տոնը, կիսատոնը՝ լույսն ու ստվերը ստանալու համար, 4. կատարելու նախանկարներ՝ օգտագործելով ջրաներկին հատուկ տարբեր նկարչական տեխնիկաներ, 5. ստանալ ծավալատարածական հորինվածք՝ օգտագործելով երկրաչափական ծավալներ, 6. կատարել նախանկարներ կենցաղային իրերից, 7. ստեղծել ինտերիերում աթոռի և շիրմայի գծանկար-սկետչ:		
գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.		
1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով: 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները.		
Ս2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:		
Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի,		

արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: F2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: F3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: F4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: F5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: G4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: G5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, դեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:	11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գնական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները: 12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից՝ 1-ին ընթացիկ քննությանը տրվում է 4 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: 2-րդ ընթացիկ քննությանը տրվում է 5 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար, 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 1 միավոր էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) լսարանային ժամերի շրջանակում կատարված աշխատանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: Ընթացիկ ստուգումները 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 3 միավոր տրվում է գծանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք), 3 միավոր տրվում է գունանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք) և 2 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք): Միավորների քայլը 0,2 է: Ինքնուրույն աշխատանքը 3 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1 միավոր տրվում է գծանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար), 1 միավոր տրվում է գունանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար) և 1 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) շրջանակում կատարված նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար): Միավորների քայլը 0,2 է:
---	---

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

1. Գծանկարչություն

Թեմա 1.1. Նատյուրմորտ գիպսե երկու երկրաչափական մարմիններով՝ բուրգ, գլան և կտորի ծալքերով: **Թեմա 1.2.** Նատյուրմորտ գիպսե երկու երկրաչափական մարմիններով՝ գունդ, խորանարդ և կտորի ծալքերով: **Թեմա 1.3.** Նատյուրմորտ գիպսե երեք երկրաչափական մարմիններով և մրգով՝ կտորի համադրությամբ: **Թեմա 1.4.** Նատյուրմորտ գիպսե երկրաչափական մարմնով և որևէ կենցաղային իրով՝ կտորի համադրությամբ:

2. Գունանկարչություն

Թեմա 2.1 Նատյուրմորտ՝ երկրաչափական առարկայով, սափորով (գունային կոնտրաստներով), մրգերով, կտորի ծալքերով: **Թեմա 2. 2** Նատյուրմորտ կարպետով, ծղոտե ափսեով, չորացրած բույսերով: **Թեմա 2. 3** Նատյուրմորտ գիպսե երկրաչափական մարմիններով, հակադարձ գույների կտորի ծալքերով: **Թեմա 2. 4** Ինտերիերում առարկաների պատկերում՝ ոճավորված աշխատանք:

3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկեսոյ)

Թեմա 3.1. Ուսանողի ծանոթացումը առարկայի հետ: Էսքիզավորման տեխնիկայի դերն ու նշանակությունը դիզայնում: **Թեմա 3.2.** Գծի նշանակությունը Էսքիզավորման տեխնիկայի մեջ, վարժությունների պարզաբանում՝ չորս տարբեր վարժանքների միջոցով: **Թեմա 3.3** Ծանոթացում նյութերի հետ, որոնցով կատարվում է առաջնային մտքի արտահայտումը և ուսումնասիրվում է նյութերի առանձնահատկությունները: **Թեմա 3.4.** Մեկ կետով հեռանկարի կատարում: Երկու և երեք հավաքման կետերով հեռանկարի կառուցում: **Թեմա 3.5.** Լույս ու ստվերի կառուցման եղանակները, առանձնահատկությունները, դերն ու նշանակությունը Էսքիզավորման տեխնիկայի մեջ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970.
2. Бесчастнов Н., Изображение растительных мотивов, М., 2004.
3. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
4. Кузин В., Наброски и зарисовки, М., 1981.
5. Кузин В., «Рисунок. Наброски и зарисовки, М.: Академия, 2004.
6. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984.
7. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
8. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
9. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.
10. Ломов С., С. Аманжолов, Цветоведение. Учебное пособие, М., 2015.

1. 0403/Բ 12	2. Գծագրություն և հեռանկար	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ /շաբ.	5. 10/80/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել գծագրության և հեռանկարչության կառուցման եղանակներն ու օրինաչափությունները, պրոյեկտման առանձնահատկությունները: Սովորեցնել ստանալ հարթապատկերների և ծավալների փոխհարաբերություններ: Սովորեցնել կառուցել տրված դետալների երեք պրոյեկցիաները և դրանց միջոցով կառուցել դետալների իրական պատկերը: Դասընթացի խնդիրները. 1. սովորեցնել գծագրերի կառուցման ճիշտ ձևերը, 2. սովորեցնել հեռանկարի կառուցման եղանակները և օրինաչափությունները, 3. սովորեցնել կառուցելու պարզ և բարդ մակետներ, 4. ներկայացնել պարզ և բարդ կտրվածքների առանձնահատկությունները, 5. ներկայացնել հարթությունների վրա կետի, ուղիղների և հարթ պատկերների պրոյեկտման առանձնահատկությունները, 6. ճշգրիտ չափումների միջոցով ստանալ հարթապատկերների և ծավալների փոխհարաբերությունները, 7. ստանալ հարթապատկերների և ծավալների փոխհարաբերություններ հեռանկարում, 8. սովորեցնել ճիշտ հեռանկարի կառուցման եղանակները և օրինաչափությունները էքստերիերում, 9. սովորեցնել գծագրելու, չափադրելու տարբեր առարկաներ: 9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խնացություն. 1. ցուցադրելու հարթ պատկերների գծագրումը, 2. ներկայացնել շրջանագծերի խառը, ներքին և արտաքին սահուն միացումները, 3. տարածության մեջ պատկերացնելու հարթ և ծավալային մարմինների պրոյեկտումը,		

4. կունենա պատկերացումներ երեք պրոյեկցիաների միջոցով դետալների իրական տեսքի պատկերման մասին, 5. կներկայացնի դետալների կտրվածքների առանձնահատկությունները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կատարելու շրջանագծերի խառը, ներքին և արտաքին սահուն միացումներ, 2. հարթությունների վրա կառուցելու կետերի և ուղիղների պրոյեկտում, 3. պրոյեկտող հարթությունների մեջ պատկերելու առարկաների պրոյեկցիաները, 4. պրոյեկտող հարթությունների միջոցով գտնելու կետերի, ուղիղների և հարթությունների հատման գծերը և նրանց իրական տեսքերը, 5. կառուցել պարզ դետալների դիմետրիկ և իզոնոմետրիկ տեսքերը, 6. կառուցելու ներքին կահավորանքը ինտերիերում՝ պահպանելով հեռանկարչության կանոնները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. ճանաչելու գծագրական գործիքները և տիրապետելու նրանցով աշխատելու հմտություններին:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ս2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդների և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Գնահատվում է առանց ընթացիկ գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ Եզրափակիչ գնահատում՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Գնահատվում է հաստատված հարցատոմսերի հիման վրա, որից 1 միավոր տրվում է դիմային պրոյեկցիային, 2 միավոր տրվում է հորիզոնական պրոյեկցիային, 2 միավոր տրվում է կողային պրոյեկցիային, 4 միավոր՝ արքսիոնոմետրիային: Միավորների քայլը 0,5: Ընթացիկ ստուգումներ՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 3 միավոր տրվում է գծագրության ընթացիկ աշխատանքներին (լծորդումներ), 2 միավոր տրվում է գծագրության ընթացիկ աշխատանքներին (պրոյեկցիաներ և արքսիոնոմետրիա) և 4 միավոր տրվում է հեռանկարի ընթացիկ աշխատանքներին (ցանցի մեթոդ, ինտերիերի և էքստերիերի հեռանկարներ): Միավորների քայլը 0,5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1 միավոր տրվում է ճշգրիտ լծորդումներ գծագրելու համար (10 հատ), 1 միավոր տրվում է երկրաչափական մարմինների գծագրման համար:

պրոյեկցիաներ և աքսիոնոմետրիա (իզոմետրիկ, դիմետրիկ), 1 միավոր տրվում է երկրաչափական մարմինների պարզ կտրվածքների գծագրելու համար՝ պրոյեկցիաներ և աքսիոնոմետրիա (իզոմետրիկ, դիմետրիկ): Միավորների քայլը 0,5:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

ԹԵՄԱ 1. Ներածություն: **ԹԵՄԱ 2.** Լծորդումներ, շրջանագծի շոշափողներ և կանթաձև կորագծեր: **ԹԵՄԱ 3.** Դյուրերի /ցանցի մեթոդ/ առարկաների պատկերումը հարթությունների վրա, ստվերի պատկերում: **ԹԵՄԱ 4.** Ընդհանուր տեղեկություն պրոյեկցիաների մասին: **ԹԵՄԱ 5.** Կետերի, ուղիղների, հարթ մարմինների պրոյեկտումը հարթությունների վրա: **ԹԵՄԱ 6.** Աքսիոնոմետրիկ պրոեկցիաներ: **ԹԵՄԱ 7.** Ինտերիերի կառուցումը հեռանկարչությունում, ինտերիերի պատկերումը: **ԹԵՄԱ 8 .** Երկրաչափական մարմինների պրոյեկտումը հարթությունների վրա: **ԹԵՄԱ 9 .** Երկրաչափական մարմինների մակերեսին պատկանող կետերի կառուցում (պրիզմա, քառանկյուն բուրգ, գլան, կոն, գունդ): **ԹԵՄԱ 10.** Երկրաչափական մարմինների փովածքների կառուցում (գլան, կոն, բուրգ, պրիզմա): **Թեմա 11.** Էքստերիեր / ճարտարապետների մեթոդով/ **ԹԵՄԱ 12.** Երկրաչափական մարմինների պարզ կտրվածքներ: **ԹԵՄԱ 13.** Երկրաչափական մարմինները կտրել պրոյեկտող հարթություններով (կոն, բուրգ, գլան, գունդ, պրիզմա): **ԹԵՄԱ 14.** Դետալների և երկրաչափական մարմինների բարդ կտրվածքներ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Գորդոն Վ. Օ., Գծագրական երկրաչափության դասագիրք և խնդրագիրք, Եր., 1960:
2. Բոգոլյուբով Ս. Կ., Վունով Ա. Վ., Տեխնիկական գծագրության դասընթաց, Եր., 1972:
3. Короев Ю. Н., Котов Ю. В., Архитектура /изд. Архитектура- С, 2014.
4. Крилов А. Ф., Черчение, рисование, изд. Высшая школа, 1980.
5. Розов С.В., Курс черчения, изд. Архитектура- С, 2014.

1. 0105/Բ20	2. Պլաստիկ անատոմիա	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ /շաբ.	5. 14/16/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է. տալ գիտելիքներ մարդու մարմնի կառուցվածքի, հենաշարժիչ և մկանային համակարգի կազմության համապատասխան մարմնի մասերի շարժման վերաբերյալ, ներկայացնել մկանային համակարգի օրինաչափ փոփոխությունները, որոնք առաջանում են մարդու մարմնի տարբեր դիրքերում: Դասընթացի խնդիրները. 1. մարդու անատոմիական կմախքի պատկերում, 2. մարդու կմախքի գծային կառուցում, 3. մարդու մկանային համակարգի պատկերում տարբեր դիրքերում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. որոշելու և բացատրելու մարդու մարմնի համաչափությունները, 2. նկարագրելու մարդու մարմնի կառուցվածքը, արտաքին ձևերը, 3. մեկնաբանելու մարդու մարմնի համաչափական օրենքները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. նկարելու մարդու մարմնի կառուցվածքը, արտաքին ձևերը, 2. նկարելու մարդու կմախքի փոփոխությունները տարբեր դիրքերում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ, 2. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույունքները. Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից առատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. պասիվ դասախոսություն, 2. ակտիվ դասախոսություն՝ հարց ու պատասխան, զրույց, 3. ինտերակտիվ դասախոսություն՝ «Power Point» համակարգչային ծրագրով դրվագների ցուցադրում, 4. հարց ու պատասխան, բանավեճ, զրույց:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.2: Ընթացիկ ստուգումներ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.2: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.2:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Պլաստիկ անատոմիա առարկայի նպատակը, խնդիրները: Թեմա 2. Մեծահասակի և երեխայի անատոմիական առանձնահատկությունները: Ոսկրային համակարգ: Կմախք: Կմախքի առանձին մասերի պլաստիկ նշանակությունը /գանգ, ողնաշար, կրծքավանդակ, ուսագոտի, կոնք, վերին և ստորին ազատ վերջույթներ/: Թեմա 3. Սկանային համակարգի պլաստիկ նշանակությունը: Թեմա 4. Մարմնի ընդհանուր և տարբեր մասերի համաչափությունները: Թեմա 5. Մարմնի ձևերի փոփոխությունները շարժումների ժամանակ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Այվազյան Մ. Պ., Պլաստիկ անատոմիայի հիմունքները, Եր., 1963. 2. Барчай Ене, Анатомия для художников Эксмо, М., 2008. 3. Кале-Жермен Б., Твое тело Астель, М., 2008. 4. Рабинович М. Ц., Пластическая антомия человека, четвероногих и птиц Высшая школа М., 1978.

1. 0403/Բ 01	2. Գունատեսություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ /շաբ.	5. 4/26/0	
6. 1-ին կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ ընդհանուր տեղեկություններ գույնի, նրա ֆիզիկական հիմքի, քրոմատիկ, աքրոմատիկ, համադիր և հակադիր գույների մասին: Մովորեցնել ստեղծագործական աշխատանքներում ճիշտ օգտագործել գունային հարաբերությունները: Դասընթացի խնդիրները. • ներկայացնել գույնի կիրառման հիմնախնդիրները դիզայնում, • սովորեցնել գունային հարաբերությունների ճիշտ օգտագործում՝ ելնելով գունատեսության առանձնահատկություններից, • կատարել գույների համատեղում, • կիրառել գունային կոմպոզիցիայի հիմնական ֆունկցիաները դիզայնում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. թվարկելու հիմնական գույները, 2. ներկայացնելու գույների ճիշտ օգտագործումը, իրար հետ համադրելու և խառնուրդներ ստանալու եղանակները, 3. ներկայացնելու գունային համակարգերը և մոդելները, 4. թվարկելու գույնի հիմնական բնութագրումները և դասակարգումը ըստ հոգեբանական ազդեցության բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 2. ինտերիերում կիրառել գույնի որոշակի օրինաչափությունները, հոգեբանական և ֆիզիկական ազդեցությունը, 3. ցուցադրել գունային ներդաշնակությունը և հակադրությունը: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 2. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 3. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը և այլն), 2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն), 3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքները, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն), 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից՝ արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ՝ հուզական խթանում և այլն), 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ և այլն), 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն), 7. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն), 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույգ կազմիր – քննարկիր, ձևակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն), 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն), 10. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն): 11. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.2: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.2: Մասնակցություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Գույնի տեսություն: Գույնի կիրառման հիմնախնդիրները դիզայնում: Թեմա 2. Գունային համակարգեր և մոդելներ: Թեմա 3. Գույնի հիմնական բնութագրումները և դասակարգումը ըստ հոգեբանական ազդեցության: Թեմա 4. Գունային ներդաշնակություն և հակադրություն: Թեմա 5. Գունային կոմպոզիցիայի հիմնական ֆունկցիաները դիզայնում: Թեմա 6. Ինտերիերում գույնի կիրառման որոշակի օրինաչափությունները, հոգեբանական և ֆիզիկական ազդեցությունը: Թեմա 7. Գունային կոմպոզիցիայի ընդհանուր լուծման կարևորագույն գործոնները և միջոցները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Медведев В., Цветоведение и колористика. Учебное пособие, М., 2020.
2. Аксенов Ю., Левидова М., Цвет и линия, М., 1986.
3. Цветоведение и колористика. Курс лекций. — СПб.: ИПЦ СПГУТД, 2005.
4. Ильина О., Бондарева К., Цветоведение и колористика: учебное пособие / ГОУ ВПО СПБГТУРП. СПб., 2008.
5. Николай Ли, Рисунок. Основы учебного академического рисунка. Учебник, Эксмо, 2015.
6. Устин В., Композиция в дизайн, М., 2007.
7. Леонардо да Винчи, Избранные произведения, Т-1, М.-Л., Академия, 1935.
8. Степанова Н., Цвет в интерьере, К. 1985.

1. 0403/F 04	2. Նկարչություն-2	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 8 /82/ 0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսումնասիրել և նկարչության օրենքներին համապատասխան պատկերել մի քանի կենցաղային առարկաներ միասին (մեկ ամբողջության մեջ)՝ ինտերիերի հատվածում: Ուսանողներին սովորեցնել աշխատել տարբեր նյութերով, կատարել կարճատև նախանկարներ, նատյուրմորտներ, ստեղծագործական աշխատանքներ: Կատարել դիզայնի և նկարչության աշխատանք: Հորինվածքը գրագետ տեղադրել թղթում, առարկաները նկարել վերլուծական, բովանդակային մոտեցմամբ՝ զգալով գունատոնային խաղերը, առարկաները, գունային, տոնային, լուսային փոխադրությունները, անդրադարձները: Դասընթացի խնդիրները. 1. նկարչության միջոցով ուսումնասիրել մեկ կամ մի քանի առարկաների կապը միմյանց և շրջապատի հետ, 2. գծի տոնի միջոցով ցույց տալ առարկայի կառուցվածքը, 3. ուսանողներին նախապատրաստել պլեների ընթացքում էքստերիերի պատկերման, 4. սովորեցնել տաք և սառը տոների հարաբերությունների միջոցով ստանալ ծավալներ, 5. ստեղծելու սկետչ՝ ինտերիերի հատվածի և գրասենյակային առարկաների համադրությամբ, 6. ձևավորել գունատոնային ճիշտ ընկալում և վերարտադրում, տարածաձավալային մտածելակերպ, 7. սովորեցնել հորինվածքը թղթում գրագետ տեղադրելուն, 8. կատարել հորինվածքային ոճավորված աշխատանք:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ներկայացնելու առարկաների գրագետ չափագրման և թղթի մեջ կառուցման ձևերը, 2. ներկայացնելու աշխատանքային գործընթացի հերթականությունը, 3. թվարկելու նկարչական ոճերի տարբեր տեսակները, 4. ճանաչելու գեղանկարչության տեսակները, գեղանկարչության ոճերի լավագույն համաշխարհային օրինակները, 5. ստանալու համոզիչ պատկեր՝ մեկ կամ մի քանի առարկայով՝ օգտագործելով գծանկարի հնարավորությունները, 6. յուրաքանչյուր առարկայում տեսնելու ստեղծագործական տարր՝ ներկայացնելով այն դիզայնի և նկարչության մտածելակերպով: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. թղթում ստանալու եռաչափ ծավալներ, 2. աշխատելու տարբեր նյութերով, 3. նկարելու նատյուրմորտներ՝ տարբեր նյութականություն ունեցող առարկաներով, 4. կատարելու ճեպանկարներ ու նախանկարներ նյութից, ստեղծելու սկետչ՝ ինտերիերի հատվածի և գրասենյակային առարկաների համադրությամբ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով: 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույունները.		

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Յուրաքանչյուր ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:	11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները: 12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից՝ 1-ին ընթացիկ քննությանը տրվում է 4 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: 2-րդ ընթացիկ քննությանը տրվում է 5 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար, 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 1 միավոր էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) լսարանային ժամերի շրջանակում կատարված աշխատանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: Ընթացիկ ստուգումներ 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 3 միավոր տրվում է գծանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք), 3 միավոր տրվում է գունանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք) և 2 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք): Միավորների քայլը 0,2 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1 միավոր տրվում է գծանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար), 1 միավոր տրվում է գունանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար) և 1 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) շրջանակում կատարված նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար): Միավորների քայլը 0,2 է:
--	---

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.**1. Գծանկարչություն**

Թեմա 1.1. Նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով, մրգով՝ կտորի համադրությամբ: **Թեմա 1.2.** Նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով, կենցաղային իրով՝ կտորի համադրությամբ: **Թեմա 1.3.** Նատյուրմորտ ճարտարապետական ձևերի /խոյակ/ և կենցաղային առարկաների համադրությամբ: **Թեմա 1.4.** Նատյուրմորտ ինտերերի հատվածով:

2. Գունանկարչություն

Թեմա 2.1. Նատյուրմորտ գիպսե զարդանախշով և երաժշտական գործիքով՝ կտորի ծալքերի համադրությամբ:

Թեմա 2.2. Նատյուրմորտ կարպետով, կենցաղային մետաղյա և կավե առարկաներով՝ ինտերիերի հատվածում:

Թեմա 2.3. Ոճավորված նատյուրմորտ կենցաղային իրերով: **Թեմա 2.4.** Նատյուրմորտ տարբեր նյութերի առարկաներով՝ հակադիր կտորների համադրությամբ:

3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկետչ)

Թեմա 3.1. Պարզ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում: **Թեմա 3.2.** Հագուստի օժանդակ տարրեր՝ արքեսուարների էսքիզավորում: **Թեմա 3.3.** Ծավալի արտահայտումը գույի միջոցով: **Թեմա 3.4.** Պարզ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում և գույնով մշակում: **Թեմա 3.5.** Կահույքի էսքիզավորում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Бесчастнов Н., Графика натюрморта: учеб. Пособие, М., 2008.
2. Бесчастнов Н., Графика пейзажа: учеб. Пособие, М., 2008.
3. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:
4. Изобразительное искусство, М., 2006.
5. Изобразительное искусство, М., 2009.
6. Искусство и ты, М., 2005.
7. Искусство вокруг нас, М., 2005.
8. Лушников Б., Рисунок. Портрет, М., 2002.
9. Ли. Н., Голова человека основы академического рисунка, Издательство: Эксмо, М., 2016 г.
10. Николай Ли, Голова человека. Основы академического рисунка, М., 2010.
11. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012:
12. Кузин В., Наброски и зарисовки., М., 1981.
13. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976.
14. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
15. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955.
16. Соловьев А., Смирнов Г., Алексеева Е. Учебный рисунок, М., 1967.
17. Тихонов С. В., Демьянов В. Г., Подрезков В. Б., Рисунок, М., 1978.

1. 0403/F 02	2. Նյութերի տեխնոլոգիա	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5. 30/30/0	
6.2-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
8.Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել կերպարվեստի ոլորտում առավել հաճախ կիրառվող սարքեր-սարքավորումներին, նրանց ընտրությանը, օտգագործման և պահպանման տեխնոլոգիաներին, նյութերին, նրանց կիրառման տեխնոլոգիաներին և օրենքներին, դրանք գիտակցորեն կիրառել մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ: Դասընթացի խնդիրները. 1. գործնականում պատրաստել և կիրառել նկարչական միջոցներ ու զանազան նյութեր, 2. տարբերակել նյութերի մակնանշումները՝ ըստ տեսակների և իմանալ դրանց նշանակությունը, 3. ճանաչել ժամանակակից սարքեր և սարքավորումները և կիրառել մասնագիտական գործունեության ժամանակ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն. 1. ճանաչելու յուղային և խեժային միջոցներն ու ջրային լուծվող և գրաֆիկական նյութերը, ցուցադրելու 2. նկարչական նյութեր պատրաստելու զանազան եղանակները, 3. ճանաչելու, ընտրելու և դիզայնի տարբեր խնդիրների լուծման ընթացքում կիրառելու մանրաթելեր, թելեր և մանվածքներ, 4. ցուցադրելու բատիկի ներկեր պատրաստելու զանազան եղանակներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կիրառելու նկարչական նյութերը և լաքերը գործնական աշխատանքների ժամանակ, 2. դիզայնի տարբեր խնդիրների լուծման համար ընտրելու յուղային և խեժային միջոցները ու ջրային լուծվող և գրաֆիկական նյութերը, 3. պատրաստելու դիզայնական աշխատանքների համար հիմնաներկեր, հիմքեր և նյութեր, 4. կիրառելու գործնական աշխատանքներում նորարարական սարքերն ու սարքավորումները, 5. դիզայնի տարբեր խնդիրների լուծման ընթացքում տարբեր եղանակներով մշակելու կաշի և փայտ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. իրականացնելու մասնագիտական ոլորտի նորարարական տեխնոլոգիաների և տեսությունների խորհրդատվություն:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները. Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագույացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր. Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5: Ընթացիկ ստուգումներ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5: Մասնակցություն՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Թղթեր և մատիտներ: Թեմա 2. Ջրաներկ: Թեմա 3. Գուաշ: Գուաշով աշխատանքի համար նախատեսվող: Թեմա 4. Նյութեր տեմպերայով գեղանկարչության համար: Թեմա 5. Ներկերը քսելու և խառնելու կանոններ: Թեմա 6. Գեղանկարչական յուղեր, լաքեր և նոսրացնող նյութեր: Թեմա 7. Յուղաներկով կատարված գեղանկարչական տեխնիկական թերությունները և դրանց ուղղումները: Թեմա 8. Հիմնաներկեր: Թեմա 9. Վրձիններ և ենթաշրջանակներ: Թեմա 10. Մանրաթելեր, թելեր և մանվածքներ: Թեմա 11. Դաջվածքային ներկեր: Թեմա 12. Բատիկ: Թեմա 13. Կաշվի մշակում: Թեմա 14. Փայտի մշակում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Ֆլյշյան Լ., Նյութերի տեխնոլոգիա, ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Եր., 2017.: 2. Выбер Ж.А., Живопись и ее средство, Л., 1961. 3. Виннер А.Б., Как Работать над пейзажем масляными красками, М., 1987. 4. Филатов В.В., Реставрация станковой темперной живописи, М., 1986. 5. Реставрация станковой масляной живописи, ВХНРЦ, М., 1976. 6. Беленький Е.Ф, Рискин И.В, Химия и технология пигментов, Госхимиздат, Л., 1960.		
---	--	--

1. 0404/Բ 07	2. Բիոնիկա և արխիտեկտոնիկա	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ /շաբ.	5. 8/52/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին արխիտեկտոնիկայի և բիոնիկայի տեսակներին, դրանց կիրառելիության հնարավորություններին, կենդանական և բուսական աշխարհի օրինակներից նոր իր ստեղծելու հնարավորություններին /կենցաղային իր, ճարտարապետական կառույց, սարք կամ սարքավորում, որոնք կունենան որոշկի ֆունկցիա/: Դասընթացի խնդիրները. 1. նոր կենցաղային իր, ճարտարապետական կառույց, էլեկտրական սարքավորում կամ նմանատիպ այլ սարքավորումներ ստեղծելու, նախագծելու ժամանակ կիրառել կենդանական կամ բուսական աշխարհի նմուշ-օրինակները կամ դրանց մասնակի հատվածները (ֆունկցիաները, տեքստուրան, ֆակտուրան), 2. ձևավորել տեսածը ճշգրիտ պատկերելու հմտություններ ուշադրություն դարձնելով հետազոտման համար ընտրված բույսի կամ կենդանու արտաքին կամ ներքին առանձնահատկություններին, ֆակտուրային, տեքստուրային, գույնին, ծավալի նուրբ երանգներին, 3. ձևավորել նոր ճարտարապետական կառույց, հանգստի միջավայր ստեղծելու, նախագծելու ու դրանք հիմնավորելու հմտություններ՝ կիրառելով բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները,		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ճանաչելու բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի տեսակները, 2. ճանաչելու բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի փոխակերպման լավագույն համաշխարհային օրինակները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. ցանկացած նյութով կատարելու պարզ և բարդ ֆակտուրաների մշակում, 2. ստեղծելու հետաքրքիր ֆունկցիոնալ նոր իրեր /սարքեր/, 3. կատարելու և բացատրելու սեփական էսքիզներն ու բիոնիկ և արխիտեկտոնիկ փոխակերպումները, 4. դիզայնի և ճարտարապետության ոլորտում տիրապետելու բնության ձևերի կիրառման հնարավորություններին, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. վերլուծելու համաշխարհային հայտնի բիոնիկ և արխիտեկտոնիկ փոխակերպումների նմուշ-օրինակները, 2. հետևություններ անելու ուսումնասիրված օրինակների բացասական դետալների վերաբերյալ, 3. վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը:		
10. Դասընթացը ձևավորում է <u>կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները.</u> Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագույացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության,		

նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Ղիգայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով. 1-ին ընթացիկին տրվում է 4 միավոր (2-ական միավոր՝ բիոնիկային և արխիտեկտոնիկային), 2-րդ ընթացիկին տրվում է 5 միավոր (2,5-ական միավոր՝ բիոնիկային և արխիտեկտոնիկային): Միավորների քայլը 0.2: Ընթացիկ ստուգումներ՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով (2-ական միավոր՝ բիոնիկային և արխիտեկտոնիկային): Միավորների քայլը 0.2: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 7 միավոր առավելագույն արժեքով (3.5-ական միավոր՝ բիոնիկային և արխիտեկտոնիկային): Միավորների քայլը 0.2:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Բիոնիկա Թեմա 1 Ներածություն: Բիոնիկայի տեսական ուղղությունները և նախագծային հիմունքները: Թեմա 2. Ռեալիստական պատկերում: Բիոնիկայի դերը նախագծային գործունեության ոլորտում: Թեմա 3. Ֆակտուրա, տեքստուրա: Թեմա 4. Կլաուզուրա: Բիոնիկ փոխակերպում: Արխիտեկտոնիկա Թեմա 2.1. Ռեալիստական պատկերում: Թեմա 2.2. Ֆակտուրա: Թեմա 2.3. Արխիտեկտոնիկ հորինվածքներ: Թեմա 2.4. Արխիտեկտոնիկ աշխատանքները ինտերիերում և էքստերիերում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Архитектурная бионика. Под редакцией Ю. С. Лебедева. -М., 1990. 2. Волкотруб И. Т., Основы художественного конструирования. Моделирование материалов и биоформ. Киев, 1982. Литинецкий И. Б. Бивника. -М.: Просвещение, 1976. -336 стр. 3. Соловьев А. К., Основы архитектуры и строительных конструкций. Учебник для бакалавров, 2014. 4. Lakhmi HYPERLINK "http://science-library.at.ua/load/sistemy_iskusstvennogo_intellekta/nechetkie_sistemy_i_nechetkaja_logika/fusion_of_neural_networks_fuzzy_systems_and_genetic_algorithms_industrial_applications/4-1-0-5" C. Jain; N.M. Martin Fusion of Neural Networks, Fuzzy Systems and Genetic Algorithms: Industrial Applications. — CRC Press, CRC Press LLC, 1998.		

1. 0404/ Բ 03	2. Կումպոզիցիայի հիմունքներ	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ /շաբ.	5. 4/26/0	
6. 2-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին ծանոթացնել կոմպոզիցիայի հիմունքներին ու տեսակներին, դրանց նախագծման էվոլյուցիային ու կիրառման հնարավորություններին: Դասընթացի հիմնական նպատակներից է դիզայներական գիտելիքների ըմբռնումն ու նախագծման հմտությունների կիրառումը: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել կոմպոզիցիա կառուցելու հմտություն, 2. ձևավորել կոմպոզիցիայի ճիշտ տեղադրման հմտություն, 3. ձևավորել գույնով/գուաշով/աշխատելու հմտություն:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. Ներկայացնելու կոմպոզիցիայի կառուցման և տեղադրման հիմնական մեթոդները, 2. ճանաչելու սիմետրիկ, ասիմետրիկ, դինամիկ և ստատիկ կոմպոզիցիաները, 3. բացատրելու գույների հարաբերությունները, 4. մեկնաբանելու սեփական էսքիզներն ու կոմպոզիցիաները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ, 2. ստեղծելու հետաքրքիր գունային լուծումներով կոմպոզիցիաներ, 3. չափազրելու և գծագրելու ըստ մասշտաբի, 4. պատրաստելու մանրակերտ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. կատարելու թիմային աշխատանք:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերաբրտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը և այլն), 2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարներ ի,մակետների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն), 3. գործնական մեթոդները (լսարանային առաջադրանքները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն), 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի,դիզայնի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների և դիզայներների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն), 6. քննադատական մտածողության մեթոդները (ինքնուրույն և տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն),

7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձևակոյտ, ուսումնական մրցույթ և այլն), 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն), 9. վերահսկողության մեթոդները (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.2: Ընթացիկ ստուգումներ՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.2: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.2:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Ներածություն: Թեմա 1. Կոմպոզիցիայի տեսակներն ու կառուցման հիմնական օրենքները: Թեմա 2. Միմետրիա-ասիմետրիա: Ստատիկա-դինամիկա: Շարժում: Թեմա 3. Հավասարակշռություն: Ռիթմ: Ռապորտ: Կոնտրաստ: Նյութան: Կոմպոզիցիայի կենտրոն: Թեմա 4. Ձևի միասնության սկզբունքները: Ամբողջականության օրենքը կոմպոզիցիայում: Թեմա 5. Գեշտալտ հոգեբանություն: Տեսողական ընկալման վերլուծականություն: Թեմա 6. Օպտիկական պատրանք, 3D պատկեր: Թեմա 7. Ստեղծագործական գործունեություն: Գեղարվեստական նոր ձևերի կազմակերպման միջոցներն ու սկզբունքները:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Թարմինյան Ն., Մեթոդական ցուցումներ, Կոմպոզիցիայի հիմունքներ, Եր., 2011: 2. Մելիքյան Ս., Կոմպոզիցիայի հիմունքներ, Եր., 2012: 3. Մելիքսեթյան Հ. Ա., Ուսումնամեթոդական ձեռնարկ, Կոմպոզիցիայի հիմունքներ, Եր., 2012: 4. Արտամանով Ա. Դ., Տեսողության պատրանքներ, Եր., 1962: 5. Նալչաջյան Ա., Հոգեբանության հիմունքներ, Եր., 1997: 6. Кринский В. Ф., Ламцов И. В., Туркус М. А., Элементы архитектурно-пространственной композиции-М., 1938. 7. Гусев А. Н., Общая психология: в 7 т: учебник для студ. Высш. учеб. заведения/под. ред. 8. Братуся Б. С., т 2, Ощущение и восприятие, Из. ц. «Академия», 2007. 9. Шиффман Х. Р., Ощущения и восприятие, 5-е из., 2003. 10. Маклаков А. Г., Общая психология, 2001. 11. Столяренко Л. Д., Основы психологии. Издание 3-е, переработанное и дополненное, 2000. 12. Рубинштейн С. Л., Основы общей психологии, СПб, 2000.

1. 0403/Բ 05	2. Նկարչություն – 3	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 10/80/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է զարգացնել տարածական ընկալում, տարբերակել լույսի և ստվերի առանձնահատկությունները: Ուսանողին հիմնադրել ձևականության, նախանկարի, կարճատև գծանկարի մեջ, որպեսզի արագ կողմնորոշվի տեսածը վերարտադրելիս: Սովորեցնել նկարել մարդու գլխի հատվածներ և վերջույթներ (նաև ինտերիերի հատվածում): Իրականացնել կանացի հագուստի սկետչ-նախագծում: Ուսանողին ծանոթացնել շրջապատող առարկաների գունային փոխազդեցություններին, նյութը տեսնելու տարածության մեջ, առաջադրանքները կատարելու վերլուծական մոտեցմամբ՝ ճիշտ ընտրելով նյութը: Նախանկարների և ձևականարների հիման վրա կատարել ազատ ստեղծագործական աշխատանք: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձեռք բերել գծի, տոնի, անդրադարձների արագ ընկալման ունակություն, 2. տարբեր գրաֆիկական նյութերի մշակմամբ ստանալ լույսի ու ստվերի տոնայնություն, 3. կենցաղային իրերի համադրությամբ ստանալ մեկ ընդհանրական պատկեր, 4. որոշակի գրագիտությամբ մշակել առանձին դետալներ, 5. առաջադրանքից կատարել նախանկարներ, այնուհետև կատարել գրագետ կառուցում, 6. տիրապետել տարբեր նյութերի օգտագործման առանձնահատկություններին և հնարավորություններին, 7. ձևավորել գույնի, տոնի, լույսի և ստվերի, ուրվագծի տարածական մտածելակերպ,		

8. ուսանողներին նախապատրաստել պլեների ընթացքում էքստերիերի պատկերման,
9. ստեղծելու սկետչ՝ ինտերիերի հատված և հագուստ:

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու լույս ու ստվեր, անդրադարձներ ստանալու առանձնահատկությունները,
2. ներկայացնելու առարկան պատկերելու սեփական մոտեցումների առանձնահատկությունները,
3. թվարկելու և բնութագրելու ծավալի ստացման հիմնական միջոցները, հետազոտման ընթացքն ու արդյունքները,
4. բացատրելու գծանկարից գունանկարի անցման քայլերի հերթականությունը,
5. բնութագրելու առարկայի գունային կառուցվածքի հիմնական օրինաչափությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. գործնականում ցուցադրելու առարկաների միմյանց վրա և շրջապատի փոխազդեցությունը՝ համաչափությունների գրագետ օգտագործմամբ,
2. կիրառելու լույսի, ստվերի և ծավալի ստացման հիմնական միջոցները,
3. վերլուծելու առարկան՝ պատկերելով բնորոշ հատկությունները,
4. կառուցելու հորինվածքային պատկերներ,
5. ստեղծելու կենցաղային իրերի, զիպսե առարկաների համադրությամբ դեկորատիվ հորինվածք:
6. պատկերելու գեղանկարչական լուծումներով առարկաներ,
7. կատարելու տարբեր նյութերի տեխնիկաներով աշխատանքներ,
8. արտահայտելու ամենաթույլ երևացող տոներ և ծավալներ,
9. օգտագործելու գույնը որպես արտահայտչամիջոց,
10. կատարելու գույնի աստիճանական անցում՝ երանգների քայլերի հերթականությամբ,
11. կատարելու ինտերիերի հատվածի ազատ ստեղծագործական աշխատանք՝ նախանկարների և ճեպանկարների հիման վրա,
12. ստեղծել ինտերիերի հատվածի և հագուստի սկետչ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով:
2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,
3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ,
4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերաբաշխել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 6. քննադատական մտածողության մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ`</b> 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից` 1-ին ընթացիկ քննությանը տրվում է 4 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 2 միավոր` գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է:</p> <p><b>2-րդ ընթացիկ քննությանը</b> տրվում է 5 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար, 2 միավոր` գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 1 միավոր էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) լսարանային ժամերի շրջանակում կատարված աշխատանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: Ընթացիկ ստուգումներ 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 3 միավոր տրվում է գծանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք), 3 միավոր տրվում է գունանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք) և 2 միավոր էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք): Միավորների քայլը 0,2 է: Ինքնուրույն աշխատանք`</b> 3 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1 միավոր տրվում է գծանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար), 1 միավոր տրվում է գունանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար) և 1 միավոր` էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) շրջանակում կատարված նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար): Միավորների քայլը 0,2 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1. Գծանկարչություն Թեմա 1.1. Մարդու գլխի կառուցվածքի հատվածային ուսումնասիրություն /շուրթեր, քիթ, ականջ, աչք/: Թեմա 1.2. Մարդու մարմնի մասերի ուսումնասիրություն /գլխի ձեռք, ոտքի թաթ/: Թեմա 3. Մարդու գլխի մարմնի մասերով հորինված նատյուրմորտ ինտերիերում` կտորի համադրությամբ: <b>Թեմա 4.</b> Բնության ձևերի ուսումնասիրություն:</p> <p><b>2. Գունանկարչություն</b></p> <p><b>Թեմա 2.1.</b> Նատյուրմորտ լսարանի որևէ անկյունում` աթոռի վրա դրված, մրգերով, սենյակային բույսերով, ծալքի համադրությամբ: Թեմա 2.2. Նատյուրմորտ գլխի խոյակով, գրքով, գրենական պիտույքներով, ծալքի համադրությամբ: Թեմա 2.3. Ոճավորված աշխատանք` մարդու գլխի մարմնի մասերով, մրգերով, գունեղ ծալքերի համադրությամբ: Թեմա 2.4. Կատարել ինտերիերի ստեղծագործական հորինվածքային աշխատանք: 3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկետչ) Թեմա 3.1. Բարդ կենցաղային առարկաներ: Բարդ կենցաղային առարկաների կառուցման սկզբունքների ուսումնասիրություն: Թեմա 3.2. Բարդ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում և ծավալի արտահայտումը գույնի միջոցով: Թեմա 3.3. Բարդ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում (արդյունաբերական առարկաներ, կահույք, հագուստի օժանդակ տարրերը` արքեսուարներ): Թեմա 3.4. Բարդ կենցաղային առարկաների էսքիզավորում: Աշխատանքի շարունակություն և ամփոփում:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Учебный рисунок в академии художеств, М., 1990. 2. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970. 3. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004. 4. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012: 5. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015:

6. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002.
7. Рисунок в Академии художеств. Альбом, М., 1990.
8. Ревакин П., Техника акварельной живописи, М., 2017.
9. Сергеев А., Учебный натюрморт. М., 1955.

1.0202/ Բ 36	2. Արվեստի պատմության-1	3. 6. ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 52/0/8	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է՝ ▪ ուսանողներին ծանոթացնել արվեստի առաջացման, զարգացման օրինաչափությունների, նախնադարյան, Հին Եգիպտոսի, Միջագետքի երկրների, Հին Իրանի, Հին Հռոմի ու Հունաստանի, միջնադարյան Եվրոպայի, Հին և միջնադարյան Հայաստանի մշակույթների պատմության, կրոնա-դիցաբանության, համաշխարհային գեղարվեստական համապատկերում դրանցից յուրաքանչյուրի ներդրման և փոխառանջությունների հետ, ▪ ուսանողներին սովորեցնել և հասու դարձնել միջնադարյան արվեստի տիպաբանությանը, դրա գեղարվեստական առանձնահատկություններին, ապա հետևել դրա տարբեր դրսևորումներին՝ սկսած Արևմտյան Եվրոպայից մինչև հարավային ու արևելյան Ասիայի երկրներ և Հայաստան, ▪ ուսանողներին ներկայացնել բյուզանդական արվեստի պատմությունը, ուսուցանել քրիստոնեական արվեստի սիմվոլիկ և կանոնիկ բնույթից բխող պատկերագրության հիմունքները, ներկայացնել արևմտաքրիստոնեական արվեստի պատմությունը, ոճերը, իսլամական արվեստը, ▪ ուսանողներին ծանոթացնել Վանի թագավորության, հին հայկական և միջնադարյան քաղաքաշինությանը, ճարտարապետությանը, որմնանկարչությանը, կիրառական արվեստներն, պատկերացում ձևավորել հայկական վաղ միջնադարյան պաշտամունքային շինությունների տիպերի, միջնադարյան ճարտարապետական դպրոցների և վանական համալիրների մասին, ▪ ուսանողներին ծանոթացնել Հայաստանի և հայկական գաղթօջախների արվեստին, հանրահայտ արվեստագետների ստեղծագործություններին: Դասընթացի խնդիրները. 1. ուսանողներին ներկայացնել «Արվեստի պատմություն-1» առարկայի բովանդակությունը և աջակցել յուրացնելու այն: 2. ուսումնասիրել արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, փուլերը: 3. ուսանողներին դարձնել հիշյալ երկրների կարևոր հուշարձանների հաղորդակիցը իյուստրատիվ նյութի, տեսաֆիլմերի, ինչպես նաև թանգարաններ այցելությունների հիման վրա: 4. ուսանողների մոտ ձևավորել լսարանային և արտալսարանային աշխատանքների պլանավորում, ստուգումներ նյութի ուսումնասիրության ընթացքում (սեմինարներ, ինքնուրույն աշխատանքներ, ցուցահանդեսների, պատմական հուշարձանների այցելություն և այլն): 9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ներկայացնելու հայ և համաշխարհային արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, տալու արվեստի սահմանումը, թվարկելու արվեստի տեսակները, ոճերը, 2. բացատրելու արևելյան երկրների, անտիկ աշխարհի, Հայաստանի դիցաբանությունը, թվարկելու համաշխարհային և ազգային կրոնները, բացահայտելու արվեստի հետ դրանց կապը, 3. թվարկելու նշված երկրների արվեստների առավել հայտնի հուշարձանները և հայտնի վարպետների ստեղծագործությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. վերլուծելու նշված երկրների արվեստների խնդիրները, 2. գնահատելու տարբեր երկրների արվեստների գլխավոր առանձնահատկությունները, բնորոշ գծերը, 3. տեսանյութերի, կարճամետրաժ ֆիլմերի և իյուստրատիվ նյութերի միջոցով ցուցադրելու և վերլուծելու համաշխարհային հռչակ վայելող ստեղծագործությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. բացահայտելու տարբեր երկրների արվեստների տեղը և դերը համաշխարհային արվեստի մեջ, 2. գնահատելու արվեստի գործերի գեղարվեստական արժեքը, 3. աշխատելու թիմում:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույթները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, դեկլարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. • խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), • գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), • գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), • ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), • ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Գնահատվում է առանց ընթացիկ քննությունների գնահատման՝ առավելագույն 20 միավոր՝ Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է: Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1. Համաշխարհային արվեստի պատմություն. Թեմա 1.1. Ներածություն: Նախնադարյան արվեստ: Թեմա 1.2. Հին Եգիպտոսի արվեստը: Թեմա 1.3. Միջագետքի երկրների արվեստը: Թեմա 1.4. Հին Իրանի արվեստը: Թեմա 1.5. Կրետե-Միկենյան արվեստ: Թեմա 1.6. Հին Հունաստանի արվեստը. Հոմերոսյան շրջան, Արիստիկ շրջան, Դասական շրջան, Հելլենիզմ: Թեմա 1.7. Հին Հռոմի արվեստը. հանրապետական շրջան, կայսերական շրջան, ուշ հռոմեական շրջան: Թեմա 1.8. Միջնադարյան արվեստ. Բյուզանդիայի արվեստը: Թեմա 1.9. Արևմտյան Եվրոպայի միջնադարյան արվեստը. ռոմանական և գոթական արվեստ: Թեմա 1.10. Ռուսաստանի միջնադարյան արվեստը: Թեմա 1.11. Իսլամական արվեստ: Թեմա 1.12. Հարավային և արևելյան Ասիայի երկրների հին և միջնադարյան արվեստը. Չինաստան, Ճապոնիա, Հնդկաստան: 2. Հայ արվեստի պատմություն. Թեմա 2.1. Հայկական լեռնաշխարհի հնագույն արվեստը /սկզբնավորումից-մինչև մ.թ.ա. 10-րդ դար/: Թեմա 2.2. Արարատյան թագավորության /Ուրարտուի/ արվեստը մ.թ.ա. 9-6-րդ դդ.: Թեմա 2.3. Հելլենիստական Հայաստանի արվեստը / մ. թ. ա. 2-մ. թ. 3-րդ դդ./: Թեմա 2.4. Հայաստանի արվեստը վաղ միջնադարում /4-7-րդ դդ. ճարտարապետություն, քանդակագործություն, գեղանկարչություն/: Թեմա 2.5. Հայաստանի արվեստը զարգացած միջնադարում /ճարտարապետական դպրոցներ և ճարտարապետներ, խաչքարային արվեստ, վանքային համալիրներ, դեկորատիվ-կիրառական արվեստներ/: Թեմա 2.6. Կիլիկիայի հայկական թագավորության արվեստը /ճարտարապետության, մանրանկարչության նշանավոր կենտրոնները, առավել նշանավոր վարպետներ/: Թեմա 2.7. Հայկական գաղթօջախների արվեստը /Վրաստան, Դրիմ, Լեհաստան, Ուկրաինա, Ռուսաստան, Իրան/: Թեմա 2.8. Հովնաթանյաններ:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Վ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005: 2. Կուզմինա Մ., Մայցևա Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003: 3. Աղասայան Ա., Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Մ., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Եժ, 2009: 4. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Մ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005: 5. Մկրտչյան Շ., Լեռնային Ղարաբաղի պատմաճարտարապետական հուշարձանները, Եժ, 1985: 6. Թորոմանյան Թ., Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմություն, հ.2, Եր., 1942: 7. Մարտիրոսյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, գիրք Ա, Բ, Գ, Եր., 1971-1978: 8. Հակոբյան Հ., Կորիմազյան Է., Հայկական մանրանկարչություն, Եր., 1987: 9. Колпинский Ю. Д., Памятники мирового искусства, т. 1, 2, 3, М., 1971.

1. 0404/Բ 08	2. Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4.4 Ժամ/շաբ.	5. 20/40/ 0	
6. 3- րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի /Corel Draw/ և AutoCAD (2D) ծրագրերի հնարավորություններից, կատարել ցանկացած բարդության աշխատանքներ: Դասընթացի խնդիրները. 1. սովորեցնել Corel Draw, AutoCAD ծրագրերի գործիքակազմին, 2. կիրառել պատտանների, գրքերի կազմի նախագծում, 3. ստեղծել տեքստային ոճեր, 4. սովորեցնել նախագծել, չափագրել և գունավորել 2D պատկերներ, 5. աջակցել ստեղծելու անհատական նախագծեր՝ Corel Draw և AutoCAD ծրագրի օգնությամբ:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու Corel Draw և AutoCAD ծրագրերի գործիքակազմը դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառնությունները, 2. անհատական նախագծեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և բացատրելու Corel Draw և AutoCAD ծրագրերի գործիքակազմի ընտրությունը բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. Corel Draw ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ, 2. Corel Draw ծրագրի օգնությամբ պատրաստելու և ներկայացնելու անհատական նախագծեր, 3. 2D ծրագրի օգնությամբ նախագծելու, չափագրելու և գունավորելու պատկերներ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ, 2. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ, 3. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները, 4. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), 2. գնական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և գնական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը), 3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքները, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը), 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք		

սկզբնաղբյուրների հետ), 5. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ), 6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով):		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր յուրաքանչյուրը 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 1-ին ընթացիկ քննություն- առավելագույնը 4 միավոր՝ 2 միավորը ուսանողը վաստակում է մինչև ընթացիկ քննությունը պլանավորված գործնական առաջադրանքներից, 2 միավոր քննական հարցատոմսերից: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: 2-րդ ընթացիկ քննություն- առավելագույն 4 միավոր՝ 2 միավորը ուսանողը վաստակում է մինչև ընթացիկ քննությունը պլանավորված գործնական առաջադրանքներից, 2 միավոր քննական հարցատոմսերից: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ գնահատվում է 4 միավոր, որը ուսանողը վաստակում է կիսամյակի ընթացքում կատարած ինքնուրույն առաջադրանքների հիման վրա: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: Եզրափակիչ քննություն՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:		
11. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Corel Draw և AutoCAD ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում: Ծրագրի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, նպատակը, գործառնությունները: Թեմա 2. Այցեքարտի և տարբերանշանի դիզայն: Թեմա 3. Գրքի կազմի ձևավորում: Թեմա 4. Պաստառի էքսիզներ և նախագիծ: Թեմա 5. Հատակագծերի պրոյեկցիաների կառուցում: Թեմա 6. Տարբեր բարդության պատկերների 2D նախագծում, չափագրում և գունավորում: Թեմա 7. Նախագծված աշխատանքների համակարգում, տպագրում և հիշում տարբեր ձևաչափերով: Թեմա 8. Առարկայի չափագրում և կառուցում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ 1. Райман М., Самоучитель Auto CAD, 2014. 2. Полещук Н. Н., Самоучитель Auto CAD, 2014. 3. Мохов И. С., Самоучитель Auto CAD, 2014. 4. Линн А., Полезные советы Auto CAD. 5. Жаров Н., Полное руководство Auto CAD, 2012. 6. Сазонов А., Трехмерное моделирование в Auto CAD, 2011. 7. Free Vectors, Stock Photos & PSD Downloads Freepik 8. Download Free Pictures & Images [HD] Unsplash 9. Wood Texture Photos, Download Free Wood Texture Stock Photos & HD Images (pexels.com) 10. Millions of PNG Images, Backgrounds and Vectors for Free Download Pngtree 11. 870000+ Png Images, Free Transparent Images Download - Lovepik 12. Color Trends + Palettes :: COLOURlovers 13. Design Seeds (design-seeds.com) 14. Search Projects Photos, videos, logos, illustrations and branding on Behance 15. Browse Fonts - Google Fonts 16. Free Fonts 99,000+ Font Downloads FontSpace 17. https://photoshop-master.ru/articles/ 18. https://ru.freepik.com/ 19. http://www.pexels.com/		

1. 0404/ Բ	2. Օրնամենտալ ոճավորում	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 4/26/0	
6. 3-րդ կիսամյակ	7. Առանց էզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին ծանոթացնել օրնամենտալ ոճավորման սկզբունքներին, կոմպոզիցիայի տեսակներին, դրանց նախագծման ու կիրառման հնարավորություններին, օրնամենտալ ոճավորման և նախագծման հմտությունների կիրառմանը: Դասընթացի խնդիրները. 1. ձևավորել կոմպոզիցիա կառուցելու հմտություն, 2. ձևավորել կոմպոզիցիայի ճիշտ տեղադրման հմտություն, 3. ձևավորել գույնով/գուաշով/աշխատելու հմտություն: 4. գծագրերում և գործնական աշխատանքներում կիրառելու գծագրության, կոմպոզիցիայի հիմունքների, գունատեսության գիտելիքները:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ճանաչելու կոմպոզիցիայի կառուցման և տեղադրման հիմնական մեթոդները, 2. ճանաչելու սիմետրիկ, ասիմետրիկ, դինամիկ և ստատիկ կոմպոզիցիաները, 3. ճանաչելու և տարբերակելու օրնամենտներն ըստ ոճերի, 4. բացատրելու գույների հարաբերությունները, 5. մեկնաբանելու սեփական էսքիզներն ու կոմպոզիցիաները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ 2. ստեղծելու հետաքրքիր գունային լուծումներով կոմպոզիցիաներ, 3. ստեղծելու և ոճավորելու հետաքրքիր կառուցվածքով երկրաչափական օրնամենտներ, 4. չափագրելու և գծագրելու ըստ մասշտաբի, 5. պատրաստելու մանրակերտ, 6. կատարելու և ոճավորելու նախանկարներ, 7. նկարելու ապակու տարբեր հարթությունների վրա՝ օգտագործելով համապատասխան հորինվածքային պատկեր, 8. գործնականում կիրառելու և՛ ազգային և՛ այլ ժողովուրդների զարդամոտիվները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. կատարելու թիմային աշխատանք:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագույացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունակարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը և այլն), 2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների ի, մակետների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն), 3. գործնական մեթոդները (լսարանային առաջադրանքները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն), 4. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույգ կազմիր – քննարկիր, ձևակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն), 5. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն), 7. վերահսկողության մեթոդները (գործնական, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0,2 է:

Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,2 է:

Ընթացիկ ստուգումներ՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,2 է:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.

Ներածություն: Թեմա 1. Օրնամենտ: Օրնամենտի դերն ու գործառույթը որպես արտահայտչական միջոց:

Թեմա 2. Երկրաչափական օրնամենտի կառուցման սկզբունքը՝ կետ, գիծ, մարմին: Օրնամենտալ շրջան: Ցանցային կառուցում: **Թեմա 3.** Օրնամենտալ մարմինների գծապատկերների ծավալաձևերի և գունահարաբերումների պայմանական ձևերի կիրառումը ռճավորման մեջ: **Թեմա 4.** Ռճավորումը որպես հորինվածքի ռիթմիկ կազմակերպման օրինաչափ մեթոդ: **Թեմա 5.** Օրնամենտի առանձնահատկությունը մակերեսի և նյութի պարտադիր կապի կառուցողական տրամաբանության մեջ: **Թեմա 6.** Ստեղծագործական գործունեություն: Գեղարվեստական նոր ձևերի կազմակերպման միջոցներն ու սկզբունքները:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Հրայր (Բագե) Խաչերյան, Արմեն Քյուրքչյան, «Հայկական զարդարվեստ», Եր. , 2012 թ.:
2. Մնացականյան Ա., Հայկական զարդարվեստ, Եր. , ՀՀԳԱԱ 1956թ.:
3. Братуся Б. С., т 2, Ощущение и восприятие, Изд. ц. «Академия», 2007.
4. Кринский В. Ф., Ламцов И. В., Туркус М. А., Элементы архитектурно-пространственной композиции- М.,1938.
5. Чернихов Я., Орнамент, композиционно-классические построения, 1931.

1. 0403/B29	2. Նկարչություն – 4	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 10/80/0	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթանալ գանգի, տաշվածքով գիպսե զլխի անատոմիական կառուցվածքին, ուսանողներին սովորեցնել նկարել մարդու գանգ, տաշվածքով և անատոմիական գլուխ, կատարել դիզայներական ուղղվածությամբ նախագծեր, ինտերիերի նախանկարներ: Ուսանողներին սովորեցնել իրենց աշխատանքների վերաբերյալ կատարելու քննակումներ, վերլուծություններ՝ առաջադրանքները հասցնելով տրամաբանական ավարտին: Մի քանի առարկաներով կատարելու ստեղծագործական աշխատանքներ, քաղաքային կամ գյուղական պատկերներով ձևավորել էքստերիեր, կատարել ինտերիերի հատվածի սկետչ: Դասընթացի խնդիրները. 1. գծանկարի միջոցով կատարել նախանկարներ և ճեպանկարներ, 2. ուսումնասիրել հեռանկարը, լույսը, ստվերը, գիծը, տոնը՝ որպես ամբողջական միջավայր, 3. ուսումնասիրվող իրերի համադրությամբ ստանալ մեկ ընդհանրական պատկեր՝ հորինվածքային-դեկորատիվ աշխատանք: 4. սովորեցնել աշխատել տարբեր նյութերով, 5. գունախաղի տաք և սառը տոների միջոցով ստանալ եռաչափ տարածություն, 6. ուսանողներին նախապատրաստել պլեների ընթացքում էքստերիերի պատկերման, 7. ստեղծելու ինտերիերի հատվածի սկետչ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ներկայացնելու հորինվածքում և ինտերիերում հեռանկարի կառուցման ձևերը, 2. ներկայացնելու և մեկնաբանելու հեռանկարում իրերի ու առարկաների կրճատման տրամաբանությունը: 3. ներկայացնելու տարբեր նյութականությամբ առարկաների յուրահատկությունները, 4. նշելու մի քանի նյութերով ստեղծագործական աշխատանքի առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. հասցնելու առաջադրանքները տրամաբանական ավարտուն տեսքի, 2. կատարելու ճեպանկարներ, ավարտուն նախանկարներ, 3. կատարելու գունատոնային, գունաձավալային հստակ, ներդաշնակ համադրում, 4. պատկերվող նյութի վերաբերյալ կատարելու հետազոտական աշխատանքներ և օգտագործելու դրանք ստեղծագործական աշխատանքներում, 5. ստանալու ծավալ՝ գծի, տոնի, լույսի և ստվերի օգնությամբ, 6. կատարելու համաչափ, գրագետ, վերլուծական կառուցում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով: 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:	10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Մ2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,	

6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից՝ 1-ին ընթացիկ քննությանը տրվում է 4 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: 2-րդ ընթացիկ քննությանը տրվում է 5 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար, 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 1 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) լսարանային ժամերի շրջանակում կատարված աշխատանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: Ընթացիկ ստուգումներ 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 3 միավոր տրվում է գծանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք), 3 միավոր տրվում է գունանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք) և 2 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք): Միավորների քայլը 0,2 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1 միավոր տրվում է գծանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար), 1 միավոր տրվում է գունանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար) և 1 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) շրջանակում կատարված նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար): Միավորների քայլը 0,2 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1. Գծանկարչություն Թեմա 1.1. Մարդու գիպսե անատոմիական գլուխ: Թեմա 1.2. Տաշվածքներով գիպսե գլուխ: Թեմա 1.3. Մարդու գանգ՝ դրված աթոռին ինտերիերում՝ տարբեր դիրքերից: Թեմա 1.4. Գիպսե դիմակ՝ կտորի համադրությամբ: 2. Գունանկարչություն Թեմա 2.1. Նատյուրմորտ՝ դրված լուսամուտի գոգին, կենցաղային առարկաներով, սենյակային բույսով, ծալքի համադրությամբ: Թեմա 2.2. Նատյուրմորտ՝ գիպսե զարդանախշով, երաժշտական գործիքով, ծալքի համադրությամբ: Թեմա 2.3. Նատյուրմորտ մարդու գանգով, մոմակալով, մրգերով՝ ծալքերի համադրությամբ: Թեմա 2.4. Գիպսե դիմակով, մրգերով նատյուրմորտ՝ գունեղ ծալքերի համադրությամբ: 3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկետչ) Թեմա 3.1. Ինտերիերի էսքիզավորում: Թեմա 3.2. Ննջասենյակ Թեմա 3.3. Խոհանոց Թեմա 3.4. Հյուրասենյակ Թեմա 3.5. Սանհանգույց:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970. 2. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015: 3. Кузин В. С., Наброски и зарисовки, М., 1981. 4. Ли Н. Г., Основы учебного академического рисунка, М., 2006. 6. Ли. Н., Голова человека основы академического рисунка, Издательство: Эксмо, М., 2016 г. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002. 7. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984. 8. Николай Белов: Основы техники рисунка Издательство: Харвест, Минск, 2012: 9. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие. М.: Владос, 2010. 10. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017. 11. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 . 12. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грегга Элберта, М., 1998.

1. 0403/F 37	2. «ՀԲ» Արվեստի պատմություն-2	3. 6. ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 52/0/8	
6. 4-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին անհրաժեշտ գիտելիքներ հաղորդել արևմտաեվրոպական երկրների՝ Իտալիայի, Նիդեռլանդների, Գերմանիայի, Ֆրանսիայի և Իսպանիայի վերածնության դարաշրջանի արվեստի, XVII դարի եվրոպական առաջատար գեղարվեստական դպրոցների, XVIII-XIX դդ. եվրոպական արվեստի և ոճական ուղղությունների մասին, ձևավորել գիտելիքներ XIX-XXI դդ. արևմտաեվրոպական և ռուսական գեղարվեստական ուղղությունների /ռեալիզմ, իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ, սիմվոլիզմ, մոդեռնի /էքսպրեսիոնիզմ, կուբիզմ, աբստրակցիոնիզմ, ֆովիզմ, ֆուտուրիզմ, դադաիզմ, սյուրռեալիզմ/, պոստմոդեռնիզմ/վիդեո-արտ, պերֆորմանս, գրաֆֆիտ, կոնցեպտուալ արվեստ, բոդի արտ, կինետիկ արվեստ, ակցիոնիզմ, ֆլեշմոբ/, մասնավոր հավաքածուների և աճուրդի տների, XX-XXI դդ. ճարտարապետության և քանդակագործության հիմնական միտումների վերաբերյալ, ծանոթացնել XVIII-XXI դդ. հայ արվեստի պատմությանը, առանձնահատկություններին Հայաստանում և Միջուրբում, ցույց տալ հայ ստեղծագործ մտքի տեղն ու դերը տվյալ ժամանակաշրջանի արվեստում: Դասընթացի խնդիրները. 1. ուսանողներին ընկալելի դանձնել XV-XIX դդ. արվեստի պատմության օրինաչափությունները, զարգացման առանձնահատկությունները, 2. ուսանողներին ծանոթացնել XV-XIX դդ. արվեստի կարևոր հուշարձաններին և համաշխարհային հռչակ վայելող արվեստագետների ստեղծագործություններին, 3. ուսումնասիրել XIX դ. վերջի–XXI դ. Սկզբի արվեստի պատմության օրինաչափությունները, մոդեռնիստական, պոստմոդեռնիստական ուղղությունները, դրանց զարգացման առանձնահատկությունները, 4. իրականացնելու ստեղծագործությունների դիտում, հետազոտական արդյունքների ամփոփում: 9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու XV-XXI դդ. արվեստի պատմության ուսումնասիրության առարկան, դրա զարգացման առանձնահատկությունները, տեղն ու դերը համաշխարհային քաղաքակրթության մեջ, 2. մասնանշելու XV-XXI դդ. համաշխարհային արվեստի հիմնական շրջանները, ոճերը, 3. թվարկելու XV-XXI դդ. Արվեստի հանրահայտ արվեստագետներին և նրանց գլուխգործոցները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. վերլուծելու նշված դարաշրջանների հայ և համաշխարհային հանրահայտ արվեստագետների ստեղծագործությունները, նշելու նրանց տեղն ու դերը համաշխարհային մշակույթի զարգացման մեջ, 2. բացատրելու և հիմնավորելու արվեստի դաստիարակության պատմական դերը, 3. ներկայացնելու XV-XXI դդ. հայ և համաշխարհային արվեստների պատմությունը մշակութային միջոցառումների, բանավեճերի ժամանակ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. համեմատելու և գնահատելու XV-XXI դդ. արտասահմանյան և հայ առաջատար արվեստագետների գործունեությունը, 10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: 11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), 2. գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն) 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական-ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),		

5. Ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդ՝ հետազոտական բաղադրիչին՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0,5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 4 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է: Եզրափակիչ քննություն՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Համաշխարհային արվեստի պատմություն Թեմա 1.1. Վերածննդի արվեստը Իտալիայում: Պրոտոռենեսանս: Վաղ վերածնունդ: Բարձր վերածնունդ: Թեմա 1.2. Վերածնունդը Վենետիկում: Թեմա 1.3. Հյուսիսային վերածնունդ. Նիդեռլանդներ, Գերմանիա, Ֆրանսիա: Թեմա 1.4. Եվրոպական արվեստը XVII դարում /Իտալիա, Հոլանդիա, Ֆլանդրիա, Իսպանիա, Ֆրանսիա/: Թեմա 1.5. XVIII-XIX դդ եվրոպական արվեստը /Ֆրանսիա, Անգլիա, Իսպանիա/: Թեմա 1.6. Ռուսական արվեստը XIX դարում. ակադեմիական կլասիցիզմ, քննադատական ռեալիզմ, պերեդվիժնիկներ: Թեմա 1.7. Ֆրանսիական արվեստը XIX դարի վերջին /իմպրեսիոնիզմ, պոստիմպրեսիոնիզմ/: Թեմա 1.8. XX դարի մոդեռնիստական ուղղությունները: Թեմա 1.9. Ռուսական արվեստը XIX–XX դդ. սահմանագլխին. /«Ռուս նկարիչների միություն», «Միք իսկուսստվա», «Գոլուբայա Ռոզա», «Բուրնովի վալետ» խմբավորումները, ռուսական ավանգարդը/: Թեմա 1.10. Արդի արվեստի հիմնական ուղղությունները:		
Հայ արվեստի պատմություն Թեմա 2.1. Հակական արվեստը XIX դարում /Հ. Այվազովսկի, Գ. Բաշինջաղյան, Վ. Սուրենյանց/: Թեմա 2.2. Հայկական արվեստը XIX դ. վերջին և XX դարասկզբին /Հ. Արծաթապանյան, Ս.Աղաջանյան, Փ.Թերլեմեզյան, Ե. Նազարյան, Ե.Թադևոսյան, Վ. Խոջաբեկյան, Վ. Գալֆեճյան, Գ. Յակուլով, Ե. Ոսկան, Հ. Գյուրջյան/: Թեմա 2.3. Հայաստանի XX դարի առաջին կեսի արվեստը /Ա. Թամանյան, Մ. Սարյան, Հ. Կոջոյան, Ա. Սարգսյան, Ե. Քոչար, Ղ.Զուբար, Է. Իսաբեկյան/: Թեմա 2.4. Հայաստանի XX դարի երկրորդ կեսի արվեստը /Հ. Զարգարյան, Գ. Խանջյան, Հ. Հակոբյան, Մ. Ավետիսյան, Ա. Շիրազ, հայկական գրաֆիկան, գրքային նկարազարդումներն ու պլակատը/: Թեմա 2.5. Սփյուռքահայ նկարիչներ /Էդգար Շահին, Գառգու, Արշիլ Գորկի, Ռ. Շիշմանյան, Ժանսեն/: Թեմա 2.6. Արդի հայ արվեստ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Վ., Համաշխարհային և հայ պատմության ուղեցույց, Եր., 2005: 2. Կուզմինա Մ., Մալցևա Ն., Արտասահմանյան արվեստի պատմություն, Եր., 2003: 3. Աղասայան Ա., Հակոբյան Հ., Հասրաթյան Մ., Ղազարյան Վ., Հայ արվեստի պատմություն, Եր., 2009: 4. Մկրտչյան Շ., Լեռնային Ղարաբաղի պատմաճարտարապետական հուշարձանները, Եր., 1985: 5. Թորամանյան Թ., Նյութեր հայկական ճարտարապետության պատմություն, հ.2, Եր., 1942: 6. Մարտիկյան Ե., Հայկական կերպարվեստի պատմություն, գիրք Ա,Բ,Գ, Եր., 1971-1978: 7. Колпинский Ю., Памятники мирового искусства, т.7, т.8, М., 1971-1987.		

1. 0104/Բ 09	2. Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/ շաբ.	5. 20/40/ 0	
6. 4- րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի /Adobe Photoshop/ և AutoCAD 3D ծրագրերի հնարավորություններից: Եռաչափ մոդելավորման ճանապարհով կառուցել առարկաներ, ինտերիեր՝ ունենալով իրատեսական ոճի պատկերներ: Դասընթացի խնդիրները. 1. տիրապետել Adobe Photoshop և AutoCAD 3D և Lumion ծրագրերի գործիքակազմին, 2. կազմել անհատական նախագծեր՝ Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ, 3. նախագծել, չափագրել, գունավորել և մոդելավորել եռաչափ պատկերներ:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.

1. ներկայացնելու Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմը դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառնությունները,
2. անհատական կոլաժներ և տեքստեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և կիրառելու Adobe Photoshop ծրագրի գործիքակազմը,
3. ներկայացնելու 3D ծրագրի լուսային միջավայր ստեղծելու գործիքակազմը, դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառնությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.

1. Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոլաժների կառուցումներ,
2. 3D ծրագրի օգնությամբ կատարելու եռաչափ պարզ և բարդ առարկաների մոդելավորում,
3. 3D ծրագրի օգնությամբ նախագծելու եռաչափ պատկերներ:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ,
2. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ,
3. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները,
4. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն:

Ա2 Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագույացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը),
2. զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),
3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունների, տնային առաջադրանքի կատարումը),
4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ),
5. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ),
6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր յուրաքանչյուրը 4 միավոր առավելագույն արժեքով:

1-ին ընթացիկ քննություն- առավելագույնը 4 միավոր՝ 2 միավորը ուսանողը վաստակում է մինչև ընթացիկ

քննությունը պլանավորված գործնական առաջադրանքներից, 2 միավոր քննական հարցատոմսերից: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: 2-րդ ընթացիկ քննություն- առավելագույն 4 միավոր՝ 2 միավորը ուսանողը վաստակում է մինչև ընթացիկ քննությունը պլանավորված գործնական առաջադրանքներից, 2 միավոր քննական հարցատոմսերից: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: Ինքնուրույն աշխատանք գնահատվում է 4 միավոր, որը ուսանողը վաստակում է կիսամյակի ընթացքում կատարած ինքնուրույն առաջադրանքների հիման վրա: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: Եզրափակիչ քննություն՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:		
13. Համառոտ բովանդակություն: Թեմա 1. Adobe Photoshop և Auto CAD և Lumion ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում: Ծրագրերի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, դրանց նպատակը, գործառույթները: Թեմա 2. Ձևափոխման աշխատանքներ JPEG- ների հետ (կոլաժ, որոշակի հատվածների ջնշում, գունափոխում): Թեմա 3. Ֆիրմային ոճի ստեղծում: Թեմա 4. Լուսային միջավայրի ստեղծում: Լուսային գործիքների տեղադրում: Թեմա 5. Եռաչափ ինտերիերի ստեղծում: Թեմա 6. Մոդելավորմանը անհրաժեշտ տեսքերի ստեղծում, հիշում, ֆոտոռեալիստիկ JPEG-ների ստացում՝ մոդելից, ռենդերային ճանապարհով:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Райман М., Самоучитель Auto CAD, 2014. 2. Полещук Н. Н., Самоучитель Auto CAD, 2014. 3. Мохов И. С., Самоучитель Auto CAD, 2014. 4. Линн А., Полезные советы Auto CAD. 5. Жаров Н., Полное руководство Auto CAD, 2012. 6. Сазонов А., Трёхмерное моделирование в Auto CAD, 2011. 7. Free Vectors, Stock Photos & PSD Downloads Freepik 8. Download Free Pictures & Images [HD] Unsplash 9. Wood Texture Photos, Download Free Wood Texture Stock Photos & HD Images (pexels.com) 10. Millions of PNG Images, Backgrounds and Vectors for Free Download Pngtree 11. 870000+ Png Images, Free Transparent Images Download - Lovepik 12. Color Trends + Palettes :: COLOURlovers 13. Design Seeds (design-seeds.com) 14. Search Projects Photos, videos, logos, illustrations and branding on Behance 15. Browse Fonts - Google Fonts 16. Free Fonts 99,000+ Font Downloads FontSpace 17. https://photoshop-master.ru/articles/ 18. https://ru.freepik.com/ 19. http://www.pexels.com/		

1. 0403/Բ 07	2. Նկարչություն – 5	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 8/82/0	
6. 5-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ուսանողներին կատարել գլխի տարածական, ծավալային պատկերում, դիզայնական նախագծերի գծանկարներ, նյութը տեսնել երկրաչափական կառուցվածքով: Բացատրել ինտերիերի և էքստերիերի հատվածի սկետչ-ձևավորման առանձնահատկությունները: Ուսանողներին սովորեցնել տարբեր նյութերով աշխատելու խառը տեխնիկաներին, ձևավորել սեփական կարծիք ու վերլուծական մտածողություն: Դասընթացի խնդիրները. 1. ուսումնասիրել գիծը, տոնը, լույսը և ստվերը, 2. օգտագործել հեռանկարը՝ որպես ծավալի վերարտադրման արտահայտչամիջոց, 3. տիրապետել տարբեր նյութերով աշխատելու տեխնիկաներին, 4. հասկանալ գունանկարի առանձնահատկությունները: 5. գծանկարի միջոցով նկարել նատյուրմորտ՝ գիպսե գլխի առկայությամբ ինտերիերում, 6. տարբեր մեթոդներով ուսումնասիրել դիմանկարը շրջապատում 7. կատարել ինտերիերի և էքստերիերի սկետչ-ձևավորում, 8. ստեղծել մասնաճյուղի որևէ շքամուտքի սկետչ-ձևավորում:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝

ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն

1. նկարելու մարդու գլխի համաչափությունները՝ ցուցադրելով նրա կառուցվածքը,
2. համակցելու գիպսե գլուխը տարբեր առարկաների և կենցաղային իրերի հետ,
3. բացատրելու ծավալների ստացման տրամաբանությունը և մեթոդները:
4. ճանաչելու գեղանկարչության համաշխարհային լավագույն օրինակները,
5. բացատրելու սեփական մտահղացումները, նախանկարներն ու աշխատանքները,
6. իմանալ ինտերիերի և էքստերիերի սկետչ-ձևավորման առանձնահատկությունները,
7. մասնագիտորեն ճիշտ արտահայտելու, բացատրելու սեփական մտքերը և ստեղծագործությունները:

բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ

1. ներկայացնել մասնաձյուղի որևէ շքամուտքի սկետչ-նախագիծ,
2. կառուցելու մարդու գիպսե գլուխ՝ կենցաղային իրերի համադրությամբ, կատարելու տոնային, գծային աշխատանք:
3. ստեղծելու դեկորատիվ հորինվածքային աշխատանքներ գիպսե զարդանախշով, կենցաղային խառը առարկաներով՝ հմտորեն աշխատելու ջրաներկով, յուղաներկով, այլ նյութերով,
4. կատարել ճեպանկարներ և նախանկարներ,
5. կատարել աշխատանքներ տարբեր նյութականություն ունեցող իրերով՝ պատկերելով բնորոշ հատկությունները:

գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.

1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով:
2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում,
3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ,
4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները.

Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ2. Ստեղծել և վերաբրտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագույացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները,
2. զննական մեթոդները,
3. գործնական մեթոդները,
4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,
5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները,
6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները,
7. քննադատական մտածողության մեթոդները,

8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից՝ 1-ին ընթացիկ քննությանը տրվում է 4 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: 2-րդ ընթացիկ քննությանը տրվում է 5 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար, 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 1 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) լսարանային ժամերի շրջանակում կատարված աշխատանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: Ընթացիկ ստուգումներ 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 3 միավոր տրվում է գծանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք), 3 միավոր տրվում է գունանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք) և 2 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք): Միավորների քայլը 0,2 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1 միավոր տրվում է գծանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար), 1 միավոր տրվում է գունանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար) և 1 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) շրջանակում կատարված նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար): Միավորների քայլը 0,2 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1. Գծանկարչություն Թեմա 1.1. Գիպսե գլուխ. Վոլտեր, Սոկրատ: Թեմա 1.2. Գիպսե գլխով համադրված նատյուրմորտ ինտերիերում: Թեմա 1.3. Գիպսե անատոմիական մարմին: Թեմա 1.4. Գիպսե իրան: 2. Գունանկարչություն Թեմա 2.1. Ոճավորված նատյուրմորտ գիպսե գլխով, կենցաղային խառը առարկաներով: Թեմա 2.2. Գիպսե մարմնով, կենցաղային իրերով և մրգերով համադրված նատյուրմորտ ինտերիերում: Թեմա 2. 3. Նատյուրմորտ հատակին դրված ծավալով մեծ կենցաղային առարկաներով՝ ծալքերի համադրությամբ: 2.4. Գիպսե անատոմիական մարմնով ոճավորված նատյուրմորտ միջավայրում: 3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկետչ) Թեմա 3.1. Էքստերիերում կիրառվող գրաֆիկական էլեմենտների ուսումնասիրություն (անտուրաժ): Թեմա 3.2. Ծառերի ոճավորում և էսքիզավորում՝ հատակագծում և միջավայրում: Թեմա 3.3. Մարդկային ֆիգուրների ոճավորում և էսքիզավորում: Թեմա 3.4. Ճարտարապետական էսքիզավորման ուսումնասիրություն և կատարում: Թեմա 3.5. Էքստերիերի էսքիզավորում (Աշխատանքը կարելի է կատարել դրսում՝ աշխատելով իրական կառույցների հետ):
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Барщ А., наброски и зарисовки, М., 1970. 2. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015: 3. Кузин В. С., наброски и зарисовки, М., 1981. 4. Ли Н. Г., Основы учебного академического рисунка, М., 2006. 5. Ли. Н., Голова человека основы академического рисунка, М., 2016 г. 6. Лушников Б. В., Рисунок. Портрет, М., 2002. 7. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984. 8. Николай Белов: Основы техники рисунка, Минск, 2012: 9. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие. М.: Владос, 2010. 10. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017. 11. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 . 12. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грегга Элберта, М., 1998. 13. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грегга Элберта, М., 1998.

1. 0404/Բ 10	2. Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -3	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 5- րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի Adobe Illustrator և 3D ծրագրերի հնարավորություններից: Եռաչափ մոդելավորման ճանապարհով կառուցել առարկաներ, էքստերիեր՝ ունենալով իրատեսական ոճի պատկերներ: Դասընթացի խնդիրները. 1. Ներկայացնել Adobe Illustrator և 3D ծրագրերի գործիքակազմը: 2. Սովորեցնել նախագծել, չափագրել, գունավորել և մոդելավորել ինտերիերի եռաչափ պատկերներ: 3. Սովորեցնել նախագծել պաստառներ, գրքերի կազմեր: 4. Աջակցել Adobe Illustrator ծրագրի օգնությամբ անհատական նախագծերի կազմմանը:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու 3D և Adobe Illustrator ծրագրերի լուսային միջավայր ստեղծելու գործիքակազմերը, դրանց կիրառությունը, նպատակը, գործառնությունները, 2. անհատական նախագծեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և բացատրելու Adobe Illustrator ծրագրի գործիքակազմի ընտրությունը բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. 3D ծրագրի օգնությամբ կատարելու ինտերիերի պարզ և բարդ առարկաների մոդելավորում, 2. 3D ծրագրի օգնությամբ նախագծելու ինտերիերներ: 3. Adobe Illustrator ծրագրի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ, 4. Adobe Illustrator ծրագրի օգնությամբ պատրաստելու և ներկայացնելու անհատական նախագծեր: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ, 2. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ, 3. զարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները, 4. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունակարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:		

11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), 2. գննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և գննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը), 3. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունների, տնային առաջադրանքի կատարումը), 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ), 5. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ), 6. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով):		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր յուրաքանչյուրը 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 1-ին ընթացիկ քննություն- առավելագույնը 4 միավոր՝ 2 միավորը ուսանողը վաստակում է մինչև ընթացիկ քննությունը պլանավորված գործնական առաջադրանքներից, 2 միավոր քննական հարցատոմսերից: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: 2-րդ ընթացիկ քննություն- առավելագույն 4 միավոր՝ 2 միավորը ուսանողը վաստակում է մինչև ընթացիկ քննությունը պլանավորված գործնական առաջադրանքներից, 2 միավոր քննական հարցատոմսերից: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ գնահատվում է 4 միավոր, որը ուսանողը վաստակում է կիսամյակի ընթացքում կատարած ինքնուրույն առաջադրանքների հիման վրա: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: Եզրափակիչ քննություն՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Եռաչափ ինտերիերի ստեղծում: Թեմա 2. Սողելավորմանը անհրաժեշտ տեսքերի ստեղծում, հիշում, ֆոտոռեալիստիկ JPEG-ների ստացում մոդելից՝ ռենդերային ճանապարհով: Թեմա 3. Adobe Illustrator ծրագրերի գործիքակազմի ուսումնասիրում: Ծրագրի աշխատանքային բոլոր գործիքների կիրառությունը, նպատակը, գործառնությունները: Թեմա 4. Տուփի և փաթեթավորման ձևավորում: Թեմա 5. Գրքի կազմի ձևավորում: Թեմա 6. Լուսանկարի վեկտորային մշակում: Թեմա 7. Պորտֆոլիոյի ստեղծում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Райман М., Самоучитель Auto CAD, 2014. 2. Полещук Н. Н., Самоучитель Auto CAD, 2014. 3. Мохов И. С., Самоучитель Auto CAD, 2014. 4. Линн А., Полезные советы Auto CAD. 5. Жаров Н., Полное руководство Auto CAD, 2012. 6. Сазонов А., Трехмерное моделирование в Auto CAD, 2011. 7. http://www.autocad-master.ru/ 8. https://autocad-specialist.ru/ 9. http://autocad-profi.ru/avtor.php 10. https://pngtree.com/ 11. https://pngtree.com/ 12. https://getavataaars.com/ 13. https://ru.freepik.com/ 14. https://drawkit.com/ 15. https://freepngimg.com/, https://pngtree.com/so/river, 16. https://www.colourlovers.com/, https://www.design-seeds.com/, 17. https://paletton.com/#uid=1000u0kl1llaFw0g0qFqFg0w0aF 18. https://www.softsalad.ru/software/multimedia/graficheskije-redaktory/adobe-color-cc 19. https://fonts.google.com/, https://www.dafont.com/, https://www.fontspace.com/		

1.0403/ F02	2. Քանդակագործություն	3.9 ECTS կրեդիտ
4.6 ժամ/շաբ.	5.10/80/0	
6.5-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	

8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել քանդակագործության հիմունքներին, սովորեցնել քանդակելու հմտություններին, տարբեր մեթոդներով մոդելավորմանը և քանդակի տեխնիկական կառուցմանը՝ դրանք կիրառելու մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ: Սովորեցնել ստեղծել ծավալների շոշափելի և իրականակերպ դրսևորումներ, որոնք հնարավորություն կտան դիտողին ծավալներն ընկալելու տարբեր դիտակետերից, սովորեցնել ստեղծել մի քանի երկրաչափական պատկերների և կենցաղային իրերի համադրություն և փախհարաբերություն: Դասընթացի խնդիրները. 1. ծանոթացնել ծեփի և քանդակի եղանակներին, 2. եսթիզների միջոցով ուսումնասիրել տվյալ մոդելի ծավալները, փոխհատման սահմանները, ծավալների փոխհարաբերությունները՝ դրանք քանդակելու համար, 3. սովորեցնել 2 կամ ավելի ծավալների գրագետ համադրմամբ ստեղծել մոդելներ և քանդակներ, 4. սովորեցնել հարթաքանդակի տեխնիկային, 5. ծանոթանալ երկրաչափական հարթություններով, պատկերներով և մեծ ծավալներով ծեփվածքի հետ, 6. կարողանալ մի քանի երկրաչափական պատկերներ գրագետ համադրել և մոդելավորել, 7. համադրել մի քանի առարկա /կենցաղային որևէ իր, երկրաչափական մարմին, կենդանակերպ և մարդակերպ մոդելներ/՝ ցուցադրելով ծավալների համադրման և ծեփվածքի տարբեր եղանակներ:	9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. թվարկելու քանդակագործության հիմնական հասկացությունները, 2. համադրելու տարբեր երկրաչափական մարմիններ, 3. համադրելու մի քանի առարկա /կենցաղային որևէ իր, երկրաչափական մարմին, կենդանակերպ և մարդակերպ մոդելներ/, 4. տարբերակելու հարթաքանդակը և բոլորաքանդակը 5. տիրապետելու երկու տարբեր առարկաների (ծավալների) գրագետ համակցման և փոխհարաբերության միջոցներին: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. նախագծելու և քանդակի միջոցով մանրամասն վերարտադրելու այն, 2. կիրառելու քանդակագործության հմտությունները, 3. քանդակելու պարզ երկրաչափական մարմիններ, 2 կամ ավելի երկրաչափական մարմինների համադրմամբ՝ մոդելավորելու և քանդակելու կոմպոզիցիաներ, 4. կատարելու կարճատև քանդակներ, 5. ցուցադրելու ծավալների համադրման և ծեփվածքի տարբեր եղանակներ, 6. կիրառելու ծեփվածքային հնարքները ինտերիերում և էքստերիերում առարկաների մոդելավորման ժամանակ, 7. հետագա դասընթացների ժամանակ կիրառելու քանդակագործության ժամանակ ձեռք բերած հմտությունները և կարողությունները, 8. տիրապետելու երկու տարբեր առարկաների (ծավալների) գրագետ համակցման և փոխհարաբերության միջոցներին: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը, 2. աշխատելու թիմում:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները:	

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.2 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 6 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.2 է: Ընթացիկ ստուգումներ՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.2 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Ծանոթություն քանդակի կավանդության, գործիքների, մետաղական հիմքի կառուցմանը: Թեմա 2. Երկրաչափական որևէ մարմնի կրկնօրինակում /խորանարդ, գունդ/: Թեմա 3. Երկու կամ ավելի երկրաչափական մարմինների համադրմամբ կոմպոզիցիայի մոդելավորում և քանդակում: /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ Թեմա 4. Գիպսե զարդաքանդակի կրկնօրինակում: Թեմա 5. Երկրաչափական և կենդանակերպ պատկերների համադրմամբ, ծավալների փոխհարաբերությամբ քանդակ: /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ Թեմա 6. Կենցաղային որևէ իրի (կճուճ, սափոր) /սիմետրիկ և ասիմետրիկ/ և կենդանակերպ պատկերների համադրմամբ քանդակ /Նախապես կատարված և դասախոսի կողմից հաստատված էսքիզների հիման վրա:/ Թեմա 7. Ստեղծագործական ազատ թեմայով աշխատանք:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Мазовецкая В., Скульптура для начинающих. Шаг за шагом, 2014. 2. Карин Х., Скульптура для начинающих, 2006. 3. Каратайева Н., Академическая скульптура. Учебное пособие для бакалавров, обучающихся по направлению «Декоративно-прикладное искусство и народные промыслы», 2016. 4. Каратайева Н., Развитие профессиональных знаний, навыков, умений, через обучение дисциплинам: «Академическая скульптура» и «Декоративная мелкая пластика» Учебное пособие для вузов, СПб, 2015. 5. Генералова Е. М. Композиционное моделирование [Электронный ресурс] : учебно- методическое пособие / - Самара : Самарский государственный архитектурно-строительный университет, 2016. 6. Генералова. Е. Калинкина Н., Электрон, текстовые данные, Самара: Самарский государственный архитектурно-строительный университет, ЭБС АСВ, 2016. http://www.iprbookshop.ru/58824.html		

1. 0404/Բ 05	2. Դիզայնի պատմություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ /շաբ.	5. 22/8/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողին դիզայնի պատմության համաշխարհային լավագույն օրինակների ստեղծման, դրանց հեղինակների, այդ աշխատանքների իրականացման պատմությանը: Դասընթացի խնդիրները. Ուսանողներին ներկայացնել. 1. արվեստների հիմնական տեսակները, 2. համաշխարհային դիզայնի պատմության նյութերը, 3. դիզայնի զարգացման պատմությունն ու տեսակները:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմացություն 1. Ճանաչելու դիզայնի տեսակները, 2. Ճանաչելու համաշխարհային դիզայնի լավագույն օրինակները և բացատրելու կամ նկարագրելու դրանք, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու դիզայնի աշխատանքներ և ներկայացնելու եզրակացություններ, 2. ստեղծելու դիզայնի պատմության համար պիտանի տեսական դասընթացներ, 3. ուսումնասիրելու և վերլուծելու համաշխարհային դիզայնի օրինակները, կատարելու առաջարկներ նրանցում ժամանակակից մոտեցումներին համապատասխան փոփոխություններ կատարելու վերաբերյալ, գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգումներ՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Դիզայնի զարգացման նախադրյալները, դիզայնի տեսակները: Թեմա 2. Արվեստի հոսանքները, ազդեցությունը դիզայնի զարգացման վրա: Թեմա 3. Դիզայնի պատմությունը 20-րդ դարից հետո: Թեմա 4. Հայտնի դպրոցները: Թեմա 5. Դիզայնի տարածաշրջանային զարգացումները:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Михайлов С. М., История дизайна, 2003. 2. Аронов В. Р., Дизайн и искусство, М., 1984. 3. Глазгчев В. О., О дизайне. Очерки по теории и практике дизайна на Западе. – М., 1970 4. Гидион З., Пространство, время, архитектура, М., 1984.

5. Лаврентьев А. Н., История дизайна, М., 2006.
6. Ковешникова Н. А., Дизайн: история и теория, М., 2007.
7. Михайлов С. М., Кулеева Л. М., Основы дизайна, 1999.
8. Нельсон Дж., Проблемы дизайна, М., 1971.
9. Михайлов, С. М., История дизайна: учебник для вузов в 2 т.: / С.М.
10. Михайлов. С. М., – 2-е изд. испр. и доп. – М□, 2002 – Т. 1-2.
11. Рунге, В. Ф., Сеньковский, В. В., Основы теории и методологии дизайна : учеб. пособие / В.Ф. Рунге, В. В. Сеньковский. — М., 2003.
12. Коммиссаржевский Ф. Ф., История костюма, Мн., 1999.
13. Кибалова Л., Гербенова О., Ламарова М., Иллюстрированная энциклопедия моды, 1988.
14. Коллектив авторов. Современная энциклопедия. Мода и стиль- М. 2002.

1. 0403/Բ 08	2. Նկարչություն-6	3. 9 ECTS կրեդիտ
4.6 ժամ/շաբ.	5.8/82/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ուսանողներին գիպսե իրանի, անատոմիական մարմնի, դիմանկարի վերլուծական ուսումնասիրում, դրանք օգտագործել ստեղծելու դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքներ: Ուսանողներին սովորեցնել վերլուծական կառուցման մեթոդները, համատեղել տարբեր նյութերի տեխնիկաները և դրանց միջոցով նկարել նատյուրմորտներ, պատկերել բնապատկերներ, կատարել նախանկարներ և ձեպանկարներ: Ուսումնասիրել վարպետների փորձը: Նախապատրաստել ավարտական աշխատանքների կատարմանը: Ներկայացնել ինտերիերի սկետչ- ձևավորման առանձնահատկությունները: Դասընթացի խնդիրները. 1. գիպսե իրանի, անատոմիական մարմնի, դիմանկարի պատկերում՝ նրանց կիրառմամբ ստեղծելով դեկորատիվ ստեղծագործական աշխատանքներ, 2. վարպետների փորձի հիման վրա ուսումնասիրել գիպսե մարմնի դեկորատիվ ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանքներ, 3. ուսումնասիրել լույսը և ստվերը, հեռանկարը՝ որպես ծավալի վերարտադրման արտահայտչամիջոց: 4. դասընթացի արդյունքում ուսանողը կտիրապետի գունանկարի առանձնահատկություններին և յուրահատկություններին, արտահայտչամիջոցներին, 5. ուսումնասիրել տարբեր նկարիչների ինտերիերում կատարված աշխատանքների տեխնիկաները, 6. գունային տարբեր տոնայնությամբ, նրբերանգներով ստանալ տարածաժալալային խորություններ, 7. ներկայացնել նախատեսվող ավարտական աշխատանքի էսքիզներ, 8. կատարել ինտերիեր հատվածի սկետչ-ձևավորում: 9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացությունն 1. ներկայացնելու մարդու կազմաբանությունը, 2. վերարտադրելու նյութի տոնայնությունները, լույսերը և ստվերները, անդրադարձները, 3. բացատրելու գիպսե անատոմիական մարմնի մկանային համակարգի առանձնահատկությունները, 4. բացատրելու նկարչական նյութերի առանձնահատկությունները (ջրաներկ, գուաշ, պաստել, յուղաներկ և այլն), 5. տարբերելու գեղարվեստական ոճերն ու ուղղությունները, 6. գրավոր տեսքով ներկայացնելու և վերլուծելու իր կողմից կատարված աշխատանքները, 7. ներկայացնելու ինտերիերի ձևավորման առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու գիպսե մարմնի և դիմանկարի տարածաժալալային մշակում, ձեպանկարներ և նախանկարներ, 2. պատկերելու գիպսե մարմնի ծավալապաշտական, ստեղծագործական, վերլուծական աշխատանք՝ վարպետների փորձի հիման վրա: 3. տարբեր գրաֆիկական նյութերով տոնային մշակելու մարդու գիպսե իրանը, կատարելու նախնական ձեպանկարներ, 4. ամբողջականում տեսնելու մասնավորը և հակառակը, 5. գույնով փոխանցելու առարկաների նյութականությունը, յուրահատկությունը, համաչափությունները, 6. կատարել կարճատև գունանկարներ, գունային լուծումով նախանկարներ և ձեպանկարներ,		

ստեղծելու ինտերիերի հատվածի սկետչ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. - վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով: - իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, - կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, - պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ8. Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - խոսքային մեթոդները, - գնական մեթոդները, - գործնական մեթոդները, - հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, - ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, - համագործակցային ուսուցման մեթոդները, - քննադատական մտածողության մեթոդները, - խմբային աշխատանքի մեթոդները, - ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, - վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից՝ 1-ին ընթացիկ քննությանը տրվում է 4 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: 2-րդ ընթացիկ քննությանը տրվում է 5 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար, 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 1 միավոր էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) լսարանային ժամերի շրջանակում կատարված աշխատանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: Ընթացիկ ստուգումներ 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 3 միավոր տրվում է գծանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք), 3 միավոր տրվում է գունանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք) և 2

միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք): Միավորների քայլը 0,2 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1 միավոր տրվում է գծանկարչության նախանկարների և ճեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ճեպանկար), 1 միավոր տրվում է գունանկարչության նախանկարների և ճեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ճեպանկար) և 1 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) շրջանակում կատարված նախանկարների և ճեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ճեպանկար): Միավորների քայլը 0,2 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1. Գծանկարչություն Թեմա 1.1. Գիպսե դիմաքանդակի ոճավորված պատկերում: Թեմա 1.2. Գիպսե մարմնի կառուցվածքի ամբողջական ուսումնասիրություն: Թեմա 1.3. Ոճավորված գիպսե անատոմիական մարմին: Թեմա 1.4. Բնտերիեր հատվածի ուսումնասիրում: 2. Գունանկարչություն Թեմա 2.1. Նատյուրմորտ՝ մի քանի հարթության վրա դրված կենցաղային իրերով, գիպսե դիմաքանդակով՝ հակադիր կտորի ծալքով: Թեմա 2.2. Նատյուրմորտ՝ Վեներայի մարմնով, հայելիով, շրջանակով, զարդատուփով, կոնտրաստ կտորի ծալքերի համադրությամբ: Թեմա 2.3. Մանեկենով նատյուրմորտ ինտերիերում: Թեմա 2.4. Բնտերիեր հատվածի ուսումնասիրում: 3. Էսքիզավորման տեխնիկա (սկետչ) Թեմա 3.1. Ըստ մասնագիտական ուղվածության էսքիզավորման տեխնիկայի խորացված ուսումնասիրություն, ոճային ուղղությունների հետազոտություն , հայեցակարգայի առաջարկի ներկայացում: Թեմա 3.2. Բնտերիերի պատկերում տարբեր դիտանկյուններից// Հագուստի հավաքածների համար նախատեսված գրաֆիկական հորինվածք: Թեմա 3.3. Էքստերիերի պատկերում տարբեր դիտանկյուններից //Հագուստի ոճավորվում և էսքիզավորում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970. 2. Николай Белов: Основы техники рисунка, Минск, 2012: 3. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004. 4. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015: 5. Кузин В.С., Наброски и зарисовки, М., 1981. 6. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984. 7. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976. 8. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955. 9. Ли. Н., Голова человека основы академического рисунка, М., 2016 г. 10. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие.М.: Владос, 2010. 11. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017. 12. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 . 13. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грета Элберта, М., 1998.		

1. 0404/F11	2. Համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում -4	3.6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6. 6- րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի /Adobe Illustrator, Adobe Photoshop և 3ds Max/ ծրագրերի հնարավորություններին: Դասընթացի խնդիրներն է. 1. Adobe Illustrator և Adobe Photoshop ծրագրի միջոցով ձևավորել անհատական նախագծեր (պաստառներ, հրավիրատոմսեր, գովազդային բուկլետներ, փաթեթավորում և այլն), 2. սովորեցնել մասնագիտական խնդիրները լուծելիս օգտվել համակարգչային գրաֆիկայի 3Dծրագրերի հնարավորություններից, 3. եռաչափ մոդելավորման ճանապարհով կառուցել առարկաներ, էքստերիեր՝ ունենալով իրատեսական ոճի պատկերներ, 4. տիրապետել նշված ծրագրերի գործիքակազմին,		

5. նախագծել, չափագրել, գունավորել և մոդելավորել ինտերիերների եռաչափ պատկերներ:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. - անհատական նախագծեր կազմելու ժամանակ ընտրելու և բացատրելու Adobe Illustrator, Adobe Photoshop և 3ds Max ծրագրի գործիքակազմի ընտրությունը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ - Adobe Illustrator, Adobe Photoshop և 3ds Max ծրագրերի օգնությամբ կատարելու պարզ և բարդ կոմպոզիցիաների կառուցումներ, - Adobe Illustrator և Adobe Photoshop ծրագրի օգնությամբ պատրաստելու և ներկայացնելու անհատական նախագծեր (պաստառներ, հրավիրատոմսեր, գովազդային բուկլետներ, փաթեթավորում և այլ): 3D ծրագրի օգնությամբ կատարելու ինտերիերի պարզ և բարդ առարկաների մոդելավորում, 3D ծրագրի օգնությամբ նախագծելու ինտերիեր: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. - աշխատելու թիմում և լուծելու բարդ խնդիրներ, - կատարելու ինքնուրույն և խմբային աշխատանքներ, կատարելու դրանց վերլուծություններ և ներկայացնելու եզրակացություններ, - գարգացնելու սեփական ընդունակությունները, կարողությունները, - կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), - զննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը), - գործնական մեթոդները (առաջադրանքներով, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը), - ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ), - քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ), - ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով):

12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր՝ յուրաքանչյուրը 4 միավոր առավելագույն արժեքով: 1-ին ընթացիկ քննություն-՝ առավելագույնը 4 միավոր՝ 2 միավորը ուսանողը վաստակում է մինչև ընթացիկ քննությունը պլանավորված գործնական առաջադրանքներից, 2 միավոր քննական հարցատոմսերից: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: 2-րդ ընթացիկ քննություն-՝ առավելագույն 4 միավոր՝ 2 միավորը ուսանողը վաստակում է մինչև ընթացիկ քննությունը պլանավորված գործնական առաջադրանքներից, 2 միավոր քննական հարցատոմսերից: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ գնահատվում է 4 միավոր, որը ուսանողը վաստակում է կիսամյակի ընթացքում կատարած ինքնուրույն առաջադրանքների հիման վրա: Միավորների քայլը 0.5 միավոր է: Եզրափակիչ քննություն՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0,5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Պաստառների ստեղծում: Թեմա 2. Հրավիրատոմսերի և գովազդային բուկլետների ստեղծում: Թեմա 3. Տարբերանշանի և այցեքարտի ստեղծում: Թեմա 4. Կոլաժներ: Թեմա 5. Լուսային միջավայրի ստեղծում: Լուսային գործիքների տեղադրում: Թեմա 6. Եռաչափ էքստերիերի ստեղծում: Թեմա 7. Մոդելավորմանը անհրաժեշտ տեքստերի ստեղծում, հիշում, ֆոտոռեալիստիկ JPEG-ների ստացում՝ մոդելից, ռենդերային ձևաապարհով:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Райман М., Самоучитель Auto CAD, 2014. 2. Полещук Н. Н., Самоучитель Auto CAD, 2014. 3. Мохов И. С., Самоучитель Auto CAD, 2014. 4. Линн А., Полезные советы Auto CAD. 5. Жаров Н., Полное руководство Auto CAD, 2012. 6. Сазонов А., Трехмерное моделирование в Auto CAD, 2011. 7. Free Vectors, Stock Photos & PSD Downloads Freepik 8. Download Free Pictures & Images [HD] Unsplash 9. Wood Texture Photos, Download Free Wood Texture Stock Photos & HD Images (pexels.com) 10. Millions of PNG Images, Backgrounds and Vectors for Free Download Pngtree 11. 870000+ Png Images, Free Transparent Images Download - Lovepik 12. Color Trends + Palettes :: COLOURlovers 13. Design Seeds (design-seeds.com) 14. Search Projects Photos, videos, logos, illustrations and branding on Behance 15. Browse Fonts - Google Fonts 16. Free Fonts 99,000+ Font Downloads FontSpace 17. https://photoshop-master.ru/articles/ 18. https://ru.freepik.com/ 19. http://www.pexels.com/		

1. 0403/Բ 09	2. Նկարչություն-7	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5.4/56/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին նախապատրաստել ավարտական աշխատանքների կատարմանը: Ներկայացնել մարդու մարմնի պատկերման առանձնահատկությունները: Դասընթացի խնդիրները. • ներկայացնել նախատեսվող ավարտական աշխատանքի էսքիզներ, • գունային տարբեր տոնայնությամբ, նրբերանգներով ստանալ տարածաձավալային խորություններ, • ստեղծել ոճավորված աշխատանքներ, • առանձին-առանձին պատկերել մարդաչափական կետերը, • ուսումնասիրել բնորդի պատկերման առանձնահատկությունները, • տարբեր նկարիչների՝ ինտերիերում և էքստերիերում կատարած աշխատանքների տեխնիկաները:		
9.Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ներկայացնելու մարդու կազմաբանությունը, մարդաչափական կետերը,		

2. վերարտադրելու նյութի տոնայնությունները, լույսերը և ստվերները, անդրադարձները, 3. տարբերելու գեղարվեստական ոճերն ու ուղղությունները, 4. գրավոր տեսքով ներկայացնելու և վերլուծելու իր կողմից կատարված աշխատանքները, բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. պատկերելու մարդու մարմնի հատվածները, 2. ամբողջականում տեսնելու մասնավորը և հակառակը, 3. գույնով փոխանցելու առարկաների նյութականությունը, յուրահատկությունը, համաչափությունները, 4. կատարել կարճատև գունանկարներ, գունային լուծումով նախանկարներ և ճեպանկարներ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. վերլուծելու և գնահատելու սեփական մասնագիտական աճը, պլանավորել հետագա մասնագիտական զարգացումը նաև ինքնակրթության ճանապարհով: 2. իրականացնելու համատեղ աշխատանք թիմում, 3. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 4. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:	10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. քննադատական մտածողության մեթոդները, 8. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 9. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 10. վերահսկողության մեթոդները:	12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից՝ 1-ին ընթացիկ քննությանը տրվում է 4 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար: Միավորների քայքայը 0,2 է: 2-րդ ընթացիկ քննությանը տրվում է 5 միավոր: 2 միավոր տրվում է գծանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար, 2 միավոր՝ գունանկարչության լսարանային երկու առաջադրանքների համար և 1 միավոր էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) լսարանային ժամերի շրջանակում կատարված

աշխատանքների համար: Միավորների քայլը 0,2 է: Ընթացիկ ստուգումներ 8 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 3 միավոր տրվում է գծանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք), 3 միավոր տրվում է գունանկարչության ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք) և 2 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) ընթացիկ աշխատանքներին (հանձնարարվում է թեմատիկ երկու առաջադրանք): Միավորների քայլը 0,2 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1 միավոր տրվում է գծանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար), 1 միավոր տրվում է գունանկարչության նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար) և 1 միավոր՝ էսքիզավորման տեխնիկայի (սկետչ) շրջանակում կատարված նախանկարների և ձեպանկարների որակյալ կատարման համար (նվազագույնը 20 նախանկար և ձեպանկար): Միավորների քայլը 0,2 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1. Գծանկարչություն Թեմա 1.1. Մարդու գիպսե մարմնով, որևէ երաժշտական գործիքով նատյուրմորտ՝ կտորի ծալքով: Թեմա 1.2. Ոճավորված վերլուծական աշխատանք գիպսե գլխով (Վոլտեր, Սոկրատես, Աֆրոդիտե, Վեներա և այլն): Թեմա 1.3. Ինտերիեր պատուհանով: Թեմա 1.4. Ինտերիեր հատվածի ուսումնասիրում: 2. Գունանկարչություն Թեմա 2.1. Մարդու գիպսե մարմնով, որևէ երաժշտական գործիքով նատյուրմորտ՝ կտորի ծալքով: Թեմա 2.2. Ոճավորված վերլուծական աշխատանք գիպսե գլխով (Վոլտեր, Սոկրատես, Աֆրոդիտե, Վեներա և այլն): Թեմա 2.3. Ինտերիեր պատուհանով: Թեմա 2.4. Ինտերիեր հատվածի ուսումնասիրում:		
15. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Барщ А., Наброски и зарисовки, М., 1970. 2. Николай Белов: Основы техники рисунка, Минск, 2012: 3. Бесчастнов Н. П., Изображение растительных мотивов, М., 2004. 4. Джованни Чиварди: Рисование. Полное руководство, М., 2015: 5. Кузин В.С., Наброски и зарисовки, М., 1981. 6. Материалы и техники рисунка. Под ред. В. А. Королева, М., 1984. 7. Ростовцев Н. Н., Учебный рисунок, М., 1976. 8. Сергеев А., Учебный натюрморт, М., 1955. 9. Ли. Н., Голова человека основы академического рисунка, М., 2016 г. 10. Прокофьев Н., Живопись. Техника живописи и технология живописных материалов, Учебное пособие. М.: Владос, 2010. 11. Ревякин П., Техника акварельной живописи, М., 2017. 12. Рисунок. Живопись. Композиция: Хрестоматия. под ред. Н.Н. Ростовцев, М., 1989 . 13. Рисунок фигуры человека. Техника и материалы, под ред. Грегга Элберта, М., 1998.		

1. 0404/ Բ 06	2. Բրենդավորում	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 4/26/0	
8-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել մշակել տեսողական հաղորդակցության տարրերը՝ ընտրված ապրանքանիշի զարգացման վեկտորի հետ միասին՝ հաշվի առնելով դրա առանձնահատկությունները և հիմնական բնութագրերը:		
Դասընթացի խնդիրները.		
1. ներկայացնել բրենդավորման հիմնական հասկացությունները,		
2. ծանոթացնել կորպորատիվ ոճի, բրենդի ինքնության, փաթեթավորման նյութերի դիզայնի		
3. ստեղծման, բրենդային և գովազդային դիզայնի առանձնահատկություններին:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. թվարկելու բրենդավորման հիմնական հասկացությունները, մեթոդները, 2. ներկայացնելու բրենդավորման առնչվող նախագծային փուլերը, 3. ռեֆերատների միջոցով ներկայացնելու նախագծվող բրենդի ճանաչողական հետազոտություն: : բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կատարելու որևէ արդյունաբերական հիմնարկի, բրենդային գրքի, լոգոյի էսքիզներ, 2. կատարելու նախագծվող առարկաների հետազոտում և վերլուծություն, 3. ստեղծելու անհատական բրենդ-օրինակ: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. կատարելու գունային ճիշտ վերլուծություններ, 2. պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: 3. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:	10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագույացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Գ8. Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսությունը, բացատրումը, ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը և այլն), գննական մեթոդները (գծագրերի, նկարների և գննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը և այլն), 2. գործնական մեթոդները (առաջադրանքներով, վարժությունները, տնային առաջադրանքի կատարումը և այլն), 3. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում և այլն), 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ և այլն), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն և այլն), 6. քննադատական մտածողության մեթոդները (տնային աշխատանքների վերլուծություններ և այլն), 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույգ կազմիր – քննարկիր, ձևակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն), 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն), 9. վերահսկողության մեթոդները (գրավոր, բանավոր վերահսկողություն, ծրագրավորված և ոչ ծրագրավորված և այլն):	12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգումներ՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից.
Թեմա 1. Բրենդավորման հիմնական հասկացությունները: **Թեմա 2.** Դիզայնի և կոնցեպտի: Լոգո և այլ ապրանքանիշի տարրեր; Լոգոյի ստեղծում: Այցեքարտեր և բլանկեր: Աշխատողների համագեցություն; **Թեմա 3.** Ապրանքների փաթեթավորում և պիտակներ; **Թեմա 4.** Փաթեթավորման նյութերի դիզայնի ստեղծում: **Թեմա 5.** Բրենդային գրքի դիզայն: Գովազդային դիզայն:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Годин А. М., Брендинг: Учебное пособие / А.М. Годин. - 3-е изд., перераб. и доп. – М., 2012.
<http://znanium.com/bookread.php?book=329358>
2. Чумиков А. Н., Реклама и связи с общественностью: Имидж, репутация, бренд: Учеб. пособие для студентов вузов М., 2012.
http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=6040&ln=ru&search_query=%D0%B1%D1%80%D0%
3. Зотов В. В., Бренд-решения: учебное пособие, М., 2011.
http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=6123&ln=ru&search_query=%D0%B1%D1%80%D0%
4. Бацун Н. В., Менеджмент в рекламе: Учебное пособие, М.,
<http://znanium.com/bookread.php?book=186094>
5. Поляков В. А., Рекламный менеджмент: Учебное пособие, М., 2012.
<http://znanium.com/bookread.php?book=257602>
6. Панкратов Ф. Г., Основы рекламы: Учебник М., 2012.
http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=3636&ln=ru&search_query=%D0%BC%D0%B5%D0%
7. Антипов К. В., Основы рекламы: Учебник, М., 2012.
http://www.bibliorossica.com/book.html?currBookId=7792&ln=ru&search_query=%D0%BC%D0%B5%D0%

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ
/ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ-1/

1. 0404/Բ 12	2. «ՀԲ» Դիզայն նախագծում-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրավակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հորինվածքի հիմունքների կիրառմամբ պարզ առարկաներ նախագծելու հմտությունները, մեթոդները և օրենքները, դրանք կիրառել մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ Սովորեցնել ուսանողներին ընտրված թեմայի շուրջ իրականացնել ուսումնասիրություն, հավաքագրել տեսական և գործնական տվյալներ և կատարել վերլուծություն և եզրակացություն: Դասընթացի խնդիրները 1. դիզայնի և կոնցեպտի նախագծերի մշակման հիմնական գործնական տեխնիկայի տիրապետում, կարողություն, 2. օգտագործել ժամանակակից տեխնոլոգիաներ, 3. կիրառել գծանկարի, գունանկերի, գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների գիտելիքները նախագծային խնդիրների լուծման համար, 4. կիրառել նյութերի գունային մշակման կապը մասնագիտական գործունեության և բնության ճանաչողության գործընթացներում:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. թվարկելու դիզայն նախագծման հիմնական մեթոդներն ու արդյունաբերական դիզայնին առնչվող նախագծային փուլերը, 2. վերարտադրելու և գունային վերամշակման ենթարկելու մի շարք կենցաղային սարքեր/սարքավորումներ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.		

- կատարելու պարզ արդյունաբերական իրերի էսքիզներ, - կիրառելու գծագրության, կոմպոզիցիայի հիմունքների և գունատեսության հիմնական օրենքները նախագծային փուլերի ժամանակ, - ստանալու խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ գծագրային տեսքերն ու գունային/մակերեսային լուծումները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. - կատարելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում, - վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, - իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում և ներկայացնելու հայտնի դիզայներների նախագծերի օրինակներ, - հետևելու թրենդերի զարգացմանը և աճին, - կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, - կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ
10. Ղասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. - խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն), - գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն), - գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում եւ այլն), - ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրականցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), - ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4 միավոր, իսկ 2-րդ՝ հետազոտական բաղադրիչի գնահատմանը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:

13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն՝ դիզայնի հիմնական ոլորտները և փուլերը: Թեմա 2. Գծել երկրաչափական մարմիններ և ստանալ ծավալ՝ օգտագործելով սև գրիչ, մատիտ և գուշ: Թեմա 3. Ծավալային կոմպոզիցիա, բարդ երկրաչափական մարմիններով: Թեմա 4. Չափագրել և գծել որևէ տեխնիկական իր, գույնի միջոցով ստանալ եռաչափ ծավալ: 14. Հիմնական գրականության ցանկ. Куманин В. И., Кухта М. С., Дизайн. Материалы. Технологии, 2011. Адамчик М. В., Дизайн и основы композиции в дизайнерском творчестве, 2010.

1. 0404/Բ 15	2. Ինտերիերի և էքստերիերի դիզայն	3.6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողին սովորեցնել հետևել սեփական նախագծի գունային և ծավալային առանձնահատկություններին, հմտացնել հետազոտության և չափագրման մեջ, ծանոթացնել ինտերիերի և էքստերիերի աշխատանքների տեսակներին, ինչպես նաև նախագծած աշխատանքի մեջ կիրառել ժամանակակից տեխնոլոգիաներ: Ուսումնասիրվող օրինակներում առկա դիզայն-նախագծային թերությունները, գունային և ծավալային խնդիրները, ինչպես նաև սեփական հետազոտությունների արդյունքում առաջարկել ավելի ընդունելի և ավելի պրոֆեսիոնալ և հետաքրքիր լուծումներով հագեցած նախագիծ: Սովորեցնել հաշվի առնել նաև նախագծվող օբյեկտի էսթետիկ տեսքը և հարմարավետությունը՝ օգտվելով էրգոնոմիկայի կանոններից: Իրականացնել հետազոտական աշխատանք՝ ընտրված թեմայի շուրջ, հավաքել տեսական և գործնական տվյալներ, վերլուծել դրանք և կատարել եզրակացություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. թվարկել, մեկնաբանել և վերաբրտադրել ինտերիերի և էքստերիերի տեսակները և դիզայն-նախագծման հիմնական հասկացությունները և փուլերը, 2. կիրառել գծանկարի, գունանկերի, բիռնիկայի, գունատեսության, գծագրության կոմպոզիցիայի հիմունքների, էրգոնոմիկայի գիտելիքները նախագծային խնդիրների լուծման համար: 3. վերաբրտադրել ինտերիերի և էքստերիերի դիզայն-նախագծման հիմնական հասկացությունները և փուլերը, 4. գիտակցորեն կիրառել նյութերի գունային մշակման կապը մասնագիտական գործունեության և բնության ճանաչողության գործընթացներում: 9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. վերաբրտադրելու և գունային վերամշակման ենթարկելու նախագծած գրաֆիկական աշխատանքները, 2. թվարկելու հիմնական մեթոդներն ու գրաֆիկական դիզայնին առնչվող նախագծային փուլերը: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու պարզ ինտերիերի և էքստերիերի նախագծման էսքիզներ, 2. կիրառելու գծագրության, կոմպոզիցիայի հիմունքների և գունատեսության հիմնական օրենքները նախագծային փուլերի ժամանակ, 3. ստանալու խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ գծագրային տեսքերն ու գունային/ֆակտուրային լուծումները, 4. կիրառելու դիզայն-նախագծման մեթոդները և կոմպոզիցիայի հիմունքները աշխատանքի ճշգրիտ կատարման համար: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, 2. հետևելու թրենդերի զարգացմանը և աճին, 3. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, 4. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ: 10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին:		

Բ1. Յուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քնություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգումներ՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ինտերիերի հիմնախնդիրները և փուլերը: Թեմա 2. Բնակարանի հատակագծի ուսումնասիրություն և գծագրում: Թեմա 3. Բնակարանի պլանավորում և չափագրում՝ ըստ սենյակների: Թեմա 4. Նջասենյակի դիզայն նախագիծ: Թեմա 5. Աշխատասենյակի դիզայն նախագիծ: Թեմա 6. Մուտք՝ միջանցքի դիզայն նախագիծ: Թեմա 7. Հյուրասենյակի դիզայն նախագիծ: Թեմա 8. Բաց պատշգամբի դիզայն նախագիծ: Թեմա 9. Սանհանգույցի դիզայն նախագիծ: Թեմա 10. Խոհանոցի դիզայն նախագիծ: Թեմա 11. Նույն բնակարանի էքստերիերի դիզայն նախագիծ:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Лаптев В. В., Дизайн интерьера: основы профессии, 2014. 2. Макарова В., Дизайн помещений. Стили интерьера на примерах, 2011. 3. Николаева Н. А., Основы архитектурных знаний, 2009. 4. Адамчик М. В., Дизайн и основы композиции в дизайнерском творчестве, 2010.		

1.0404/Բ 13	2. "ՀԲ" Դիզայն նախագծում-2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	

6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով
8. Դասընթացի նպատակն է առկա նմուշներից կատարել հետազոտություն՝ բացահայտելով դրանց առավելությունները և թերությունները: Սովորեցնել առարկաներ նախագծելու հմտությունները, մեթոդները և օրենքները, դրանց գիտակցորեն տալ նոր շունչ, կիրառել մասնագիտական խնդիրների ձևակերպման և լուծման ժամանակ: Իրականացնել հետազոտական աշխատանք՝ ընտրված թեմայի շուրջ, հավաքել տեսական և գործնական տվյալներ, վերլուծել դրանք և կատարել եզրակացություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. դիզայնի և նախագծերի մշակման հիմնական գործնական տեխնիկայի տիրապետում, կարողություն, 2. օգտագործել ժամանակակից տեխնոլոգիաներ, 3. կիրառել գծանկարի, գունանկերի, գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների գիտելիքները նախագծային խնդիրների լուծման համար, 4. կիրառել նյութերի գունային մշակման կապը մասնագիտական գործունեության և բնության ճանաչողության գործընթացներում:	
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. Մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. իրականացնելու հետազոտական աշխատանք՝ հիմնական նախագծային փուլերի վերաբերյալ, կատարելու ինքնուրույն կամ խմբային վերլուծական աշխատանք հետազոտական նյութի շրջանակներում, 2. թվարկելու հիմնական մեթոդներն ու արդյունաբերական դիզայնին առնչվող նախագծային փուլերը, 3. գունային վերամշակման ենթարկելու նախագծած առարկաները: բ. Գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կատարելու պարզ արդյունաբերական իրերի էսքիզներ, 2. կատարելու արդյունաբերական իրերի հետազոտական աշխատանքներ, 3. կիրառելու գծագրության, կոմպոզիցիայի հիմունքների և գունատեսության հիմնական օրենքները նախագծային փուլերի ժամանակ, 4. ստանալու խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ գծագրային տեսքերն ու գունային լուծումները, 5. ստեղծելու հետազոտական աշխատանքի շրջանակներում ստացած դիզայն նախագծերի տպագիր 6. կամ էլեկտրոնային տարբերակները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. կատարելու հետազոտական արդյունքների ամփոփում, 2. վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, 3. իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում և ներկայացնելու հայտնի դիզայնների նախագծերի օրինակներ, 4. հետևելու թրենդերի զարգացմանը և աճին, 5. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, 6. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:	
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագույացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդների և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական	

խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:	
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4 միավոր, իսկ 2-րդ՝ հետազոտական բաղադրիչի գնահատմանը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:	
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն՝ տարածությունը ինտերիեր դիզայնում: Թեմա 2. Ինտերիեր դիզայնի հիմնական փուլերը: Թեմա 3. Գույնը և լույսը ինտերիեր դիզայնում: Թեմա 4. Դիզայնի հավասարակշռություն և ներդաշնակություն ինտերիերում: Թեմա 5. Որևէ ռճով ինտերիերի դիզայն:	
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Гиббс Д., Настольная книга дизайнера интерьеров, 2008. 2. Макарова В., Дизайн помещений. Стили интерьера на примерах, 2011. 3. Ахремко В., Стили интерьера в дизайне типовых квартир, 2014.	

1. 0404/Բ 16	2. Մակետավորում-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 4/56/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7.Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հարթ երկրաչափական մարմիններից ստանալ եռաչափ ծավալ պատրաստելու մանրակերտ, խորացնել գիտելիքները էրգոնոմիկ խնդիրները վերհանելու և լուծելու ուղղությամբ: Դասընթացի խնդիրները`</b> 1. սովորեցնել ստանալ եռաչափ ծավալ , 2. վերհանել, հետազոտել, հավաքագրել նյութեր /նախագծեր/, 3. ծանոթացնել մակետավորման մեջ կիրառվող տարբեր նյութերին և դրանց հետ աշխատելու ձևերին, 4. կիրառել գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների, էրգոնոմիկայի, նախագծման, եռաչափ մոդելավորման գիտելիքները` մակետավորման և նախագծային խնդիրների լուծման համար:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի` ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ներկայացնելու մակետը և դրա դերը դիզայների նախագծային գործունեության մեջ, 2. մանալու պարզ և բարդ կտրվածքներով երկրաչափական մարմինների առանձնահատկություններ: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. կատարելու պարզ և բարդ կտրվածքներով երկրաչափական մարմինների կոմպոզիցիա, 2. ցուցադրելու նախագծման փուլերը: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան) 1. կատարելու թիմային աշխատանք:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա1. Միջավայրի արդյունաբերական խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները` առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: <b>Բ1.</b> Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական դիզայն նախագծերի մշակման ժամանակ` հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)`		

օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /զծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն), 2. գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում եւ այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրականցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգումներ՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Մակետը և դրա դերը դիզայնների նախագծային գործունեության մեջ: Թեմա 2. Պարզ երկրաչափական մարմիններ. Թեմա 3. Բարդ կտրվածքներով երկրաչափական մարմիններ: Թեմա 4. Պարզ երկրաչափական մարմիններով ստատիկ կոմպոզիցիա: Թեմա 5. Բարդ երկրաչափական մարմիններով դինամիկ կոմպոզիցիա: Թեմա 6. Տառատեսակներ՝ 3D, ստեղծել կոմպոզիցիա:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Конструирование из бумаги. – Ташкент.: «ЦК Компартии Узбекистана», 1988. 2. Большая книга поделок. – М.: «Питер», 2012 3. Дюла Кес, Стили мебели, 1981.		

1. 0404/B41	2. Դիզայն նախագծում-3	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 12 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել ինտերիերի և էքստերիերի դիզայնի հիմունքները, դրանց հիմնական տարրերը ինքնուրույն ձևավորելու հմտությունները: : Դասընթացի խնդիրները՝ 1. օգտագործել ժամանակակից տեխնիկական տեխնոլոգիաներ, 2. դիզայներական նախագծերի մշակման ընթացքում հիմնական գործնական տեխնիկային տիրապետելու կարողություն, 3. էքստերիերի մեջ կիրառել նյութերի գունային մշակման կապը:		

9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. վերարտադրելու և գունային վերամշակման ենթարկելու նախագծած աշխատանքները, 2. թվարկելու հիմնական մեթոդներն ու դիզայնին առնչվող նախագծային փուլերը բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու պարզ ինտերիերի և էքստերիերի նախագծման էսքիզներ, 2. կիրառելու գծագրության, կոմպոզիցիայի հիմունքների և գունատեսության հիմնական օրենքները նախագծային փուլերի ժամանակ, 3. ստանալու խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ գծագրային տեսքերն ու գունային/ֆակտուրային լուծումները, 4. կիրառելու դիզայն-նախագծման մեթոդները և կոմպոզիցիայի հիմունքները աշխատանքի ճշգրիտ կատարման համար գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ 1. վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, 2. իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում և ներկայացնելու հայտնի դիզայնների նախագծերի օրինակներ, 3. հետևելու թրենդերի զարգացմանը և աճին, 4. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, 5. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2 Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/ Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագույացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնասիրության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն), 2. գննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում եւ այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրականցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական),

5.ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Եզրափակիչ քննություն ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգումներ 6 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք ՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Առանձնատան հատակագծի ուսումնասիրություն և զծագրում: Թեմա 2. Առանձնատան սենյակների պլանավորում և չափագրում: Թեմա 3. Առանձնատան ներքին հարդարանք՝ ինտերիեր: Թեմա 4. Առանձնատան արտաքին հարդարանք՝ էքստերիեր:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Куманин В. И., Кухта М. С., Дизайн. Материалы. Технологии, 2011. 2. Адамчик М. В., Дизайн и основы композиции в дизайнерском творчестве, 2010. 3. Михайлов С. М., История дизайна, 2003.

1. 0404/Բ 17	2. Մակետավորում-2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 12 ժամ/շաբ.	5. 8 /52/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հարթ երկրաչափական մարմիններից ստանալ եռաչափ ծավալ պատրաստելու մանրակերտ, խորացնել գիտելիքները էրգոնոմիկ խնդիրները վերհանելու և լուծելու ուղղությամբ: Դասընթացի խնդիրները՝ 1. սովորեցնել ստանալ եռաչափ ծավալ , 2. վերհանել, հետազոտել , հավաքագրել նյութեր/նախագծեր/, 3. ծանոթացնել մակետավորման մեջ կիրառվող տարբեր նյութերին և դրանց հետ աշխատելու ձևերին, 4. կիրառել զծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների, էրգոնոմիկայի, նախագծման, եռաչափ մոդելավորման գիտելիքները մակետավորման և նախագծային խնդիրների լուծման համար:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու օրիգամիի և կիրիգամիի պատմությունը և տարատեսակները, 2. իմանալու մանկական այգու մակետավորման առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու գրքի ներքին և արտաքին ձևավորում, 2. կատարելու մանկական այգու մակետավորում: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան) 1. կատարելու թիմային աշխատանք, 2. վարժ արտահայտելու/բացատրելու սեփական մտքերը/նախագծերը, 3. հետևելու թրենդերի զարգացմանը և աճին, 4. կիրառելու ձեռք բերված տեսական գիտելիքները գործնականում, 5. կիրառելու տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ և ներկայացնելու պրեզենտացիաներ:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա1. Միջավայրի արդյունաբերական խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական դիզայն նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /զծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/ Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ		

վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1.խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն), 2.գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն), 3.գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում եւ այլն), 4.ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրականցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 5.ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգումներ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Օրիգամիի ծագումը: Թեմա 2. Պարզ և բարդ օրիգամի: Թեմա 3. Կիրիգամիի ծագումը: Թեմա 4. Պարզ և բարդ կիրիգամի: Թեմա 5. Կանգաո՝ մակետավորում: Թեմա 6. Կրպակ մակետավորում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Адриан Форти, Объекты желания. Дизайн и общество с 1750 года, 2013. 2. М.С.Кухта, В.И.Куманин, М.Л.Соколова, М.Г.Гольдшмидт, Промышленный дизайн, . -Томск: Изд-во Томского политехнического университета, 2013. 3. М.Г.Марцинечко, Основы дизайн – проектирования,- Москва 2013.		

ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ
/ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ-2/

1. 0404/ Բ 21	2. «ՀԲ»Հագուստի մոդելավորում և նախագծում-1	3. 9 ECTS կրեդիտ
4. 6 ժամ/շաբ.	5. 10/80/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է սովորեցնել կատարել հագուստի ներքին և արտաքին չափումներ, ծանոթացնել հագուստի առանձին դետալների նախագծման մեթոդներին և նախնական գծագրերի կատարման եղանակներին: Ծանոթացնել մարդու անատոմիական և ֆիզիոլոգիական առանձնահատկություններին, կատարել համապատասխան չափումներ, կատարել ձևվածքներ, ըստ չափումների, ինչպես նաև կոնստրուկտավորել և կարել հանձնարարված հագուստը: Իրականացնել հետազոտական աշխատանք՝ ընտրված թեմայի շուրջ, հավաքել տեսական և գործնական տվյալներ, վերլուծել դրանք և կատարել եզրակացություններ: Դասընթացի խնդիրները. 1. ծանոթացնել հագուստի ներքին և արտաքին չափագրումների մեթոդներին, 2. կատարել կարաբաժինների հաշվարկներ և ազատ հագուստի կոնստրուկտավորում, 3. սովորեցնել կատարել հագուստի առանձին դետալների նախագծման նախնական գծագրեր,		

4. սովորեցնել անտրոպոմետրիայի ժամանակակից մեթոդները, 5. իմանալով մարդու արտաքին համաչափությունները և ձևերը, անհամաչափության դրսևորումները, կատարել կոնստրուկտավորում, 6. սովորեցնել շրջագգեստի կոնստրուկտավորում և կարում, 7. սովորեցնել վերարկուի կոնստրուկտավորում:
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. մեկնաբանելու հագուստի ներքին և արտաքին չափագրումների մեթոդները և բացատրելու չափումների միջև կապը, 2. բացատրելու և մեկնաբանելու հագուստի ներքին և արտաքին չափումների միջև կապը, 3. մեկնաբանելու անտրոպոմետրիայի ժամանակակից մեթոդները, 4. ցուցադրելու մարդու արտաքին համաչափությունների և անհամաչափության դրսևորումները, 5. թվարկելու չափումների մարդաբանական ստանդարտները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. նախագծելու և կառուցելու հագուստի առանձին մասեր/դետալներ, 2. կատարելու, հիմնավորելու և նախագծելու հագուստի ներքին և արտաքին չափումներ: 3. նախագծելու և կառուցելու շրջագգեստ, 4. նախագծելու և կարելու վերարկու: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. հագուստի մոդելավորման ոլորտում հետևելու թրենդերի զարգացմանը և աճին, 2. իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում և ներկայացնելու հայտնի դիզայներների նախագծերի օրինակներ:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները,

5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները:		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4 միավոր, իսկ 2-րդ՝ հետազոտական բաղադրիչի գնահատմանը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1. Հագուստի մոդելավորում. Թեմա 1. Հագուստի ներքին չափսերը: Թեմա 1.2. Կարաբաժինների հաշվարկումը ազատ հագուստի կոնստրուկտավորման համար: Թեմա 1.3. Հագուստի մանեկեններ: Թեմա 1.4. Հագուստի ներքին և արտաքին չափումների միջև կապը: Թեմա 1.5. Հագուստի առանձին մասերի/դետալների նախագծման մեթոդները: Թեմա 1.6. Նախնական գծագրերի կառուցումն եղանակները: 2. Հագուստի նախագծում. Ներածություն: Թեմա 2.1. Ընդհանուր տեղեկություններ մարդու անատոմիայի և ֆիզիոլոգիայի վերաբերյալ /կմախք, մկանային համակարգ, ճարպային զանգված, մաշկի կառուցվածք, արյան շրջանառություն և քրտնարտադրություն/: Թեմա 2.2. Մարդու արտաքին համաչափությունների և ձևերի կարճ բնութագիր /մարդու արտաքին ձև, համաչափություն, անհամաչափության դրսևորումներ/: Թեմա 2.3. Մարդաբանություն կամ անտրոպոմետրիա /անտրոպոմետրիայի ժամանակակից մեթոդները, չափումների հիմնական բնութագրերը: Թեմա 2.4. Մարմնի ծավալային հատկությունների բաշխման և փոփոխությունների օրինաչափությունները: Թեմա 2.5. Չափսի մարդաբանական ստանդարտներ: Թեմա 2.6. Երեխաների մարմնի ծավալային տիպաբանություն կառուցելու առանձնահատկությունները: Թեմա 2.7. Շրջագգեստի նախագծում և իրականացում: Թեմա 2.8. Վերարկուի նախագծում և իրականացում:		
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Бердник Т. О., Основы художественного проектирования и эскизной графики. Ростов на Дону, 2005. 2. Васильев А. А., История моды. Выпуск 10. М., 2007. 3. Гильман Р. А., Художественная роспись тканей: Учеб. Пос□ для студ. высш. учеб. заведений, 2004. 4. Ермолова Л. П., Основы дизайнерского искусства. М., 2009. 5. Сидоренко В. И., История стилей в искусстве и costume. Ростов н/Д, 2004. 6. Тейл К., Мода и текстиль. Рождение новых тенденций. Минск, 2009. 7. Гусейнов Г. М., Ермилова В. В. и др. Композиция костюма. М., 2003. 8. Петушкова Г. И., Проектирование костюма: Учебник для высш. учеб. заведений. М., 2004. 9. Кавамура Ю., Теория и практика создания моды. Минск, 2009. 10. Попова С. Н., История моды, костюма и стиля. М., 2009. – 271□ 11. https://tyttaya.ru/stili-odezhdy/ https://shei-sama.ru/publ/osnovy_konstruirovaniya_odezhdy/47		

1. 0404/ Բ 49	2. Տարագի պատմություն	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 2 ժամ/շաբ.	5. 20/10/0	
6. 6-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել կանացի և տղամարդկանց հայկական ավանդական տարազին, դրանց գործվածքներին և զարդարվեստին, որպեսզի հետագա հագուստի մոդելավորման ստեղծագործական աշխատանքներում ուսանողը պահպանի և կիրառի հայկական տարազի մոտիվները: Դասընթացի խնդիրները. 1. տարբերակել զարդերը և իմանալ դրանց նշանակությունը, 2. իմանալ կանանց և տղամարդկանց տարբեր տարածաշրջանների զգեստների ձևվածքները, 3. տիրապետել հայկական ավանդական զգեստում կիրառվող կարատեսակներին, 4. իմանալ հայկական ավանդական ասեղնագործության տեսակները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և խմբություն.		

1. ճանաչելու տարբեր տարածաշրջանների կանաչի և տղամարդկանց ավանդական զգեստները, 2. ճանաչելու և թվելու տարբեր տարածաշրջանների կանաչի և տղամարդկանց ավանդական զգեստների բաղադրիչները, 3. ճանաչելու տարագույն օգտագործվող զարդամոտիվները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. արտանկարելու և նկարելու տարագույն օգտագործվող զարդամոտիվները, 2. կրկնօրինակելու տարբեր տարածաշրջանների կանաչի և տղամարդկանց ավանդական զգեստները, 3. ստեղծագործական աշխատանքներում օգտագործելու ավանդական հայկական տարագույն կիրառվով կարատեսակները, զարդերը, 4. ստեղծագործական աշխատանքներում արտահայտելու ավանդական հայկական տարագիսավանդությունները և մոտիվները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. կատարելու ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանք և արդյունքները ներկայացնելու տպագիր կամ էլեկտրոնային ձևավորված տարբերակով:
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. զննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Ներածություն: Գործվածքներ և նրանց զարդարվեստը: Թեմա 2. Կանաչի զգեստներ: Թեմա 3. Տղամարդկանց զգեստներ: Թեմա 4. Կանանց և տղամարդկանց գլխի հարդարանքներ: Թեմա 5. Կանանց և տղամարդկանց գուլպաներ և ոտնամաններ:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Պատրիկ Ա., Հայկական տարագ. հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Հայկական ՄՍՀ ԳԱ հրատարակչություն, Երևան, 1967, 158 էջ:
2. Ավագյան Ն., Հայկական ժողովրդական տարազը XIX-XX դդ. Սկզբին, Է., 1983:
3. Հյուսիսյան Գ., Շապին Գարահիսարի և շրջանի ազգագրական նյութեր:
4. Լալայան Ե., Տնայնագործությունը Վասպուրականում, Թիֆլիս, 1914:
5. Հայկական տարագ XVIII – XIX դդ. Ալբոմ-կատալոգ Երևան, Հայաստանի պատմության թանգարան, 2014:

1. 0404/ F22	2. «ՀԲ» Հագուստի մոդելավորում և նախագծում-2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Եզրափակիչ գնահատումով	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել հագուստի ոճերին և պահանջված նորաձևություններին, ինչպես նաև հագուստի հորինվածքային հիմնական ձևերին, սկզբունքներին և մոտեցումներին: Սովորեցնել կատարել հագուստի նախագծում: Սովորեցնել ուսանողներին ընտրված թեմայի շուրջ իրականացնել հետազոտական աշխատանք, հավաքագրել տեսական և գործնական տվյալներ, կատարել վերլուծություն և եզրակացություն: Դասընթացի խնդիրները. 1. սովորեցնել տարբերակել հագուստի կոմպոզիցիայի հիմնական ձևերն ու կատեգորիաները, 2. սովորեցնել ստեղծել հագուստի տիպային մոդելներ և նախագծեր, 3. սովորեցնել կատարել տեխնիկական մոդելավորում, 4. սովորեցնել կատարել լեկալների պատրաստում և բազմացում, 5. կառուցել հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ կիրառելով ձևերի օրգանական ամբողջությունը, տարրերի ստորադասումը, փոխկապակցումը, մասշտաբայնությունը և հավասարակշռվածությունը, 6. կատարելու հետազոտական աշխատանք և ստեղծելու ներդաշնակ հորինվածքներ, 7. ճանաչել և նկարագրել ոճերն ու ուղղությունները՝ հագուստի նորաձևության մեջ: 9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ <i>ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն.</i> 1. ճանաչելու, մեկնաբանելու և վերլուծելու հագուստի նորաձևության ոճերն ու ուղղությունները, 2. կատարելու հետազոտական աշխատանք և ներկայացնելու աշխատանքի արդյունքները տպագիր և էլեկտրոնային ձևավորված, 3. ճանաչելու հագուստի տիպային մոդելները: <i>բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ.</i> 1. նկարելու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ կիրառելով տարրերի ստորադասումը, փոխկապակցումը, 2. նկարելու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ կիրառելով հավասարակշռության, ստորադասման և ռիթմի սկզբունքները 3. կառուցելու հագուստի տիպային մոդելներ, 4. նախագծելու հագուստի նոր մոդելների նախագծեր, 5. կառուցելու հագուստի դետալների աշխատանքային գծագրեր, 6. կառուցելու լեկալներ և կատարելու դրանց տեխնիկական բազմացումը: <i>գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ.</i> 1. հագուստի մոդելավորման ոլորտում հետևելու թրենդերի զարգացմանը և աճին:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Մ1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Մ2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության		

գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը:
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 8 միավոր որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4 միավոր, իսկ 2-րդ՝ հետազոտական բաղադրիչի գնահատմանը՝ 4 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1. Հազուստի մոդելավորում. Ներածություն: Թեմա 1. Կոմպոզիցիա: Նրա հիմնական ձևերն ու կատեգորիաները: Թեմա 1.2. Կոմպոզիցիայի հիմնական տեսակները: Թեմա 1.3. Չների օրգանական ամբողջությունը: Թեմա 1.4. Տարրերի ստորադասում, փոխկապակցում: Թեմա 1.5. Մասշտաբ և համամասնություն: Թեմա 1.6. Ռիթմը՝ որպես կոմպոզիցիոն կառուցվածքների հիմք: Թեմա 1.7. Հավասարակշռություն: Թեմա 1.8. Ոճեր և ուղղություններ: Թեմա 9. Նորաձևության խոշոր տներ և հավաքածուներ /DOLCE&GABBANA, DIOR, Пьер Карден, Жан Поль Готье, Кристиан Лакруа, Пако Рабан, Живанши, Валентино Гаварани, և Джорджио Армани, Карл Лагерфельд, Кельвин Кляйн/: 2. Հազուստի նախագծում. Թեմա 2.1. Հազուստի տիպային մոդելների կառուցում: Թեմա 2.2. Հազուստի նոր մոդելների նախագծում: Թեմա 2.3. Տեխնիկական մոդելավորում: Թեմա 2.4. Հազուստի դետալների աշխատանքային գծագրերի կառուցում: Թեմա 2.5. Լեկալների պատրաստում և տեխնիկական բազմացում:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Виноградов С. К., Репейков В. Н., Лебедев А. М. Конструирование мужской верхней одежды, 1961. 2. Васильев А. А., История моды. Выпуск 10. М., 2007. 3. Бердник Т. О., Основы художественного проектирования и эскизной графики. Ростов на Дону, 2005. 4. Васильев А. А., История моды. Выпуск 10. М., 2007. 5. Гильман Р. А., Художественная роспись тканей: Учеб. Пос. для студ. высш. учеб. заведений, 2004. 6. Ермолова Л. П., Основы дизайнерского искусства. М., 2009. 7. Сидоренко В. И., История стилей в искусстве и костюме. Ростов н/Д, 2004. 8. Тейл К., Мода и текстиль. Рождение новых тенденций. Минск, 2009. 9. Гусейнов Г. М., Ерилова В. В. и др. Композиция костюма. М., 2003. 10. Петушкова Г. И., Проектирование костюма: Учебник для высш. учеб. заведений. М., 2004.

11. Кавамура Ю., Теория и практика создания моды. Минск, 2009.
12. Попова С. Н., История моды, костюма и стиля. М., 2009. – 271□
13. <https://tyttaya.ru/stili-odezhdy/>
14. https://shei-sama.ru/publ/osnovy_konstruirovaniya_odezhdy/47

1. 0404/Բ 19	2. Աշխատանք նյութի վրա-1	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 4 ժամ/շաբ.	5. 4/56/0	
6. 7-րդ կիսամյակ	7. Առանց եզրափակիչ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին տալ հագուստի ձևավորման, մշակման համար տեսական գիտելիքների և գործնական հմտություններ, սովորեցնել տարբեր ձևերի, ուրվագծերի, նորաձև կտրվածքների կարեղություն՝ հաշվի առնելով նյութերի հատկությունները:		
Դասընթացի խնդիրները՝ 1. ստանալ հագուստի նախագիծ, 2. վերհանել, հետագոտել, հավաքագրել նախագծեր, 3. կիրառել գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների, նախագծման գիտելիքները՝ նախագծային խնդիրների լուծման համար, 4. ներկայացնել հագուստի կառուցողական մոդելավորման առանձնահատկությունները արտադրության մեջ		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու նախագծային աշխատանքների դերը հագուստի ռճավորման մեջ, 2. իմանալու պարզ և բարդ կտրվածքներով հագուստի առանձնահատկությունները, 3. ներկայացնելու հագուստի հիմնական դետալների մոդելավորման ընդհանուր սկզբունքները և առանձնահատկությունները բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու պարզ և բարդ կտրվածքով հագուստի կառուցողական մոդելավորում, 2. մշակելու հագուստի պարզ և բարդ դետալներ, 3. ցուցադրելու նախագծման փուլեր գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. կատարելու թիմային աշխատանք		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում և այլն), 2. գնական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում և այլն),		

3.գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում և այլն), 4.ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրական, ցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 5.ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ և այլն):
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Երկու ընթացիկ քննություններ՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով, որից 1-ին ընթացիկին տրվում է 4, իսկ 2-րդին՝ 5 միավոր: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգում՝ 3 միավոր առավելագույն արժեքով Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Հագուստի մոդելավորման մեթոդները: Թեմա 2. Հագուստի կառուցողական մոդելավորման ընդհանուր սկզբունքներ: Թեմա 3. Նյութերի հատկությունների կապը հագուստի ձևի հետ: Թեմա 4. Պարզ կտրվածքով հագուստի կառուցողական մոդելավորում: Թեմա 5. Բարդ կտրվածքով հագուստի կառուցողական մոդելավորում:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Сычева Ирина, Сборник «Ателье. 100 вопросов и ответов». Техника кроя «М.Мюллер и сын». https://www.labyrinth.ru/books/424928/ 2. Полный курс кройки и шитья. Объемное моделирование женской одежды без сложных расчетов и чертежей для начинающих, М., 2017. 3. Жилевска Тереза, из серии: Рукоделие. Шитье по-французски. https://avidreaders.ru/serie/rukodelie-shite-po-francuzski/

1. 0404/ Բ 23	2. Հագուստի մոդելավորում և նախագծում-3	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 12 Ժամ/շաբ.	5. 10/50/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7.Առանց ընթացիկ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ծանոթացնել մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կառուցման համաչափություններին: Ստեղծել մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ կիրառելով գույնի և նախշի ազդեցությունը, կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցուման սկզբունքները: Դասընթացի խնդիրները. 1. սովորեցնել հագուստի մոդելավորման կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցման սկզբունքները կիրառել կոմպոզիցիաների ստեղծման գործում, 2. կառուցել երկրաչափական ձևերով հագուստի կոմպոզիցիաներ, 3. օգտագործելով գույնի և նախշի ազդեցությունը ստեղծել մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով տարիքային առանձնահատկությունները:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ճանաչելու և մեկնաբանելու հագուստի նորաձևության հայտնի տները և դրանց հավաքածուները, 2. մեկնաբանելու և ցուցադրելու կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցուման սկզբունքները հագուստում, 3. ճանաչելու հագուստի երկրաչափական ձևերը, 4. բացատրելու մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կոմպոզիցիաների առանձնահատկություններն ըստ տարիքի: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. նկարելու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ կիրառելով կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցուման սկզբունքները, 2. նկարելու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով գույնի և նախշի ազդեցությունը, 3. նկարելու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով հագուստի երկրաչափական ձևերը, 4. նկարելու մանկական, կանացի և տղամարդու հագուստի կոմպոզիցիաներ՝ հաշվի առնելով տարիքային առանձնահատկությունները: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. հագուստի մոդելավորման ոլորտում հետևելու պահանջարկի զարգացմանը և աճին, 2. կատարելու ինքնուրույն և խմբային հետազոտական աշխատանք, ներկայացնելու աղյուսակները տպագիր և էլեկտրոնային ձևավորված նյութերի տեսքով:		

10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ Բ4. Մակետավորման և մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:	11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները, 2. գննական մեթոդները, 3. գործնական մեթոդները, 4. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները, 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները, 6. համագործակցային ուսուցման մեթոդները, 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները, 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները, 9. վերահսկողության մեթոդները:
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Եզրափակիչ քննություն 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգումներ 8 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք 3 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:	13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. 1 Հագուստի մոդելավորում. Թեմա 1. 2. Հագուստի երկրաչափական ձևերը: Թեմա 1.2. Գույնի և նախշի ազդեցությունը հագուստում: Թեմա 1.3. Հայտնի նորաձևության դպրոցների և դիզայներների հավաքածուների ազդեցությամբ 5 հավաքածուի ստեղծում: Թեմա 1.4. Հայկական տարազի միտումներով հավաքածուի ստեղծում: 2. Հագուստի նախագծում. Թեմա 2.1. Կոնստրուկտիվ և դեկորատիվ կառուցումները հագուստում: Թեմա 2.2. Մանկական և կանացի հագուստի կառուցման համաչափությունները: Թեմա 2.3. Տղամարդու հագուստի կառուցման համաչափությունները:
14. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Бердник Т. О., Основы художественного проектирования и эскизной графики. Ростов на Дону, 2005. 2. Васильев А. А., История моды. Выпуск 10. М., 2007. 3. Гильман Р. А., Художественная роспись тканей: Учеб. Пос□ для студ. высш. учеб. заведений, 2004. 4. Ермолова Л. П., Основы дизайнерского искусства. М., 2009. 5. Сидоренко В. И., История стилей в искусстве и costume. Ростов н/Д, 2004. 6. Тейл К., Мода и текстиль. Рождение новых тенденций. Минск, 2009. 7. Гусейнов Г. М., Ермилова В. В. и др. Композиция костюма. М., 2003. 8. Петушкова Г. И., Проектирование костюма: Учебник для высш. учеб. заведений. М., 2004. 9. Кавамура Ю., Теория и практика создания моды. Минск, 2009. 10. Попова С. Н., История моды, костюма и стиля. М., 2009. – 271□ 11. https://tyttaya.ru/stili-odezhdy/ 12. https://shei-sama.ru/publ/osnovy_konstruirovaniya_odezhdy/47	

1. 0404/F 20	2. Աշխատանք նյութի վրա-2	3. 6 ECTS կրեդիտ
4. 12 ժամ/շաբ.	5. 8/52/0	
6. 8-րդ կիսամյակ	7. Առանց ընթացիկ գնահատման	
8. Դասընթացի նպատակն է ուսանողներին սովորեցնել հագուստի հիմնական դետալների պատրաստելուն, խորացնել գիտելիքները հագուստի նախագծման խնդիրները վերհանելու և լուծելու ուղղությամբ: Դասընթացի խնդիրները՝ 1. ծանոթացնել հագուստի մեջ կիրառվող տարբեր նյութերին և դրանց հետ աշխատելու ձևերին, 2. կիրառել գծագրության և կոմպոզիցիայի հիմունքների, էրգոնոմիկայի, նախագծման, եռաչափ մոդելավորման գիտելիքները մակետավորման և նախագծային խնդիրների լուծման համար:		
9. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն 1. ներկայացնելու հագուստի դիզայնի նախագծման փուլերը, 2. իմանալու պարզ և բարդ կտրվածքների առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ 1. կատարելու պարզ և բարդ կտրվածքներով հագուստի նախագիծ, 2. ցուցադրելու նախագծման փուլերը: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ (եթե այդպիսիք կան) 1. կատարելու թիմային աշխատանք:		
10. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)՝ օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ4. Մոդելավորման աշխատանքներում արհեստավարժ կիրառել քանդակի, գծանկարչության և գունանկարչության սկզբունքները և հնարները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառնություններ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար:		
11. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (դասախոսություն, բացատրում, պատմում եւ այլն), 2. զննական մեթոդները (դիդակտիկ նյութերի ցուցադրում, դիտում եւ այլն), 3. գործնական մեթոդները (ինքնուրույն առաջադրանքի կատարում եւ այլն), 4. ճանաչողական-ստեղծագործական մեթոդները (բացատրականցուցադրական, պրոբլեմային-որոնողական), 5. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (բանավեճ, աշխատանք բնագրի հետ եւ այլն):		
12. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Եզրափակիչ քննություն՝ 9 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ընթացիկ ստուգումներ՝ 6 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է: Ինքնուրույն աշխատանք՝ 5 միավոր առավելագույն արժեքով: Միավորների քայլը 0.5 է:		
13. Դասընթացը բաղկացած է հետևյալ հիմնական բաժիններից. Թեմա 1. Տղամարդկանց, կանացի և մանկական հագուստի հիմնական դետալների մոդելավորման		

առանձնահատկությունները և տարբերությունները: **Թեմա 2.** Դեկորատիվ դետալների կառուցողական մոդելավորում: **Թեմա 3.** Հագուստի պարզ դետալների դիզայնի մշակում: **Թեմա 4.** Հագուստի բարդ դետալների դիզայնի մշակում:

14. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. Алдрич Уинифред, Английский метод конструирования и моделирования. Мужская одежда,
2. Алдрич Уинифред, Английский метод конструирования и моделирования. Детская одежда,
3. <https://www.litres.ru/serii-knig/biblioteka-zhurnala-atele>

ԿՐԹԱԿԱՆ ԱՅԼ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ

1. 0404/Բ 25	2. Ուսումնական պրակտիկա	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 4-րդ կիսամյակ	5. Մտուցարք	
6. Պրակտիկայի նպատակն է ծանոթացնել ուսանողներին տարբեր արտադրություններում գործող դիզայներական ծառայությունների: Խորացնել մասնագիտական գործնական կարողությունները: Հնարավորություն ստեղծել մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: Ամրապնդել կապը աշխատաշուկայի հետ: Պրակտիկայի խնդիրները. ▪ ծանոթացնել արտադրական դիզայնի գործունեության առանձնահատկություններին և կազմակերպչական գործընթացներին, ▪ մասնակցել արտադրական գործընթացի, ▪ ստեղծել անհատական և խմբային նախագծեր և կազմել պորտֆոլիո:		
7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. բնութագրելու պրակտիկա իրականացրած կազմակերպության գործունեությունը, մասնագիտական առանձնահատկությունները, մասնագիտական պահանջները, 2. ներկայացնելու համապատասխան էսքիզներ և նախագծեր: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. մասնակցելու պրակտիկա իրականացված հիմնական դիզայներական նախագծեր: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ. 1. աշխատելու թիմում, 2. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո:		
Գ1. Կիրառելու սոցիալ-տնտեսագիտական գիտելիքները և մեթոդները մասնագիտական և հասարակական խնդիրները լուծելու ժամանակ: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ4. Ստանձնելու անձնական պատասխանատվությունը ազգի և պետության հանդեպ, իր գործունեությամբ նպաստելու ժողովրդավարական սկզբունքների իրագործմանը, ազգային և համամարդկային արժեքների տարածմանը: Գ5. Կառավարելու մասնագիտական գործառույթներ ու ծրագրեր, ղեկավարելու աշխատանքային թիմ, աշխատելու թիմում և պատասխանատվություն ստանձնելու նրա անդամների մասնագիտական գործունեության համար: Գ6. Տիրապետելու բավարար գիտելիքների ու կարողությունների՝ բարձրագույն կրթության երկրորդ մակարդակում համապատասխան բնագավառում ուսումը շարունակելու համար և բացահայտելու իր կրթական պահանջմունքները և/կամ կարիերայի հնարավորությունները հետագա ուսումնառության ուղիները որոշելու համար: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:		

9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), գննական մեթոդները (գննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը), 2. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունների, տնային առաջադրանքի կատարումը), հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում), ինտերակտիվ-կառուցողական 3.մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ), համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն), քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ), խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույգ կազմիր – քննարկիր, ձևակույտ, ուսումնական մրցույթն ալլն), ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):
10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ուսումնական պրակտիկական ավարտվում է ստուգաբարձով: Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված նախագծերը և այլ գործնական աշխատանքներ:
11. Ուսումնական պրակտիկայի ոլորտները. 1. վիտրաժ 2. համակարգչային գրաֆիկա և եռաչափ մոդելավորում 3. բիոնիկա և արխիտեկտոնիկա 4. լուսանկարչություն և գովազդային ծառայություններ:
12. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Максимализм. Графический дизайн эпохи упадка и пресыщенности 2015г. 2. Графический дизайн XXI века 2009г. 3. http://seportal.ru/portfolio-cto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/ 4. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml 5. https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html

1.0404/Բ 26	2. Մասնագիտական պրակտիկա-1	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 5-րդ կիսամյակ	5. Ստուգաբարձ	
6. Պրակտիկայի նպատակն է ուսանողների համար, բուհի արվեստանոցների հնարավորությունները օգտագործելով, կազմակերպել արտադրություն, որի ընթացքում ուսանողները կցուցադրեն իրենց մասնագիտական գիտելիքները և կարողությունները: Պրակտիկայի խնդիրները. ▪ մասնակցել արտադրական գործունեությանը և կազմակերպչական գործընթացներին, ▪ տալ որակյալ արտադրություն, ▪ ստեղծել անհատական և խմբային նախագծեր և կազմել պորտֆոլիո:		
7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. կլիմանա դիզայնի նախագծերի առանձնահատկությունները: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ, 1. կատարելու դիզայնի նախագծեր, 2. կազմակերպելու և մասնակցելու արտադրությանը: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ . 1. աշխատելու թիմում, 2. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո:		

8. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնադրույնները.

Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները:

Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունակարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները:

Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն:

Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրություն:

Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը:

Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:

Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:

9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները.

1. խոսքային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), գննական մեթոդները (գննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը),
2. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունների, տնային առաջադրանքի կատարումը),
3. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում),
4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ),
5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն),
6. քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ),
7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – գույգ կազմիր – քննարկիր, ձևակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն),
8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային կայքերով և այլն):

10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են.

Մասնագիտական պրակտիկան ավարտվում է ստուգաբարձ: Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված նախագծերը: Ցուցադրում է պրակտիկայի ընթացքում իր կողմից թողարկված արտադրությունը:

11. Ուսումնական պրակտիկա-3-ի ոլորտները.

Պրակտիկայի մասնակիցները ֆակուլտետի արվեստանոցներում մասնակցում են կազմակերպված արտադրությանը, որի ընթացքում ներկայացնում են դիզայնի նախագծեր և իրականացնում դրանք:

12. Հիմնական գրականության ցանկ.

1. <http://seportal.ru/portfolio-cto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/>
2. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml
3. <https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html>

1. 0404/Բ 27	2. Մասնագիտական պրակտիկա-2	3. 3 ECTS կրեդիտ
4. 8-րդ կիսամյակ	5. Ստուգաբարձ	

6. Պրակտիկայի նպատակն է ավարտական աշխատանքի ոլորտային շրջանակներում իրականացնել հետազոտական աշխատանք և հիմնավորել նախագծի գործնական նշանակությունը: Պրակտիկայի խնդիրները. ▪ ուսումնասիրել մասնագիտական գրականություն, ▪ նախագծի ոլորտային շրջանակում կատարել հետազոտական աշխատանք, ▪ ստեղծել նախագիծ և կազմել պորտֆոլիո:
7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ավարտական աշխատանքի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. ընտրելու ավարտական աշխատանքի/ նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակները և հիմնավորելու դրանք, 2. հիմնվելով դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների և մեթոդների և առաջադեմ գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու ավարտական աշխատանքը/ նախագիծը: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ . 1. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 2. ավարտական աշխատանքի խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում, 3. կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո:
8. Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք՝ կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, երգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ2. Մայրենի և որևէ օտար լեզվով տրամաբանորեն ճիշտ փաստարկված և հստակ կառուցելու բանավոր ու գրավոր խոսք մասնագիտական հանրությամբ: Գ3. Պահպանելու մասնագիտական էթիկայի նորմերը: Գ8. Կիրառելու SZZ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար: Գ9. Վերլուծելու և եզրահանգումներ անելու՝ դրսևորելով քննական մտածողություն, ինչպես նաև ցուցաբերելու ստեղծագործական մոտեցում մասնագիտական ոլորտի խնդիրները բացահայտելու և տարբեր լուծումներ առաջադրելու համար:
9. Կիրառվում են դասավանդման և ուսումնառության հետևյալ ձևերն ու մեթոդները. 1. խոսքային մեթոդները (ներկայացումը, ընթերցումը, երկխոսությունը), զննական մեթոդները (զննական պարագաների դիտումն ու ցուցադրումը), 2. գործնական մեթոդները (առաջադրանքների, վարժությունների, տնային առաջադրանքի կատարումը), 3. հետաքրքրությունների խթանման մեթոդները (հետաքրքիր դեպքեր հայ և համաշխարհային արվեստի և մշակույթի պատմությունից, արվեստագետների կյանքի ներկայացմամբ հուզական խթանում), 4. ինտերակտիվ-կառուցողական մեթոդները (խճանկար, ուսումնական բանավեճ, դերային խաղ, աշխատանք սկզբնաղբյուրների հետ), 5. համագործակցային ուսուցման մեթոդները (թիմային առաջադրանքների կատարում, խմբային ուսումնասիրություն), 6. քննադատական մտածողության մեթոդները (պորտֆոլիոների վերլուծություններ), 7. խմբային աշխատանքի մեթոդները (մտածիր – զույգ կազմիր – քննարկիր, ձևակույտ, ուսումնական մրցույթ և այլն), 8. ինքնուրույն աշխատանքի մեթոդները (ինքնուրույն աշխատանք սկզբնաղբյուրներով, ինտերնետային

կայքերով և այլն):
10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Մասնագիտական պրակտիկան ավարտվում է ստուգարքով: Ուսանողը ներկայացնում է պորտֆոլիո, որտեղ ներառված են պրակտիկայի ընթացքում կատարված հետազոտությունները ավարտական նախագծի վերաբերյալ: 11. Մասնագիտական պրակտիկայի ոլորտները. Թեմա 1. Ինտերիերի նախագիծ: Թեմա 2. Էքստերիերի նախագիծ: Թեմա 3. Հագուստի նախագիծ: Թեմա 4. Առարկայի կամ իրի նախագիծ: 12. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Գիտական աշխատանքների տեխնոլոգիա: Գ.Ա. Բրուսյան,- Եր.: Փիլ. միջազգային ակադեմիայի հրատ, 2010թ.-296 էջ: 2. Հովհաննիսյան Գ., Գալստյան Ն., Սողոմոնյան Մ., Մալխասյան Մ. Գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու հիմնական սկզբունքները. մեթոդական ցուցումներ . ԵՊՀ ուսանողական գիտական ընկերություն. - Երևան: ԵՊՀ հրատ., 2014. - 72 էջ: 3. Գաբրիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2007, 296 էջ: 4. Кузин Ф., Дипломная работа. Методика написания, правила оформления и порядок защиты. Методические указания, М., “Изд-во МПИ”, 1990, 50 с. 5. http://seportal.ru/portfolio-cto-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/ 6. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html

1. 0404/Բ 28	2. Ավարտական աշխատանք	3. 12 ECTS կրեդիտ
4. 8-րդ կիսամյակ	5. Առանց ընթացիկ գնահատման	
6. Ավարտական աշխատանքի նպատակն է ուսումնառության ընթացքում ձեռք բերված տեսական գիտելիքների և մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների նպատակային կիրառում: Ավարտական աշխատանքի խնդիրները. ▪ ուսումնասիրել մասնագիտական գրականություն, ▪ կատարել հետազոտական աշխատանք ավարտական նախագծի ոլորտային շրջանակում, ▪ ստեղծել նախագիծ և կազմել պորտֆոլիո:		
7. Դասընթացի ավարտին ուսանողն ունակ կլինի՝ ա. մասնագիտական գիտելիք և իմացություն. 1. ավարտական աշխատանքի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերելու գեղագիտության,արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: բ. գործնական մասնագիտական կարողություններ. 1. ընտրելու ավարտական աշխատանքի/նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակները և հիմնավորելու դրանք, 2. հիմնվելով դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների և մեթոդների և առաջադեմ գիտելիքների վրա՝ կազմակերպելու ավարտական աշխատանքը/նախագիծը: գ. ընդհանրական/փոխանցելի կարողություններ . 1. պատասխանատու լինելու սեփական աշխատանքի համար, 2. ավարտական աշխատանքի խնդիրների արդյունավետ լուծման նպատակով իրականացնելու անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնում, կազմելու մասնագիտական պորտֆոլիո:		
8. Տնավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունքները. Ա1. Միջավայրի, արդյունաբերական և հագուստի դիզայնի խնդիրների լուծման ընթացքում ցուցաբերել գեղագիտության, արվեստի և դիզայնի տեսության ու պատմության իմացություն: Ա2. Ներկայացնելու դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունները, տեսությունները և մեթոդները՝ առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին: Բ1. Ցուցաբերել ստեղծագործական մոտեցում և առաջարկել ինքնուրույն լուծումներ միջավայրի, արդյունաբերական կամ հագուստի դիզայնի նախագծերի մշակման ժամանակ՝ հաշվի առնելով դիզայնի ոլորտում եղած ժամանակակից միտումները և սպառողի (պատվիրատուի) պահանջները: Բ2. Ստեղծել և վերարտադրել տեսապատկերային միջոցներ (տեսապատկերային գովազդներ)		

օգտագործելով ժամանակակից տեխնոլոգիաներ և գործիքներ /գծագրություն, հեռանկար, մանրակերտի ստեղծում, ժամանակակից տառատեսակներ, լուսանկարչություն, եռաչափ մոդելավորում/: Բ3. Ինքնուրույն ընտրել դիզայն նախագծի տեխնիկական հաշվարկի եղանակներ և հիմնավորել դրանք կիրառելով դիզայնում կոմպոզիցիայի վիզուալ կազմակերպման, ծավալագոյացման, ֆունկցիոնալ վերլուծության, նյութերի և դրանց արտադրության, գունանկարչության, գծանկարչության, գունատեսության, էրգոնոմիկայի, բիոնիկայի և արխիտեկտոնիկայի սկզբունքները: Բ5. Դիզայնի ոլորտի արդի և հիմնարար հասկացությունների, տեսությունների, մեթոդներ և առաջադեմ գիտելիքների հետ միասին կիրառելու սեփական գործունեությունը կազմակերպելու և մասնագիտական խնդիրները լուծելու կարողություն: Գ8. Կիրառելու ՏՀՀ-ները մասնագիտական ոլորտներում խնդիրներ լուծելու և աշխատանքները արագացնելու համար:
10. Գնահատման մեթոդները և չափանիշներն են. Ավարտական աշխատանքը ամփոփվում է առանց միջանկյալ գնահատման, ավարտական աշխատանքի իրապարակային պաշտպանությամբ:
11. Ավարտական աշխատանքի ոլորտները. Թեմա 1. Ինտերիերի նախագիծ: Թեմա 2. Էքստերիերի նախագիծ: Թեմա 3. Հագուստի նախագիծ: Թեմա 4. Առարկայի կամ իրի նախագիծ:
12. Հիմնական գրականության ցանկ. 1. Գիտական աշխատանքների տեխնոլոգիա: Գ.Ա. Բրուտյան,- Եր.: Փիլ. միջազգային ակադեմիայի հրատ., 2010: 2. Հովհաննիսյան Գ., Գալստյան Ն., Սողոմոնյան Մ., Մալխասյան Մ. Գիտահետազոտական աշխատանք կատարելու հիմնական սկզբունքները. մեթոդական ցուցումներ . ԵՊՀ ուսանողական գիտական ընկերություն. - Երևան: ԵՊՀ հրատ., 2014. - 72 էջ: 3. Գաբրիելյան Վ., Գրավոր խոսք, Եր., ԵՊՀ հրատ., 2007, 296 էջ: 4. Кузин Ф., Дипломная работа. Методика написания, правила оформления и порядок защиты. Медочиские указания, М., “Изд-во МПИ”, 1990, 50 с. 5. http://seportal.ru/portfolio-cho-to-takoe-portfolio-kak-sdelat-portfolio/ 6. http://www.kadrof.ru/st_portfolio.shtml 7. https://edunews.ru/students/info/obrazec-oformleniya-portfolio-studenta.html